★★★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 17 NİSAN 1978

250 KURUŞ

Muhabirimiz Nuri Çolakoğlu'nun sorularını cevaplayan Bayındırlık Bakanı

ŞERAFETTİN ELÇİ

"Doğu'da bulanık suda balık avlamak isteyenler var.."

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, tek umudu bir kargaşalık ortamı yaratıp, bulanık suda balık avlamak isteyenlerden söz etti. Aydınlık gazetesine bir özel demeç veren Bayındırlık Bakanı, bu amaçla kışkırtmalar yapıldığına dikkati çekti ve bazı kanunsuz uygulamalarla kışkırtmalara elverişli bir ortam yaratıldığını belirttikten sonra şunları söyledi:

"Kaçakçılık orada jandarma tarafından halka bir baskı aracı olarak kullanılıyor. Aklın havsalanın alamayacağı uygulamalar var. Bilhassa sınır köylerinde. Mesela çoğu köyde gece sokağa çıkma yasağı var, Doğu sınır köylerinde. Mesela gece ışık yakma yasağı var. Bunlar kaçakçılığı önleme bahanesi altında işlenmektedir ki, bence bunun asıl amacı kaçakçılığı önlemek değil, ordaki halka baskı yapmaktır."

Bir soru üzerine Bayındırlık Bakanı, son zamanlarda bazı büyük gazetelerde çıkan ve Doğu'daki bölücülük hareketinden söz eden yayınları, kasıtlı yayınlar olarak niteledi.

Bayındırlık Bakanı ile yaptığımız röportaj 5. sayfamızda

● "Türkiye için esas büyük tehlike Doğudaki bölücülük hareketidir diyenler bütün dikkatleri Doğu halkı üzerine çevirip ...ondan sonra kendileri istedikleri gibi at oynatabilsinler diye böyle bir oyun tezgahlamış olabilirler"

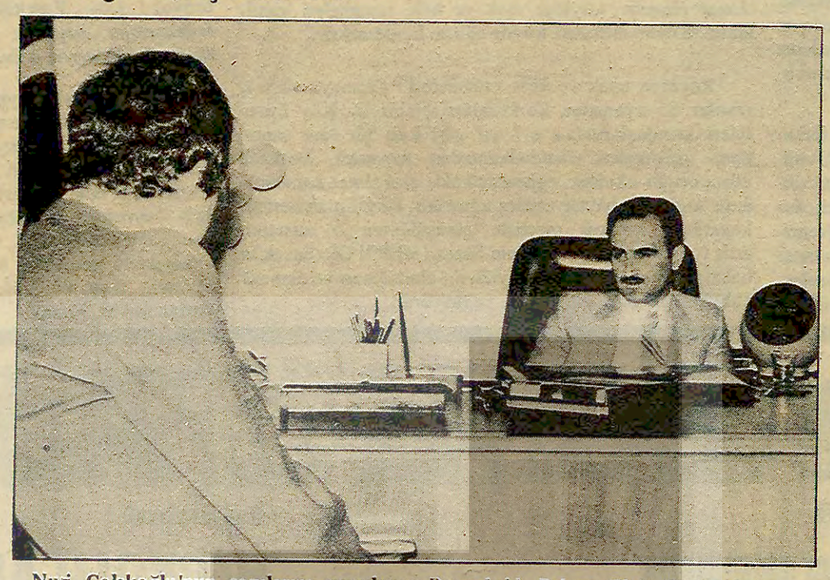

Nuri Çolakoğlu'nun sorularını cevaplayan Bayındırlık Bakanı Elçi, "Doğu halkını uyardım" dedi.

● "Bu çok sakat ve tehlikeli bir oyundur. Buna Doğu halkı kanmayacaktır"

● "Kaçakçılık, doğuda jandarma tarafından halka bir baskı aracı olarak kullanılıyor"

● "Birçok köyde sokağa çıkma, ışık yakma yasağı var"

● "Doğu halkının silahlanması, güvensizlik ortamından ve aşiretçilikten kaynaklanıyor"

● "Şimdi Türkiye'de faşizm tamamen gemi azıya almıştır Bugünkü hükümet de faşizme karşı gerekli tedbirleri alma azminde"

Yankı Dergisindeki demecinde

İstihbarat Dairesi eski Başkanı Gökdeniz, yine kürt isyanı çıkacağını iddia etti

Ergun Gökdeniz gazetemizi ve bazı dergileri "kürtçülükle" suçladı

ANKARA(ÖZEL)

Haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplayan Emniyet Genel Müdürlüğü eski İstihbarat Daire Başkanı Ergun Gökdeniz Doğu'da bir Kürt isyanı çıkacağını iddia etti ve Komal, Rizgari, Kava gibi dergilerle gazetemizi Kürtçülükle suçladı.

YANKI: Kürtçü olarak nitelenen kuruluş ve derneklerin hepsi mevcut kanunlara aykırı mı ?

(Devamı 7. sayfada)

BAŞYAZI

Irkçılık değil Türkiye yurtseverliği

Doğu Perinçek

Bugün Türkiye'nin birliğe ihtiyacı var. Kurtuluş Savaşı yıllarından bu yana halkımızın birliğe bu kadar çok ihtiyaç duyduğu bir dönem olmamıştı.

Dünya büyük çalkantılara doğru ilerlemektedir. İki süper devlet arasında dünya efendiliği için yürütülen kavga gittikçe keskinleşmektedir. Türkiye miz bu kavganın en şiddetli cereyan ettiği bir yerde.

Türkiye halkı önümüzdeki çalkantılı günleri daha güçlü olarak, birlik içinde karşılamalıdır. İşçisinden milli sermayedarına, Doğuludan Batılıya, yediden yetmişe bütün Türkiye halkı için canalıcı bir meseledir bu.

Peki birlik nasıl sağlanacaktır ? Türkiye halkının badireli günlere sıkılmış bir yumruk gibi birlik içinde girmesinin yolu yordamı nedir?

Bir "bölücülük" yaygarasıdır yükseldi son günlerde. Bazı büyük gazeteler ve MİT'in sesini yansıtan çevreler, anarşinin sorumluluğunu Doğu halkının sırtına yıkmaya çalışıyorlar. Aslında bunlar Türkiye'nin görüp geçirdiği en sinsi ve en tehlikeli bölücülerdir. Çünkü bunlar Türkiye'de sürekli olarak ırkçı düşmanlık körüklemişler, doğu halkını kılıçla tehdit etmeyi meslek haline getirmişlerdir. Bu tehdit bütün Türkiye halkını hedef almaktadır. Çünkü onlarınki, halkı ırklara bölmek ve zulmetmek politikasıdır.

Dün Ankara'da yalnız Türkeş yürümedi. Irkçılık noktasında Türkeş'in koluna giren Devlet Partisi de onunla birlikte yürüdü.

Halkın birliği en başta bu bölücüleri yenerek gerçekleşebilir. Birliğin temeli özgürlük ve gönül rahatlığıdır. Doğu halkını ırkçı baskılar altında ve ortaçağ şartlarında tutup, sonra da "birlik" ten söz edenler hakkında verilecek bir tek hüküm vardır. Bunlar sahtekarlardır.

Bayındırlık Bakanı Sayın Şerafettin Elçi'nin bu-

(Devamı 7. sayfada)

Eğitim Enstitülerinde hızlandırılmış eğitim bugün başlıyor

ANKARA(AA)

İki ve üç yıllık 67 eğitim enstitüsünden 52'sinde hızlandırılmış öğretim programı bugün başlıyor. Diğer 15 eğitim enstitüsünde de kapasite ve yer sağlama işlemleri tamamlandıktan sonra 24 Nisan günü öğretime başlanacak.

(Devamı 7. sayfada)

İzmir DİSK Bölge Temsilciliği seçimini Saim Akbulut kazandı

İZMİR (AYDINLIK)

Dün yapılan İzmir DİSK Bölge Temsilciliği seçimi Cemal Kıral ekibinin yenilgisi ile sonuçlandı. 1. turda adaylardan hiç biri gerekli

(Devamı 7. sayfada)

Vergi gelirleri yüzde 33,5 arttırılıyor

Büyüme hızı 6,1'e düşürüldü

1978 yılı programı IMF'nin istekleri doğrultusunda yayınlandı

ANKARA (AYDINLIK)

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının 1978 yılı programı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. 1978 yılı programında kalkınma hızı IMF istekleri doğrultusunda yüzde 6,1'e düşürülüyor. ve vergi gelirlerinin yüzde 33,5 oranında artırılması öngörülüyor. "Ödemeler dengesine yansıyan sorunların, uzun dönemli yaklaşımlarla ele alınarak çözümü amaçlandığı belirtiliyor. Programda, ekonomide iç tasarrufun artırılmasına önem verildiği, gönüllü tasarrufların teşvik edildiği ve kamu kesiminin etkili hale getirilmesinin amaçlandığı söyleniyor.

Ayrıca, kamu kesiminin yatırım öncelikleri gözden geçiriliyor. Mevcut yatırım kapasitesinin tam olarak

(Devamı 7. sayfada)

1960 yılında Sivas.ın Divriği ilçesinin Olukman köyünde doğan Gürsel Kahraman, proleter devrimci bir gençti. Ankara İncesu Lisesi son sınıf öğrencisiyidi. 15 Nisan gecesi komandolar tarafından pusuya düşürülerek, kafasına sıkılan bir kurşunla şehit edildi.

Ankara'da komandolar devrimci bir öğrenciyi katlettiler

ANKARA(AYDINLIK)

Ankara İncesu Lisesi son sınıf öğrencisi Gürsel Kahraman Cumartesi gecesi saat 20.30 sıralarında ülkücüler tarafından kafasına sıkılan bir kurşunla öldürüldü. Gürsel Kahraman Cumartesi gecesi devam ettiği dersaneden evine dönerken İncesu Lisesi yakınlarında pusuya düşürülerek katledildi.

Yakınları devrimci bir öğrenci olan Gürsel Kahraman'ın iki gün önce İncesu Mahallesindeki Tokatlılar kıraathanesinden çıkan bir grup komando tarafından tehdit edilerek kovalandığını söyleyiler.

(Devamı 7. sayfada)

Yurda dönen Ecevit açıkladı

Yugoslavya ile ekonomik ve kültürel ilişkiler geliştirilecek

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Yugoslav Başbakanı Veselin Djuranoviç'in konuğu olarak 13 Nisan Perşembe günü bir heyetle birlikte Belgrad'a giden Başbakan Bülent Ecevit, dün saat 19.30'da Belgrad'dan ayrılarak yurda döndü. Ecevit'i Surçin Havaalanında,

(Devamı 7. sayfada)

İstanbul'da afiş asan TÜM-DER'li memurların üzerine polis ateş açtı

İSTANBUL(AYDINLIK)

İstanbul'da 16 Nisan gecesi, afişleme yapan Tüm-Der üyesi memurların üzerine polis ateş açtı. Tüm-Der İstanbul Şube Başkanı Erdal Özşahin yaptığı açıklamada, polisin açtığı ateş sonucu dört üyelerinin yaralandığını ve on kişiden ise haber alamadıklarını bildirdi

Özşahin "Memurların ekonomik demokratik sorunlarını yansıtan yasal ve izinli afişleri asan şube üyelerinin Fatih-Zeyrek mıntı-

(Devamı 7. sayfada)

DOĞAN YURDAKUL'UN YUNANİSTAN RÖPORTAJI:

Ege'nin öte kıyısında

Doğan Yurdakul Atina'daki Konferansta dinleyicileri selâmlarken.

"Atilla'ya karşı Türk"

"Yediğin içtiğin senin olsun, gördüklerini anlat" diyeceksiniz. Anlatayım.

Özetle, Ege'nin karşı tarafındaki insanların bu taraftakilerden hiç farkı yok Aynı sıcaklık, aynı yakınlık, aynı gelenekler, aynı alışkanlıklar, aynı kültür, aynı tarih, aynı duygular...

Dışarıdan bakınca Yunanistan Türkiye'den daha farklı gözüküyor. Binalar, caddelerin genişliği, şehircilik hizmetleri bakımından Asya'dan çok, biraz Avrupa ülkesi. Ama bir kere halkın içine giripte insanları tanımaya başlayınca, dillerin farklı olmasından başka hiç bir ayrılık kalmıyor.

Ege'nin karşı kıyısında 20 gün kaldım. Birçok devlet adamı, siyasetçi ve ünlü kişi ile konuştum. Yunan emekçileri ile biz bize ve diz dize oturup sohbet ettim. Taksi şoförü, kahveci, lokantacı, boyacı, işçi, öğrenci, gazeteci, sanatçı, işsiz, balıkçı, köylü, kestaneci, müzisyen...

Bu bana Yunan halkının Türkiye hakkında ne düşündüğünü daha iyi görme olanağı sağladı. Ege'nin öte kıyısındaki dostlarımız siyasetle ve özellikle Türkiye-Yunanistan ilişkileriyle çok ilgili.

Sokak başlarında gruplar halinde toplanmış insanların

(Devamı 7. sayfada)

Üç aydır kapalı bulunan DGB on gün önce açılmıştı

Polis İstanbul Devrimci Gençlik Birliğini yine bastı

● Dernekte misafir olarak bulunan TİKP Merkez Komitesi üyesi Mustafa Kemal Çamkıran, Dernek Başkanı, ve yöneticiler kanunsuz olarak gözaltına alındı

İstanbul Devrimci Gençlik Birliği, dün saat 15.30 civarında polis tarafından basıldı. Polis baskını sırasında dernekte "Anarşinin Kaynağı ve Devrimci Siyaset" konulu bir seminer verilmekte idi. Dernekte misafir olarak bulunan TİKP Merkez Komitesi üyesi Mustafa Kemal Çamkıran, Dernek Başkanı Bülent Baş, dernek yöneticilerinden Mahmut Özdemir, Özer Sever, Bülent Sakızlığil ile,

(Devamı 7. sayfada)

Kurtuluşunun 3. yıldönümünde sosyalizmin Kamboçya'ya getirdikleri

Yarın 4. sayfamızda

GÜRCİSTAN'DA HALK MOSKOVA YÖNETİMİNE KARŞI BÜYÜK BİR GÖSTERİ YAPTI

Bugün 4. sayfamızda

FİKİR MEYDANI

HALKIN YARATICI GÜCÜ KÖY ENSTİTÜLERİ

Osman Şahin
Yazar - öğretmen

17 Nisan Köy Enstitülerinin 38. kuruluş yıldönümüdür.

Köy Enstitüleri köylünün uyanışında önemli bir rol oynamıştır. Bu okullardaki eğitimciler, ülkemizin koşullarına uygun bir eğitim yürütmeye çalıştılar. Kol emeğine saygıyı ve yaratıcılığı güçlendirdiler. Öğrenciler teori ile pratiği bir arada yürütüyor, yaparak, yaşayarak. "Köyden alıp yetiştirmek ve yine köye vermek", Köy enstitülerinin temel ilkesiydi. Bu nedenle Köy Enstitüleri, genç öğretmen adaylarının, köyle ilgilerini kesmemeleri, halktan kopuk birer memur-bürokrat tipi gibi yetişmemeleri için, kentlerden uzak köylere yakın yerlere kurulmuş "okul siteleri"ydi. Her enstitü, kendi yöresindeki yetişme ve verim koşullarına göre hayvancılık, balıkçılık, tahılcılık, meyvecilik gibi çevre köylerini de besleyip içine alabilecek temel üretimlere yönelikti. Bu nedenle binlerce öğretmen, sağlık memuru, ebe, marangoz, demirci, yapı-duvar ustaları yetiştirmişti.

Köy Enstitülerinde oynanan oyunlar, söylenen türküler, halkımızın kendi öz malıydı. Her yönüyle kendi milli özelliklerimizi taşıyordu. Enstitülere alınana köy çocuklarına eğitimde fırsat eşitliği tanınıyordu. Öğrenciler bu okullara sınavsız yatılı olarak alınıyordu. Öğrenciler, okul yönetiminde söz sahibi oluyor, müdür, öğretmen ve diğer okul hizmetlilerinin katıldığı hafta sonu özeleştiri toplantılarında konuşarak yönetimi eleştiriyorlardı.

Köy Enstitülerinin kurucusu İ. Hakkı Tonguç, bir köylü dostu, değerli bir eğitimciydi. Köy Enstitülerini kurarken, köy eğitimindeki amacını şöyle açıklıyordu:

".... Köy insanını hiç bir kudret, kendi hesabına istismar etmesin, köylüye uşak ve köle muamelesi yapılmasın. Köyün meselesi, köyde eğitim bu demektir."

"Köylüye uşak ve köle muamelesi" yapmaya alışmış olanlar bu uyanıştan korktukları içindir ki, Köy Enstitüleri kuruluşlarından 6-7 yıl gibi kısa bir süre sonra, daha gelişmeleri tamamlanmadan kapatıldı. Binlerce köy çocuğu okulsuz, eğitimsiz kaldı, akıl almaz karalamalarla suçlandı, büyük acılara uğratıldı. Köy Enstitülerinin kapatılma konusu mecliste görüşülürken o zamanın azılı toprak ağalarından Emin Sazak (MHP'li Gün Sazak'ın babası) "Efendim, bütün köylülerin okutulması ne demek? Tahlikeli bir gidiş bu..." diye bağırıyordu.

1950 seçimiyle iktidara gelen Amerikancı Bayar-Menderes hükümetince Köy Enstitüleri, öğrencileri gerici baskı altına alan kurumlar haline getirildi. Hatta bu okullardan biri, İzmir Kızılçullu Köy Enstitüsü, NATO karargahı olarak Pentagon generallerine devredildi. Eğitimimiz Ford tesislerine, Amerikalı eğitim uzmanlarına teslim edildi. Böylece milyonlarca halk çocuğunun dünyası emperyalist kültürün baskısıyla karartılmaya çalışıldı.

Köy Enstitüleri kapatılalı yıllar olduğu halde, bu konunun hâlâ tazeliğini koruması, bu okulların, toplumumuz üzerindeki etkisinin ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor. Köy Enstitüleri uygulanması, çalışkanlığın, fedakarlığın, özgürlük mücadelesinin ve yurtseverliğin sayısız örnekleriyle doludur.

Köy Enstitüleri uygulaması, İkinci Dünya Savaşının yarattığı ağır koşullara rağmen, halkımızda öteden beri var olan imece ve dayanışma ruhunu, yaratıcılığı, kollektif çalaşmaya olan yatkınlığı bize gösteriyor. Ülkemizin her türlü sömürü, baskı ve gerilikten kurtulması için başvurulacak yolun, gür kaynağın, emperyalistlere avuç açmaktan değil, bizzat halkımızın öz gücüne güvenmekten geçtiğini bize kanıtlıyor. Her yurtseverin, aydının, Köy Enstitüleri deneyinden çıkaracağı sonuç lardan biri de budur.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Albay eskimişi ve ardındaki ülkücü gençlik

SABAHATTİN KURT
Gölcük Türkyolu Bizimşehir Gazetesi.

"Türkiye devletine bağlı kuruluş" olan Ülkü Ocakları Derneği üyeleri çeşitli cinayetlere adı karışıyor ; Ülkü Ocakları'nda yapılan aramalarda silah, patlayıcı madde bulunuyor . . . .

Ve özdeş dernek Türkiye'de hâlâ icraatlarını sürdürüyor...

KAPATILMIYOR!.

Dahası var,

Ülkü Ocakları dernekleri, MHP'nin bir gençlik kolu gibi ona bağlı bir kuruluştur.

Neden bir parlamenter sormaz:

— Bu Türkeş'in ereği nedir?

Neden meclis araştırması açılmaz!...

Koskoca hükümet üçbuçuk Ülkücüden mi çekiniyor?

Bu ülkenin sokakları ne zamana değin kana boyanacak?

Beyler, film çevrilmiyor, yalancıktan kırmızı boya akıtılmıyor,

KAN AKITILIYOR KAN...

Ve ardından yıkılan yuvalar, ağlayan ana-babalar, ve kardeşler...

Ülkü Ocakları kapatılsın, akla kara çıkar meydana...

.....

Dokuz ışık mı, on ışık mı nedir sayın Türkeş açıklasındemokrasimizlebağdaşıyor mu?

Kurulduğundan bu yana ülkeye huzursuzluktan, terörden kandan başka birşey getirmeyen Ülkü Ocakları, ve faşist yuvaları kapatılmalıdır.

BİTLİS BİRLİK
4 Nisan 1978 - BİTLİS

İşsizlik son safhada, piyasa durgun

İlimizde bu yıl hiç bir sahada yatırım yapılmayacağı öğrenilmektedir. Nisan ayına girmiş olmamıza rağmen yatırımlar konusunda hiç bir hareket göze çarpmamaktadır.

Büyük yatırımlar bir yana yeni planlanan herhangi bir işin de olmadığı açık gerçeği karşısında, üç beş yıldan başlatılarak sürüncemede bırakılan yatırımların da tamamlaştırılması mümkün görülemiyor.

Yatırımların yokluğu ile beraber piyasanın durgunluğu gün geçtikçe işsizlik problemini arttırmakta ve çekilemez hale gelen pahalılık ilimizde oturan fakir vatandaşı gün geçtikçe canından bezdirir hale getirmiştir.

SEMİN
GÖNLER SİYASİ AKŞAM GAZETESİ
10-Nisan-1978-BANDIRMA

Gübre oyununa son verilmeli

Geçen yıl MC iktidarının gübre dağıtımını bir kez hatırlatmakta fayda var. Şöyle ki; Nisanda köylüye verilip tarlasına atılmak icabeden Amonyum sülfat gübresi yerine Bandırma'ya sonbaharda tarlaya atılması gerekli gübre gönderilmiş ve bu gübre de atılınca tarlada birer kaya parçası haline gelmiştir. Köylünün yakınması boşuna gitmiştir.

Keza bu yıl Bandırma köylüsüne aynı oyun oynanmak istenmiş ve 3 Nisanda Bandırma'ya gelmesi gereken Amonyum Nitrat dolu gemi telsiz emriyle Samsun'a gönderilmiştir...

Bundan anladığımıza göre, gerek MC yönetimi zamanında ve gerekse üç aylık CHP yönetiminde Bandırma köylüsünün ihtiyacı köstekleyen kimsenin bulunduğu ve bunun da gübre dağıtımını yapan hangi kuruluşsa, onun kilit noktasında bulunduğu anlaşılıyor ki, bu hale göre ilimiz milletvekilleri, parti gözetmeden bu işe el atıp müsebbibi ortaya çıkarmalıdırlar.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İstanbul

Vakıflar 25 ailenin oturduğu araziyi ellerinden almak istiyor

Okmeydanı'ndan Bir Okuyucu

Vakıflar Genel Müdürlüğü, Okmeydanı'nda 200 bin ailenin barındıkları yerlere (toprağa) sahip çıktı. Genel Müdürlük, vakıflara ait merkezi yerleri işgal ettikleri gerekçesiyle 25 aileden "İşgal tarihinden itibaren toplam kira bedellerinin (ortalama 10-13 bin) 10 gün zarfında, genel müdürlüğe ödenmesini" istedi.

Çoğunluğu emekçi olan bu ailelerden bir kısmı dişlerinden, tırnaklarından artırarak satın aldıkları yerlerde vakıfların kiracısı durumuna düşmek istemedikleri için bir kısmı ise zaten ödeyecek paraları olmadığından mahkemeye verildiler. Ailelerden biri, İstanbul 6. Asliye Hukuk Hakimliğinin kararınca 30 bin lira cezaya çarptırılmış, ancak temyiz bu kararı bozmuştur.

Denizli

Sigortacı geldiğinde patron işçileri saklıyor

Sanayi İşçileri

Bizler Denizli'de çalışan sanayi işçileriyiz. Çalıştığımız işyerlerinde hiç bir sosyal güvencemiz yoktur. Patronlar bizi istediği zaman işten atıyorlar. Bizler bu durumda sokağa atılıp aç kalmaktayız.

İşyerinde hergün sabah 7'den akşamın saat 11'ine kadar çalışmaktayız. Buna karşı çıktığımızda patronlar paramızı vermemekle, işten atmakla tehdit ediyorlar. "Daha saat kaç ki bırakıyorsunuz? Bu saatte iş bırakılır mı? " diye baskı yapıp zorla çalıştırmaktadırlar. Bizlerin sigortası yoktur. Patronlar sigortacılarla anlaşıp, sigortacılar işyerine geldiğinde bizi başka yerlere saklıyorlar. Sigortacılar patronlara gelecekleri günü bildirmektedir.

Bu ağır şartlar altında çalıştığımız halde haftada en fazla alanımız 300 lira alır. Hatta 50 lira haftalık alanlar da vardır. Paramızı istedikleri zaman verirler, istemedikleri zaman vermezler. Bundan yararlanan patronlar bizim üstümüzden yüzbinler kazanırlar.

Bütün bu haksızlıklara göz yummayacağız.Patronların bizi bölmek için uyguladıkları oyunlara gelmeyip, hep birlikte mücadele edeceğiz. Bütün işçiler birleşerek zulüm, sömürü zincirini kıracağız.

Bir de şunu söylemek istiyoruz. Halkımızın bağışlarıyla çıkan, ezilmişlerin kürsüsü Aydınlık'ın ABD ve Rusya'ya karşı mücadelesini candan destekliyoruz.

İstanbul

HERKOLU ARKADAŞLAR, SİZLERE SESLENİYORUM

Herko'dan Bir İşçi

Ben Herko Yün İplik Fabrikasında çalışan bir işçiyim. Fabrikamızda işten atılmalar her yerde olduğu gibi bizde de aynı . Çıkışların nedeni döviz yokluğu, hammadde yokluğu ve cereyan kısıtlaması oluyor. Bunda bizim ne suçumuz var? MC hükümeti zamanında yapılan açığı işçilerden yani bizlerden çıkarıyorlar.

Türkiye Amerika ve Rusya'ya bağlı olduğu müddetçe pahalılıktan ve enflasyondan kurtulamaz.

Evet Herkolu arkadaşlar, sizlere sesleniyorum. Ustaların baskılarına arkadaşlarımızın işten atılmalarına karşı mücadele edelim.

Bundan onbeş gün öncesi bir arkadaşımızı işten attılar. Bizler birlik olup, işimizi bir saat, onbeş dakika durdurttuk. Ve o anda arkadaşımızı ise aldılar, biz iş başına gidelim diye. Bir hafta sonra tekrar attılar.

Evet sendikamız var. Teksif. Eyüp Şube Başkanı Emin Baykan ama bu maalesef bizim değil, patronun sendikası. Ama şimdi bir de ona muhalefet eden çıkıyor. Bes mayısta delege seçimi var. Bu seçim için şimdiden parayla delege satın almaya kalkıyorlar. Bunları da işçinin hakkını arayacak temsilcilerimiz yapıyor.

Cereyan kısıtlaması nedeniyle gece saat 1'de işten çıkıyoruz, eve geldiğimizde saat 1.30-2 oluyor. Bizler genç kadın ve kızlarımız gecenin 2'sinde sokaklardayız.Paralarımız noksan ve az olduğunda ustaya söylediğimiz zaman verdiği cevap "siz o paranın üçte birini bile hak etmiyorsunuz" diyor.

TEŞEKKÜR

İstanbul Üniversitesinin Merkez Binası önünde 16 Mart 1978 tarihinde faşistler tarafından yapılan bombalı, silahlı saldırıda yaralanan ve 24 Mart 1978 tarihinde şehit olan İktisat Fakültesi son sınıf öğrencisi olan, İstanbul Üniversitesinin Halk Tiyatrosunun kurucularından ve oyuncularından sevgili varlığımız DEVRİMCİ ve TOPLUMCU oğlumuz

CEMİL SÖNMEZ'in

yaralı olduğu zaman Cerrahpaşa Hastanesi Toraks bölümünde yatan kendisi için bütün imkanları kullanan PROF. DR. YILMAZ KARAÖZBEK'e, ASİSTANI M.ZEKİ GÜZEL'e tedavisi sırasında başından ayrılmayan stajyer DR. TURGUT ALİ'ye, stajyer DR. ALİ KIRKIZ'a, DR. SEDAT KÜÇÜK AY'a, yardımcı hemşireler AYŞEGÜL SARI, HATİCE ÖZTÜRK, SEMİHA USLUDURAN ve isimlerini bilmediğimiz diğerlerine, olayın olduğu günden defnedilişine dek ilgi ve yardımlarını esirgemeyen AYDINLIK GAZETESİ tüm personeline, çelenk gönderen DGB, TİKP'ye İSTANBUL BARO'suna tüm devrimci demokratik kuruluşlara, telgraf, mektupla ve bizzat evimize gelerek acımıza ortak olan Kırşehir halkına, oğlumuzuncenazesi için yurdun her yöresinden gelen okul arkadaşlarına ve tüm dostlarına teşekkür eder, sevgi ve saygılarımızı sunarız.

Ailesi Adına Babası
Hüseyin Sönmez
Kırşehir

Ankara

OKULUMUZUN ASKERİLEŞTİRİLMESİNE KARŞIYIZ

Gülhane Askeri Tıp Akademisi Sağlık Koleji'nden Bir Grup Öğrenci

Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi Sağlık Koleji ve Sağlık Okulunda yeni bir oyun sergilenmektedir. Bu oyun okuldaki bütün ilerici öğretmenlerin atılması, sivil okul müdiresinin asker olması, ya da istifa etmeye zorlanması, değiştirilerek okul müdiresi yerine kadın bir yarbayın getirilmesi şeklindedir.

MHP'li okul komutanı tertiplerin başını çekmekte ve kanunsuz yoldan okulu askerileştirmek istemektedir. Yine okulumuzda faşistler isteği gibi at oynatırken devrimci öğrencilere sürekli baskı yapılmakta her devrimci hakkında dosya tutulmakta ve okuldan attırılması düşünülmektedir. Okulumuza başka yayın organlarının girmesi yasaklanırken faşistlere yeşil ışık yakılmaktadır.

Okulumuzun askerileştirilmesi halinde mecburi hizmet süresi en az 15 yıl olmakla birlikte faşistlerin işine yarayacaktır ve istedikleri gerçekleşecektir. Bunun için bütün demokratik haklarımızı sonuna kadar savunup devrimci öğrenciler olarak okulumuzun askerileştirilmesini protesto ediyoruz.

Yine GATA hastanesi ve okulumuzda yayınlanan bir emirle hiç bir kimse siyasetle uğraşmayacak, demokratik dernek ve kuruluşlara kayıtlı olmayacak, yürüyüş ve mitinglere katılmayacak, katılanlar hakkında kanuni işlem yapılıp askeri mahkemelerce yargılanacaklardır.

Okul komutanınınkomutanlıktan uzaklaştırılmasını ve okulumuzun sivil bir idareyle yönetilmesini haftalık izinlerin bütün sınıflar için iki güne çıkarılmasını izne sivil elbise ile çıkılmasını, faşist baskı ve teröre son verilerek bütün faşistlerin yönetim ve denetimden uzaklaştırılmasını istiyoruz.

16 Mart 1978 günü faşistlerin İstanbul Üniversitesine yaptıkları saldırıda yaralanıp, bir hafta sonra ölen devrimci Cemil Sönmez'in vurulduğu gün babasına yazdığı mektup

Sevgili Babacığım,

16 Mart 1978

Size uzun zamandır mektup yazamadım. Fakat aynı zamanda sizden de uzun zamandır mektup alamadım. Tahminedeceğiniz gibi Şubat ayında sınavlara girdim. Başarılı sonuçlar aldığımı söyleyebilirim. 1 Marttan itibaren de okula devam etmekteyim. Daha doğrusu devam etmekteyiz. Etmekteyiz diyorum, çünkü bildiğiniz gibi İstanbul Üniversitesi Merkez binasında (Hukuk ve İktisat Fakültesi) faşistlerin işgali sözkonusu idi ve benim gibi yüzlerce öğrenci okula gidemiyordu. Bu sömestre toplu halde okula gitmeye başladık. Zaten bir avuç olan faşistlerin etkinliği kırıldı. Ufak tefek sataşma ve kavganın dışında önemli bir olay olmuyor.

Benim şu anda sıhhatim yerinde. Sınavların sonuna doğru şiddetli bir gribe yakalanmıştım. Şu anda atlatmış durumdayım.

Kırşehir'den İstanbul'a dönerken Gazenfer ile görüşemedim. Aramak için yurtlarına gittiğimde yurtların boşaltıldığını söylediler. Belki onlardadır diye Seyfi amcamlara telefon ettim. Orada da bulamadım. (Bu arada bir gün Seyfi amcamlarda kaldım) Şimdi Ankara'dadır zannedersem. Durumunu ve adresini bana yazın.

Sizler nasılsınız? Ümit ederim hepinizin sağlığı yerindedir. Bana para gönderip göndermediğinizi bilmiyorum. Fakat şu ana kadar elime henüz bir şey geçmedi. Bu konuda bana durumu açıklayıcı bilgi yazın. Annem ve Zafer nasıllar? Mahallemin su meselesi ne oldu? Geçenlerde radyodan Kırşehir Belediye Başkanının konuşmasını dinledim. Bol keseden vaadediyordu. (Susuz, elektriksiz yer kalmayacak vs.) Ümid ederim söylediklerini yapar. Türker ağabeyim nasıl? Zannederim Kırşehir'e gelmiştir. Oradaki bütün durumlar hakkında bana ayrıntılı bilgi yazın.

Sevgili babacığım, mektubu bitirirken, hepinize selam eder, sizin ve annemin ellerinden, Zafer'in gözlerinden öperim.

Yengeme ve çocuklarına selam eder, çocukların gözlerinden öperim.

Cemil Sönmez

NEVŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- Belediyemize ait reo vasıtanın treyler haline getirilmesi 2490 Sayılı Kanun hükümleri gereğince ihaleye çıkarılmıştır.
2- İşin Tahmini bedeli 400.000.- TL. olup, ihaleye iştirak için 19.750.- TL. geçici teminat yatırılması gereklidir.
3- İhale 25.4.1978 Salı Günü Saat 15.00 de Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.
4- Buna dair şartname hergün mesaai saatleri dahilinde Belediyemiz Yazı İşleri Müdürlüğünde görülebilir ve gerekli bilgiler alınabilir.
5- Taliplilerin belirli gün ve saatte Belediyemizde hazır bulunmaları ilân olunur.
Postadaki gecikmeler kabul edilmez.

Basın 13940-172

EDİRNE DEFTERDARLIĞINDAN

1- 56.874.- lira muhammen bedelli 4625.- lira teminatlı Karaağaç mahallesinde kâin 909 ada 4 parsel sayılı 947,90 m2 yüzölçümlü arsa.
2- Tanesi 40.- lira muhammen bedelli 2502.- lira teminatlı 3 ncü Mekanize Tüm. K.lığına bağlı Hudut Birliklerinde 1978 mali yılında toplanacak 834 adet çiğ koyun derisi.
3- Tanesi 20.- lira muhammen bedelli 1233.- lira teminatlı 3 ncü Mekanize Tüm. Levazım Bölüğünde mevcut 822 adet çiğ koyun derisi.
Yurakıda yazılı taşınır ve taşınmaz mallar kapalı zarf usulü ile satılacaktır.
İhalesi 24/4/1978 Pazartesi günü saat 15. de Defterdarlıkta yapılacaktır.
Taliplilerin teminat makbuzunu havi teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri, postada vaki gecikmelerin kabul edilmeyeceği ilân olunur.

Basın 13891-170

SİVAS İLİ KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUKLARI KORUMA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINDAN

CİNSİ	MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ	GEÇİCİ TEMİNATI
Sebze ve meyve	32 Kalem	253325 Lira	13383 Lira
Koyun eti	2,5 Ton	60 Lira	8750 Lira
Kemiksiz sığır eti	2,5 Ton	60 Lira	8750 Lira
Ekmek	50 Ton	4.76 Lira	13150 Lira
Makarna (Açık)	3.5 Ton	9.00 Lira	2363 Lira
Bulgur	1 Ton	9.00 Lira	675 Lira
Yemeklik ve kahvaltılık margarin	4 Ton	18.25 Lira	4900 Lira
Toz şeker	3,5 Ton	8.50 Lira	2232 Lira
Şehriye	1200 Kg.	9.00 Lira	810 Lira
Kurufasulye (Dermason)	3 Ton	20.00 Lira	4250 Lira
Yeşil mercimek	2 Ton	12.00 Lira	18.00 Lira
Zeytin Extra	1250 Kg.	35.00 Lira	3281 Lira
Salça	1 Ton	30.00 Lira	2250 Lira
Beyaz sabun	750 Kg.	25.00 Lira	14.06 Lira
Çamaşır temizleme tozu	3,5 Ton	20.00 Lira	4750 Lira

Birliğimiz yurtlarının ihtiyacı için yukarıda yazılı 15 kalem madde 26 Nisan 1978 Çarşamba günü saat 14.30 da 2490 sayılı Kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.
Şartnameler Birlik bürosunda görülebilir. İsteklilerin ihale günü en geç saat 13.30'a kadar tekliflerini, teminat mektup ya da makbuzlarını Vali Muavinliğinde toplanacak Birlik Encümenine vermeleri ilân olunur. Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.

Basın 13881-169

TEKİRDAĞ—ŞARKÖY BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- Belediyemiz Hizmet Binasının aşağıda yazılı işleri 2490 sayılı Kanunun 31 nci maddesi gereğince ayrı ayrı kapalı zarf eksitme usulüyle ihaleye çıkarılmıştır.
2- İhale hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.
3- Bu işlere ait şartname ve ekleri hergün mesai saatlerinde Belediye Muhasipliğinde görülebilir.
4- İhale katılacakların geçici teminatlarını, Ticaret odası vesikasını, Müteahhitlik Karnesini, teklif mektupları ile birlikte ihale saatinden bir saat evvel Zarfa koyarak Belediye Başkanlığına vermeleri zorunludur.
5- Postada veya her hangi bir sebeple vaki olan gecikmeler kabul edilmez. İlân olunur.

No	İş Cinsi	Keşif Bedeli	G.Teminatı	İhale tarihi	Saati
1	Elektrik Tesisatı	121.631.95	7.332.-TL	27.4.1978	14.00
2	Sıhhi Tesisat	119.555.10	6.228.-	27.4.1978	14.30
3	Madeni Doğrama	34.749.04	2.606.-	27.4.1978	15.15
4	Ahşap Doğrama	173.824.24	9.941.-	27.4.1978	15.30
5	İnşaat İşleri	765.609.24	34.378.-	27.4.1978	15.45
6	Cam İşleri	53.481.37	4.011.-	27.4.1978	16.00
7	Doğrama Madeni aksam	6.772.50			
		1268.850.94			

Şarköy Belediye Başkanlığı
Basın 14005-173

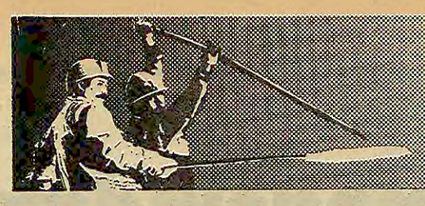

Yanan kömür
Kızan demir
örse çekiç
Vuran biziz

işçi sendika

PTT inşaatında çalışan işçiler direnişe geçti

İSTANBUL (AYDINLIK)

Ümraniye PTT inşaatında çalışan 110 kadar işçi direnişe geçti. İşyerindeki kötü çalışma şartlarının düzeltilmesini ve ücretlerinin yükseltilmesini isteyen işçiler bir süre önce inşaat şantiyesi şefliğine bir dilekçe ile başvurmuşlardı. Ancak, işveren, sorunların çözümüne yanaşmadığı gibi, işçilerden 29'unu işten attı. Bunun üzerine işçiler topluca direnişe geçtiler. İşçiler şunları söylediler: "Patron bizi bölmek ve yıldırmak böylece düşük ücretle çalışmaya mecbur etmek istiyor. Patronun tehditlerine boyun eğmeğeceğiz. Hep birlikte atılan arkadaşlarımız işe alınana kadar mücadelemizi sürdüreceğiz."

Aşağıda işçilerin patrona verdikleri talep dilekçesini yayınlıyoruz.

PTT İNŞAAT ŞEFLİĞİNE
ÜMRANİYE

Biz PTT şantisiyesinde çalışan bütün işçiler olarak (Tokat, Van, Kars, Bitlis, Muş ekipleri) verilen hak ve ücretlerin, günümüzün ağır şartları altında yeterli olmadığını daha önce sözlü olarak işveren vekili olan size bildirmemize rağmen hiç bir ümit verici girişimde bulunmadığınızı gördük. İnsan gibi yaşayabilmek ve mağdur durumda kalmamak için, size yazılı olarak verdiğimiz aşağıdaki taleplerimizin incelenerek değerlendirilmesini bütün işçiler adına tarafınıza bildiririz.

TALEPLERİMİZ:

1) Normal bir işçi yevmiyesinin 250.- TL olduğu günümüzde 130.- TL. olan yevmiyelerimizin 175.- TL sine çıkarılması.

2) Daha önce anlaştığımız gibi bir öğün yemek veya 20 TL. yemek parası verilmesi.

3) Dinlenebilmemiz için haftada bir gün ücretli izin verilmesi (Pazar)

4) Şantiyedeki suyun değil içilecek, yüz yıkanacak gibi bile olmamasından, içilecek suyun getirilmesi.

5) Koğuşlarımızı en azından insanın yaşıyabileceği bir şekle sokulması.

Bilgilerinize sunarız

Tokat Ekibi:
Hüseyin Dere
Kars Ekibi:
Orhan Sapan
Van Ekibi:
Mutün Kıraç
Muş Ekibi:
Ahmet Çeliker
Ordu Ekibi:
Hasan Keskin

Ümraniye inşaatında çalışan işçiler patronun onları memleketlerine göre bölerek birbirlerine düşürme oyununa gelmediler. Tokatlı, Karslı, Muşlu, Vanlı, Ordulu işçiler omuz omuza verdi. *Fotoğraf: Suphi Karacadağ*

Sahte TKP'nin Doğu Almanya'dan yayın yapan organı

"Bizim Radyo" Maocular 1 Mayısa alınmamalıdır diyor

AYDINLIK(ÖZEL)

Doğu Almanya'dan yayın yapan ve yurt dışında faaliyet gösteren sahte Türkiye Komünist Partisinin yayın organı "Bizim Radyo" 16 Nisan tarihli yayınında "Maocular" adını verdiği devrimcilerin bu yılki 1 Mayıs mitingine alınmamalarını istedi

Bizim Radyonun bu yorumundan, sahte TKP'nin geçen yıl 1 Mayıs öncesinde yürüttükleri ve Kontrgerillanın katliamma ortam hazırlayan bölücü kışkırtıcı yayınlarını bu yıl da başlattıkları görülmektedir.

Adı geçen yorumda ayrıca, DİSK'in düzenlediği 1 Mayıs törenine de sahip çıkılmaya çalışılarak, "tüm ulusal demokratik istemlerin 1 Mayıs'ta "TKP" tarafından savunulacağı" ve "1 Mayıs'ın TKP'nin örgütsel, ideolojik ve politik sarsılmaz birliğini daha da güçlendireceği" söylenmektedir.

Adana Teksa işçileri

"Temsilcilerimizi kendimiz seçmek istiyoruz"

ADANA (ÖZEL)

1300 kişinin çalıştığı Adana Teksa Fabrikası işçileri işyerindeki işçi temsilcilerinin atamayla görevlendirilmesine karşı çıkarak, "Temsilcilerimizi kendimiz seçmek istiyoruz" diyorlar.

İşçiler, 14 Nisan cuma günü, Teksif Yeşiloba Şubesinde toplandılar. Şube yöneticilerine, işyerindeki temsilcilerin atama yoluyla değil seçimle görevlendirilmesini istediklerini söylediler.

Şube Başkanı Hüseyin Taşkesen, buna karşılık mevcut yönetime karşı çıkan gerici muhalefet içinde yer alan kişilere de görev vererek işçilerin birliğini sağlayacağını ileri sürdü. Şube başkanı bundan önceki sendikacılık hayatında da böyle davrandığını, gericilere görev verdiğini onların görev yapamadığını gören işçilerin karşı çıkacağını böylece gericileri eriteceğini söyledi.

Bu tutuma karşı çıkan bir kadın işçi şunları söyledi:

"Mevki vererek, tepeden işçilerden habersiz atamalar yaparak, işçilerin birliği sağlanamaz. İşçilerin birliği ancak, onların iradesine dayanarak, fikirleri alınarak sağlanabilir. Bu gün fabrikada işçilerin birliğini sağlamak istiyorsak, temsilcilerin atamayla görevlendirilmesi yerine, işçilerin iradesiyle görevlendirilmesi yolunu izlemeliyiz.

Mevcut temsilciler hakkında fikirlerini sorduğumuz işçiler de şöyle konuştular:

"Şu andaki temsilcilerimizden de memnun değiliz. Pasif davranıyorlar. Bizlerle ilgilenmiyorlar.

Zaten, şu andaki şube başkanımız Hüseyin Taşkesen de seçimle değil, genel merkezin atamasıyla geldi."

Teksa işçileri son olarak, sendikalarına sahip çıkacaklarını, bundan sonra da böyle toplantılar yaparak mücadeleye devam edeceklerini belirttiler.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Madem ki gidiyorsunuz iyi gözleyin

Enternasyonalizm, uluslararası birlik, uluslararası dayanışma, dünya işçilerinin ortak mücadelesi...

Ne yazık. İşçi sınıfı için herbiri altın değerinde olan bu sözcükler, 16-23 Nisan arası Prag'da, ağaların da ağası Sovyet sendika ağalarının ağzında sakız olacak.

Dünya Sendikalar Federasyonunun 9. Kongresi, 16 Nisanda Prag'da toplanıyor. Rus işgali altındaki bu şehirde bir hafta boyunca işçi sınfının "özgürlük için savaşımından","sömürgeciliğe karşı mücadele" den, "ulusların kendi kaderini tayin hakkından" sözedilecek. Rus proletaryasının alınteri ile semirmiş, kadife halılarla döşeli sendika saraylarında oturmaktan yürümeyi unutmuş Mgaşdorovlar, Alekseyevler proleter enternasyonalizmi üzerine nutuklar atacaklar. Ama, hiçbiri, Yeni Çar'lara karşı mücadele eden Sovyet proletaryasından, işçiler arasında elden ele dolaşan ve Brejnev diktatörlüğüne karşı mücadeleye çağıran gizli bildirilerden bahsetmeyecek. Daha bir-iki ay önce, bir grup işçinin, "Yeni Çarların Devlet Sendikalarının işçi sınıfının menfaatlerini savunmadığı için" devlet sendikasından ayrı bir "işçi savunma sendikası" kurduklarını, bu sendikayı kuranlardan 4 kişinin tutuklandığını söylemeyecek. Brejnev'in Prag'a gönderdiği sendika ağalarından hiçbiri, maden işçisi Wladimir Klevanov'un bu sayfada yer alan açıklamalarına dokunmayacak. Onlar orada var güçleriyle, çeşitli ülkelerin işçi sınıfını efendileri olan Yeni Çarların baskısı altında tutmak için kararlar çıkartmaya çalışacaklar. Ve DSF'nin bu "görkemli" kongresi, kongre bildirisi diye yayınlanan bir barış ninnisiyle sona erecek.

Bugün ya da yarın, Fehmi Işıklar başkanlığındaki bir DİSK heyeti de Prag'a varmış olacak. DİSK, bu kongreye gözlemci olarak katılıyor.

DİSK ile DSF arasındaki ilk ilişki, 1971 yılında kuruldu. Yani Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye gözünü diktiği tarihlerde. Daha sonraki yıllarda, özellikle 1974 sonrasında, Sovyet Sendikaları ve DSF ile ilişkiler iyice arttı. Şu son yıllarda, her 1 Mayıs'ta her kutlama töreninde Sovyet sendikacılardan sahte enternasyonalizm nutukları dinliyoruz. Bir yandan Moskova'dan gelip giden heyetler, DSF ile DİSK'in daha sıkı ilişkiler kurması yolunda propaganda yaparken, bir yandan içerdeki revizyonistler, DİSK, DSF'ye katılmalıdır diye sıkıştırıp duruyorlar.

Bundan 7 ay kadar önce, Ertürk-Türkler grubu, işçi sınıfından gizli yaptıkları kongrede, Maden-İş'i DSF'ye bağlama kararı almışlardı. Ardından yönetimi ellerinde tuttukları birkaç sendikayı daha DSF'ye soktular. Asıl istedikleri ise, DİSK'i bütünüyle DSF'ye bağlamaktı. Fakat, 6. Genel Kurul öncesinde başlatılan propagandadadan umdukları sonucu elde edemediler. Ve DSF'ye katılma önerisini kongreye getiremediler.

Derken, Prag'daki kongre geldi çattı. DSF, DİSK'i son yıllarda gelişen "sevindirici" ilişkilerden aldığı cesaretle kongreye davet etti.

Biz DİSK'in, Sovyet tanklarının gölgesinde yapılan bu kongreye heyet göndermeyi reddetmesini beklerdik. DİSK'in tüzüğünde yer alan bağımsızlık ilkesi de, Çekoslovak işçi sınıfının bağımsızlık hakkına duyulan saygı da bunu gerektirirdi. Şimdi dileğimiz, kongreye gözlemci olarak katılan sendikacılarımızın, hiç değilse dikkatlı birer gözlemci olmaları ve "enternasyonalizm" lafları ardında gizlenen emperyalist niyetleri doğru tespit etmeleridir.

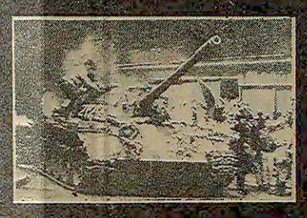

Tankların gölgesinde bir kongre

DSF 9. Kongresi-Prag 1978

Hazırlayan: Kerem Çalışkan

Gelişen hayatın karşısındaki DSF

-3-

Dünya Sendikalar Federasyonu'nun 8. Kongresinde okunan raporun 6. bölümünün başlığı şöyle, "DSF günümüzle uyum içinde" Bu bölümden bir kaç cümleyi birlikte okuyalım: "DSF... işçi sınıfının daha iyi hayat düzeyi, özgürlük, barış, ulusal bağımsızlık ve demokrasi için yürüttüğü mücadelelerin yanında yer almıştır.

"İşçilerin hayatlarıyla savaşlarıyla ve emelleriyle yakından temas halinde olan DSF onları ilgilendiren her şeye vakıftır."

"DSF kendisini her zamankinden daha fazla sınıf temeline dayalı ve bundan dolayı demokratik bir sendika örgütü olarak ortaya koymaktadır."

DSF kendini böyle tanıtıyor.

Daha önce DSF'nin esas olarak Doğu Avrupa ülkeleri sendikalarından meydana geldiğini belirtmiştik. Şimdi bu ülkelerdeki sendikaların "işçilerin hayatları ve savaşlarıyla" nasıl "temas halinde" olduğuna bakalım. Önce DSF 9. Kongresinin toplandığı Çekoslovakya'dan başlayalım.

Çek sendikacıları kongrede çeşitli bildiriler okuyacaklar, ama bugün, Çekoslovakya'da elden ele gezen başka bir bildiri var: "Yasa 77"!

"Yasa 77" Çekoslovak halkının özgürlük ve bağımsızlık isteklerini dile getiriyor. Rus kuklası Husak hükümeti bu bildirinin yayılmasını, önlemek için elinden geleni yapıyor. Bu bildiriye imza atanlar tutuklanıyor, hapse atılıyor. Bildirinin dağıtıldığı semtlerde, fabrikalarda geniş soruşturmalar açılıyor. Ama baskılar arttıkça bildirinin altındaki imzalar da çoğalıyor. Bu hareketi destekleyen "Özgürlük komiteleri" kuruluyor. İşçiler, tabandaki bazı sendikacılar, aydınlar ve gençler bu komitelerde omuz omuza mücadele ediyor.

Çek işçi sınıfını; bugün, hapis, işkence ve zulüm pahasına fabrikalara gizlice özgürlük bildirileri sokarak dağıtanlar temsil ediyor.

Doğu Almanya'dan da sendikacılar gelecek DSF kongresine. "İşçi sınıfının enternasyonalist dayanışmasından", "demokratik özgürlüklerin gelişmesinden" söz edecekler.

Doğu Almanya'da Rusya'nın "enternasyonalist dayanışma" perdesi altında yürüttüğü ağır, ekonomik baskıya karşı, muhalefet sesleri gittikçe daha fazla yükseliyor.

İşçiler arasında fabrikalardaki düşük ücret, adaletsiz prim sistemine karşı hoşnutsuzluk artıyor.

Doğu Alman sendikacılarının işi zor. Onların esas faaliyeti artık fabrikalardaki "muhalif" kişileri tespit etmek, bunları sorgulamak ve yeni cezai tedbirler bulmak.

Bir zamanlar Hitler, Almanya'da bütün fabrikalara Nazi sendikacılar yerleştirmiş ve bunlar aracılığı ile işçiler arasında ispiyon şebekeleri kurmuştu. Bugün Doğu Alman sendikacıları da aynı şeyi yapmaya çalışıyor. İşçilerin çalışma şartları eşit olmayan prim sistemleri ile ilgilenecekleri yerde fabrikalarda dinleme sistemleri geliştirmeye uğraşıyorlar. DSF belgesinin yazdığı doğru. Doğu Alman sendikacıları işçilerle "sıkı temas halinde" olmak için ellerinden geleni yapıyorlar!

Asıl merak konuşu ise Polonyalı sendikacıların kongrede neler söyleyecekleri. Öyle ya, Polonya, işçi sınıfı mücadelesinin son yıllarda fırtına gibi yükseldiği bir ülke. Elbet bu mücadeleler hakkında anlatılacak bir şeyler vardır değil mi? Ama merak etmeyin Polonyalı sendikacılar bu konuda bir şey söylemiyecektir. Kendi suçlarını kendileri ortaya dökmezler. Onların örtbas etmeye çalıştıkları şeyleri biz anlatalım.

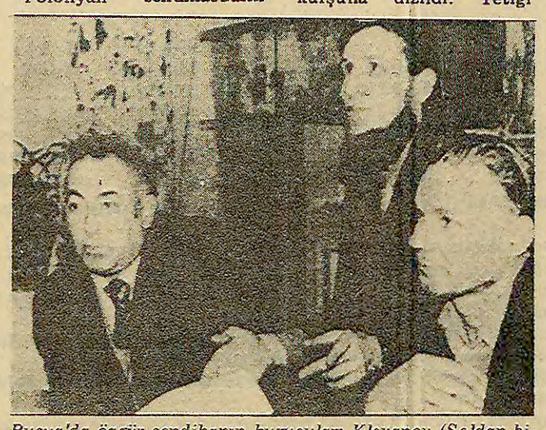

Rusya'da özgür sendikanın kurucuları Klevanov (Soldan birinci) ve arkadaşları Moskova'da basın toplantısında tüzüklerini açıklıyorlar.

GREVİ EZMEYE GELEN SENDİKACILAR

Polonya işçileri 1970'de Gdansk'da ve Stettin'de hayat şartlarının düzeltilmesi için genel greve başladılar. Grev işçi sınıfının en doğal hakkıdır. DSF belgeleri sınırsız grev hakkını savunur. Ama Polonya işçilerinin bu talebi hükümet tarafından "hoş" karşılanmadı. İşçilerin grevi zorbalıkla bastırıldı. Polonyalı sendikacılar grevin fiilen kırılması için her şeyi yaptılar, yüzlerce işçi tutuklandı, hapse atıldı.

1976'da Polonya işçi sınıfı daha güçlü bir şekilde tekrar ayaklandı. Ursus ve Radon'da işçiler fiyat artışlarına karşı fabrikaları durdurdular. Genel grev bir halk isyanına dönüştü. İşçilerin üzerine tanklar gönderildi. Peki "sınıf ve kitle temeline oturduklarını" söyleyen DSF şefleri ve Polonyalı sendikacılar nereydeydi? Onlar işçilere karşı yürüyen tankların üstüne oturdular. Olaylara kimlerin öncülük ettiğini tespit edip, listeler düzenlediler. İsyan kanla bastırıldı. Birçok işçi önderi kurşuna dizildi. Tetiği çeken ellerden birisi de listeleri hükümete veren Polonyalı revizyonist sendika ağalarının elleriydi. İşte DSF şefleri grev hakkını Polonya'da böyle savundu.

Bugün Polonya'da bütün bunlara rağmen işçi sınıfının bağrından yeni bir sendikacılık hareketi filizleniyor. Gizli "İşçi komiteleri" örgütleniyor. Bu komiteler işçi sınıfının hem acil taleplerini, hem de uzun vadeli çıkarlarını savunarak her gün daha geniş kitleyi örgütlüyorlar. Ve bu mücadele sosyal-faşist teröre rağmen gelişip yükseliyor.

Polonya sendikal hareketinin gerçek temsilcileri DSF'nin toplantısına gitmedi. Onlar Ursus'un, Radon'un kenar mahallelerinde toplanıyorlar.

Ve nihayet Sovyetler Birliği. Lenin'in, Stalin'in ülkesi. Devrimci sendikaları yaratmak için canlarını veren Babuşkinlerin, Sverdlovların, Pavellerin ülkesi.

Çarlık zulmüne karşı çetin ve dişe diş bir mücadele ile bazen fabrika önlerinde, bazen ıssız duvar diplerinde kurşunlanarak kan ve ateş içinde doğan Sovyet sendikaları, bugün ne durumda.

Sovyet sendikalarının bugünkü durumu acıdır. Bu sendikalar bugün geniş halk yığınlarını ezen burjuva devlet mekanizmasının, fabrikalardaki kolu haline gelmiştir. Sovyet sendikacıları Rus bürokrat burjuvazisinin fabrikalara diktiği birer bekçi rolündedir. Sendikalar revizyonist çürümenin ve bütün Doğu Avrupa sendikalarındaki yozlaşmanın tipik temsilcileridir. Onlar bir avuç parti kodamanı ve Generaldan sonra devlet çarkı içinde "imtiyazlı tabaka" arasında yer alırlar. Bu mükafatın bedelini ise, işçileri ezerek ve baskı altında tutarak öderler.

Rusya'da artık sendika üye fişleri sabıka kaydına benzer bir şekilde, "suç dosyaları" halinde tutulmaktadır.

İşçilerden ve üretimden tamamen kopmuş bir avuç bürokrat sendikacının sendikal faaliyet olarak yaptığı işçileri izlemek, baskılara karşı çıkanları ve yöneticileri eleştirenleri fişlemektir.

Bu faaliyeti daha iyi yürütmek için son olarak eski KGB şeflerinden Şelepin, Sovyet sendikalarının başında üst düzeyde bir göreve atandı. Bu eski polis şefinin sendikaların başına getirilmesi, Sovyet sendikalarının çürümüşlüğünün çarpıcı bir kanıtıdır.

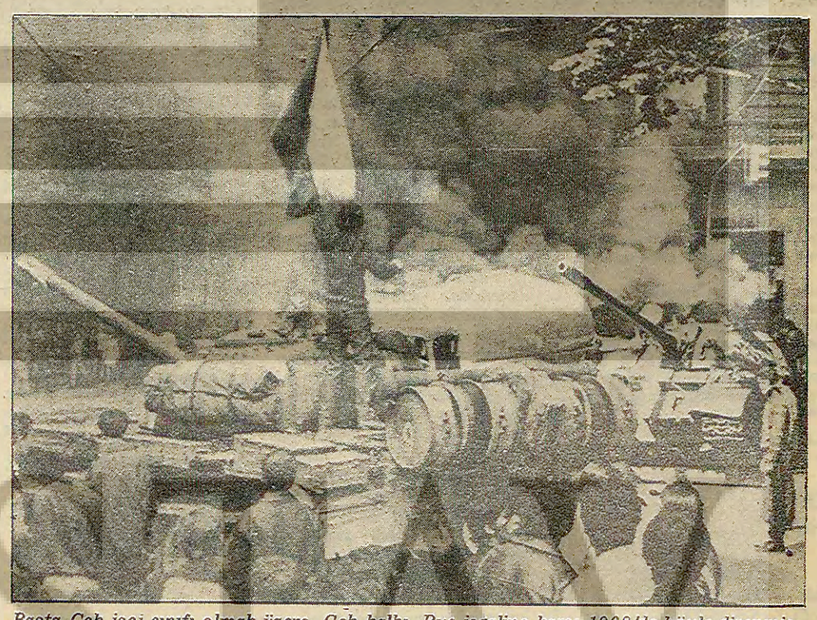

Başta Çek işçi sınıfı olmak üzere, Çek halkı, Rus işgaline karşı 1968'de böyle direnmişti. Prag halkı işgal altındaki bir ülkede kongre düzenleyen DSF şeflerini nefretle izleyecek.

SOVYET İŞÇİLERİNİN YARATTIĞI ÖZGÜR SENDİKA

Bazı kişiler zaman zaman sorarlar. Peki bütün bunlar oluyor da Sovyet işçi sınıfı uyuyor mu? diye...

Hayır. Sovyet işçi sınıfı uyumuyor. Rusya'da gittikçe artan sayıda işçi, kötü çalışma şartlarına, ücret eşitsizliğine işsizliğe ve sosyal baskılara karşı mücadeleye giriyor.

1977 yılı içinde Moskova'da işsizliğe karşı mücadele komiteleri kurulduğu haberi geliyordu. Sonra bu komitelerin faaliyetlerini fabrikalara da yönelttikleri öğrenildi. Komiteye katılanların bazıları tutuklandı.

Ve 1 Şubat 1978'de Moskova'da 200'ü aşkın işçiyi temsilen 4 kişi isyan bayrağını cesaretle kaldırdılar. Bir basın toplantısı yaparak bağımsız bir sendika kurduklarını açıkladılar. Sendikanın tüzüğünü ilan ettiler. Sovyet işçi sınıfının zulme boyun eğmeyen geleneği onların sesinde yeniden yükseldi.

Bu 4 kişi Yeni Çarların polisi tarafından derhal tutuklandı. İkisi hapishaneye, biri ondan da beter bir işkencehane olan Psikiatri kliniğine götürüldü. Diğerinin nereye götürüldüğü bilinmiyor.

Özgür sendikacılık hareketinin başını çekenler Madenci Wladimir Klevanov, Bekçi Valantin Poplavski, Kaynakçı Anatoli Posnyakov ve kadın işçiler Maria Maletjava ile Nadya Kurakina.

Wladimir Klevanov bir süre önce çalıştığı maden ocağında ustabaşı olmuş. Ocakta her yıl 12-15 kişi öldüğü ve 500'ü aşkın iş kazası olduğu için tedbir alınmasını istemiş ve işçilere zorla fazla mesai yaptırılmasına karşı çıkmış. Bunun üzerine işten atılmış. Diğerleri de çeşitli işyerlerinde işçilerin haklarını aradıkları veya yolsuzluklara karşı çıktıkları için işten atılmışlar.

İşçiler yayınladıkları tüzükte, grev hakkı, işgüvenliği, sendika içinde demokratik merkeziyetçiliğin işletilmesini, eleştiri-özeleştiri yapılmasını fikir özgürlüğü istiyor. Bürokratizme ve gözboyamacılığa karşı işçilerin haklarını kararlılıkla savunacaklarını belirtiyorlar.

Özgür sendikacılık hareketi, Brejnev diktatörlüğüne ve işçileri temsil ettiklerini iddia eden Sovyet sendikacılarına vurulmuş ağır bir tokattır.

Rusya'da yıllar sonra böyle yeni bir sendikanın doğuşu, milyonlarca üyeye sahip olmasına rağmen Sovyet sendikalarının hayatiyetini yitirdiğini göstermektedir.

DSF şefleri hâlâ Parg'da "sınıf sendikacılığı", "iktisadi ve siyasi talepler", "Çalışma şartları" diye tozlu raporları gevelesinler.

İşçilerin mücadelesi ve gelişen hayat DSF sendikacılarını çoktan aştı. Onlar her yerde mücadeleleri bastırmaya, uğraşıyor, hayatın karşısına dikiliyorlar.

Doğu Avrupa için için kaynıyor.

İşçi sınıfı "grev hakkı" istiyor. "İşgüvenliği, can güvenliği" istiyor. "Adaletli ücret sistemi" diyor. "Zorbalığa ve diktatörlüğe son" diyor. "Özgürlük ve Bağımsızlık" için gerektiğinde canını vererek mücadeleye giriyor. Bu mücadele içinde kendi bağrından kendi sendikalarını yaratıyor.

DSF yöneticileri Prag 1978 Kongresinin, yeni bir dönemin başlangıcı olacağını söylüyorlar. Evet bu doğru. Ama bu onların söylediği gibi dünyadaki bütün sendikaların DSF'ye yaklaştığı bir birlik dönemi olmayacak.

Rus sosyal-emperyalizmine ve onların emrindeki Dünya Sendikalar Federasyonu şeflerine karşı, dünya işçilerinin daha açık ve daha kararlı mücadeleye girdiği bir dönem olacak.

—SON—

İLAN

AFYON ŞEKER FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 - 2.500.000.- keşif bedelli fabrika çevre ihata duvarı vs. inşaatı kapalı teklif alma suretiyle ihale edilecektir.

2 - İhale 21 Nisan Cuma günü saat 15.00'de fabrika ofis binasında yapılacaktır.

3 - İhale geçici teminat tutarı 125.000.- lira olup, nakit veya banka teminat mektubu olabilir.

4 - İhaleye iştirak edecek müteahhitler (C) grubu müteahhitlik karnelerini ibraz etmek mecburiyetindedirler.

5 - Kapalı teklifler en geç 21 Nisan saat 14.00'e kadar Fabrikamız Muhaberat Servisine verilmiş olacaktır.

6 - İhale ile ilgili şartname, Ticaret Servisinden 250.- TL. mukabilinde alınabilir.

7 - Fabrikamız 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

TG/AU

Basın 13897-171

İLAN

TCDD
ESKİŞEHİR LOKOMOTİF VE MOTOR SANAYİİ MÜESSESESİ

(38 KALEM MUHTELİF PLASTİK ELEKTRİK MALZEMELERİ İMAL ETTİRİLECEKTİR.)

1 - Müessesemiz ihtiyacı olan 38 kalem çeşitli plastik kelepçe, kablo etiket tutucusu, plastik kanal, naylon spiraller.

İhtiyaç Listesi,

Teknik Şartname, Tip Mukavele ve Eksiltme Şartnamesine göre kapalı zarfla eksiltme suretiyle teklif alınarak imal ettirilecektir.

2 - Eksiltmesi 4/5/1978 tarih Perşembe günü saat 14.00'de Müessesemiz Alım Satım Komisyonluğunda yapılacaktır.

3 - Muvakkat teminat teklif tutarının %7'sidir.

4 - Taliplerin muvakkat teminatları ile birlikte kapalı teklif mektuplarını eksiltmenin yapılacağı gün ve saate kadar Komisyonumuz adına göndermeleri veya bizzat getirmeleri gerekmektedir.

5 - Eksiltme saatine kadar Komisyonumuza teslim edilmeyen veya muvakkat teminatı bulunmayan teklif mektupları geçerli değildir.

6 - Bu işle ilgili şartnameleri bedelsiz olarak Komisyonumuzdan temin edilebileceği gibi, istenildiğinde posta ile de gönderilecektir.

7 - E.L.M.S. Eksiltme ve Artırma mevzuunu teşkil eden işi ihale edip etmemekte veya kısmen etmekte ve tercih ettiği talibe ihale etmekte tamamen serbesttir.

Ş.E.

Basın 13604-168

Ülkeler Bağımsızlık, Milletler Kurtuluş, Halklar Devrim İstiyor

Gürcistan'da halk Moskova yönetimine karşı büyük bir gösteri yaptı

● **Tiflis kentinde Gürcü diline yapılan baskılar kınandı**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BBC Radyosunun Moskova muhabiri, Gürcistan'da büyük halk gösterilerinin başladığını bildiriyor. Gürcistan federe devletinin başkenti Tiflis'te binlerce kişi sokaklara dökülerek, Moskova yönetimini protesto etti. Gösterilerin, yeni Anayasanın Gürcü dilini resmi dil olarak kabul etmemesi üzerine başladığı bildiriliyor. Gürcü gençleri Tiflis Üniversitesini işgal ederek Kremlin yönetimine karşı tepkilerini dile getirdi. Polis kuvvetlerinin Üniversiteye saldırmağa yeltenmesi üzerine, şehir halkı, gençleri olanca güçleriyle destekledi. Gösterilere katılanların sayısı on bini aştı. Toplu halde şehir içinde bir yürüyüş düzenleyen Tiflis halkı, Gürcistan "Komünist" Partisi lokaline giderek, Parti Genel Sekreteri Edward Swatnalza'ya taleplerini bildirdi. Şehir halkı kendi aralarından seçtiği temsilciler vasıtasıyla Tiflis'te Moskova yöneticilerinin sözcülüğünü yapan yetkililerden, Gürcü dili üzerine yapılan baskıların kaldırılmasını istediler.

BBC Radyosu, konu ile ilgili verdiği haberin sonunda, Sovyetler Birliği'nde bu tür gösterilere sık sık rastlanmadığını belirtiyor, ancak Gürcistan'da durumun değişik olduğunu ekliyor. Gürcistan'da, 1956 yılında da Kruşçef'in Stalin'e kara çalmasından sonra protesto gösterileri düzenlenmişti.

GÜRCİSTAN'DA STALİN TAKVİMİ ELDEN ELE DOLAŞIYOR

Norveç'te yayınlanan "Klassekampen" (Sınıf Mücadelesi) gazetesi, 5 Nisan tarihli sayısında, Gürcistan'da basılan Stalin takviminin gizlice halk içinde satıldığını bildirdi.

Stalin'in doğum yeri olan Gürcistan'da halk önderlerine karşı girişilen saldırı kampanyasına başından beri karşı çıkmış ve Stalin'i her zaman savunmuştu. Kruşçef revizyonist kliğinin, 1956'da parti ve devlet yönetimini gaspettikten sonra, bütün Rusya'daki Stalin heykellerini kırmasına karşın, Gürcistan'daki Stalin heykellerine dokunmaya cesaret edememişti. Son olarak 5 Martta, Moskova'da Stalin'in mezarına çiçek koyan Sovyet işçileri, Stalin'in bütün saldırılara rağmen hâlâ halkın kalbinde yaşadığını kanıtlamıştı.

Gürcistan'da "Stalin takvimi" elden ele, halk içinde dağıtılıyor.

İsrail 24 kilometre geri çekildi

Mısır Devlet Başkanı Sedat:

"İsrail halkı barışın ne olduğunu anladı, Begin bunu kavramadı"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, gerek Filistin konusunda, gerekse İsrail birliklerinin Sina çölünden çekilmesi bakımından barış görüşmelerinde bir gelişme sağlanmamış olmasına rağmen, 1973 savaşının Mısır ile İsrail arasında son savaş olacağına dair verdiği sözde durmaya azimli olduğunu söyledi.

Bir Amerikan grubuna verdiği demeçte Sedat, İsrail halkı ileAmerika'daMusevi toplumunbu sözlerdeki gerçeği anladığını, ancak Begin'in bunu idrak etmediğini belirterek şunları söyledi:

"Bu ana kadar aynı görüşleri savunuyorum. İsrailliler barışa hazır olurlarsa, ben de barışa hazırım. Bunu Mısır topraklarının ve egemenliğinin pahasına sürdüremem".

Sedat, Begin ve Savunma Bakanı Weizman'a, Filistin sorunu çözülmeden Orta Doğu'da barışın sağlanmasının olanaksız olacağını söylediğini açıkladı ve Sina cephesine değinerek sözlerine şunları ekledi:

"İsmailiye'de yaptığımız tarihi toplantıda, Sina çölünün Mısır'a iade edilmesini ve İsrail ile sınırlarımızın uluslararası sınırlar olarak kabul edilmesini öngören bir karar tasarısı almasını istedim. Buna karşılık bana, İsrail'in yerleşme bölgelerini muhafaza edeceğini ve bunların İsrail askerleri tarafından korunacağı cevabı verildi. Ben ise bu konuların kurulacak bir askeri ve siyasi komite tarafından ele alınmasını önerdim".

İsrail'in son hafta içinde, Güney Lübnan'da işgali altında bulundurduğu topraklardan sadece 24 kilometrekarelik bölümünden çekildiği bildirildi. İsrail'in Güney Lübnan'da işgal ettiği topraklar 2020 kilometreyi buluyor.

İsrail en son Litani nehri civarındaki iki mevziden çekildi ve yedi tank ile zırhlı araçlar, yakındaki İsrail mevzilerine nakledildi.

Çin, Somali'nin egemenlik mücadelesini destekliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Devlet Konseyi 14 Nisanda Somali Devlet Başkanı Siad Barre'in onuruna bir ziyafet verdi. Bu ziyafette Başbakan Yardımcısı Li Sien-nien ve Siad Barre birer konuşma yaptılar. İki ülke arasındaki dostluk ilişkilerinin daha da geliştirileceğini umduklarını belirttiler.

Li Sien-nien konuşmasında, Çin hükümeti ve halkının Somali hükümeti ve halkının milli haysiyetini ve egemenliğini savunmak için giriştiği haklı ve cesur eylemlerini kararlılıkla desteklediğini söyledi. Afrika'da hegemonya yarışına girişerek kargaşalık çıkaran ABD ve Rusya'yı kınadı. Afrika halklarının birlikte mücadele ettikleri takdirde, süper devletlerin saldırı ve denetimini mutlaka boşa çıkaracaklarını belirtti.

Siad Barre da konuşmasında, Rusya'nın Somali'ye müdahalesini kınadı. Bugün en önemli meselenin Rus ve Kübalı birliklerin Afrika Boynuzu'ndan çekilmesi olduğunu vurguladı. Bu kuvvetlerin varlığını bölgenin istikrarını bozan en büyük etken olarak niteledi. Barre, Kızıl Deniz ve Hint Okyanusunun birer barış denizi haline getirilmesini istedi.

Somali Devlet Başkanı aynı gün Mao Zedung'un naşı önünde saygı duruşunda bulundu.

ABD ve İngiltere Dışişleri Bakanlarının temasları sürüyor

Yurtsever Cephe, Rodezya'da adil bir çözüm için diretiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Rodezya sorunun çözümü için ABD ve İngiltere Dışişleri Bakanları, Zimbabve Yurtsever Cephesi liderleri ile yaptıkları görüşmelerin ilk kısmını tamamladılar. Cyrus Vance ve David Owen'la görüşen Yurtsever Cephe liderleri, İngiliz-Amerikan ortak önerilerinin Rodezya sorununa adil bir çözüm getirmediğini belirttiler. Cephe, 8 bini düzenli, 35 bini yedekten oluşan polisin dağıtılmasını öneriyor. İngiliz-ABD önerisi ise bugünkü ırkçı polis teşkilatının aynen kalmasını ve kurulacak olan geçici hükümetin emrine verilmesini istiyor. Tartışmalarda ele alınan diğer konularda da Cephe temsilcileriyle bakanlar hem fikir olamadı.

Tanzanya başkenti Darüsselam'da yapılan görüşmeler iki gün sürdü. Bakanlarla yaptığı temaslardan sonra basına bir açıklama yapan Yurtsever Cephe liderlerinden Mugabe, David Owen'ın fikir değiştirdiğini ve şimdi de "iç çözüm" taraftarı olduğunu bildirdi. Hatırlanacağı üzere, İngiliz Dışişleri Bakanı ırkçı İan Smith'in teslimiyetçi liderlerle imzaladığı "iç çözüm" adlı ihanet anlaşmasına ilk önceleri karşı çıkmıştı.

Görüşmelerden olumlu bir sonuç alamamaları üzerine, ABD ve İngiltere Dışişleri Bakanları, 16 Nisan'da Pretoria'ya gittiler. Bakanların burada, Namibya sorunu hakkında bilgi almak için, ırkçı rejimin Dışişleri Bakanı Botha ile görüşeceği bildiriliyor.

Vance ve Owen'ın Pretoria'dan sonra Salisbury'ye geçip ırkçı rejimin temsilcileri ve teslimiyetçilerle görüşmesi bekleniyor. Ajanslar, Bakanların bu temaslardan sonra, yine Darüsselam'a dönüp Yurtsever Cephe ile bir kez daha buluşacağını bildiriyor. İngiliz-Amerikan ortak önerisi Rodezya'da ırkçı rejimin yanında, teslimiyetçi liderlerin de katıldığı geniş bir konferansta meseleyi çözüme bağlamayı tasarlıyor.

İsveç Savunma Bakanı Eric Kroenmark: "İsveç, süper devletlere karşı savunmasını güçlendirmelidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsveç Savunma Bakanı Eric Kroenmark Kuzey Avrupa üzerindeki baskıların artması nedeniyle İsveç'in savunmasını güçlendirmesi gerektiğini belirtti.

Kroenmark, Yardımcı Kadın Savunma Servisleri Birliğinin Ulusal Konferansında yaptığı konuşmada, süper devletlerin dikkatlerini Orta Avrupa'dan Avrupa'nın kanatlarına kaydırdıklarını söyledi. Bunun kaygı uyandırdığını belirtti.

İsveç Savunma Bakanı şöyle dedi: "Barış zamanı bu bölgede şimdiye kadar hiç bu kadar çok birlik bulunmamıştı. Alplerin kuzeyinde alarma geçirilmiş 5 milyon silahlı asker var."

"Süper devletlerin kuzey bölgesindeki emellerinin daha da artacağı gözönüne alınmalıdır.". "Askeri çatışmalar çıkması mümkündür. İsveç her iki kanattan gelebilecek baskıya karşı koyabilmelidir. Savunma gücümüzü azaltmaya devam etmek kötü sonuçlar doğurabilir."

Meksika Devlet Başkanı Portillo: "Sorunlarımızı kendi kaynaklarımıza dayanarak çözmeliyiz"

Meksika Devlet Başkanı Lopez Portillo, hegemonyacılığa karşı çıkmada kararlı olduğunu söyledi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Meksika Devlet Başkanı Jose Lopez Portillo, ülkesinin siyasi ve ekonomik bağımsızlığını korumaya ve herhangi bir siyasi ve ekonomik hegemonyaya karşı çıkmaya kararlı olduğunu tekrarladı.

Meksika Devlet Başkanı sorunları çözmenin çeşitli yolları olduğunu söyledi. Bunlardan birinin siyasi, diğerinin ise ekonomik hegemonya yolu olduğunu belirtti. Siyasi hegemonya yolunun acılı ve alçakça, diğerinin ise adaletsiz ve katlanılmaz bir yol olduğunu vurguladı. Bütün ulusların, bütün devletlerin eşitliği ve halkların bağımsız, özgür ve barış içinde yaşayacağı bir düzenin kurulması için ortak çaba harcamanın, bütün milletler için tek doğru ve onurlu yol olduğunu söyledi.

Jose Lopez Portillo Meksika'nın kendisine uygun çözümleri bulması gerektiğini vurguladı. Portillo "sorunları ortaya koymalı ve kendi kaynaklarımıza dayanarak çözmeliyiz. Başkalarına karşı düşmanlık gütmemeli, tek başımıza da kalmamalıyız. Her zaman siyasi ve ekonomik bağımsızlığı gözönünde bulundurmalıyız."

Almanya Hıristiyan Demokrat Birlik Partisi:

"Batının nötron bombasından vazgeçmesinin tek şartı, Rusya'nın silahsızlanmasıdır"

● "Sovyetler'in, Avrupa'da askeri üstünlüğü gittikçe artıyor"
● "Kremlin'in politikası, nerede iktidar boşluğu varsa, orada saldırıdır"
● "Amerika ile temel sorunlarda görüş ayrılıklarımız var"

AYDINLIK (ÖZEL)

Muhalefetteki Alman Hıristiyan Demokrat Birlik Partisi Başkanlık divanı üyelerinden Alfred Dregger, partisinin hükümetin savunma politikası, nötron bombası, Amerikan-Alman ilişkileri, Sovyetlerin izlediği saldırgan politika ve Avrupa'da güç dengesi konularındaki görüşlerini açıkladı.

Federal Almanya hükümetinin, savunma politikasını nötron bombası konusundaki kararını Avrupa açısından tekrar gözden geçirmesi için Carter'i harekete geçirme yönünde yoğunlaştırması gerektiğini söyleyen Dregger, partisinin bu konuda hükümete destek olacağını bildirdi.

Dergger şöyle dedi: "Hükümet muhalefet partilerinin de yardımını alarak Başkan Carter'i kararından döndürmek için herşeyi yapmalıydı. Ancak bu şekilde Avrupa'nın güvenliği konusundaki menfaatleri korunabilir. Bonn, diğer Atlantik ülkelerini de , Amerika'ya etki etmeleri için teşvik etmelidir."

Alfred Dregger konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Avrupalı hükümetler, Sovyetler Birliği'nin, nötron bombasına karşı kendi çıkarları için başlattığı polemiğe cesaretle karşı çıksalardı ve Amerika'nın yanında bu silahtaki menfaatlerini kararlılıkla savunsalardı, Carter, kuşkusuz ki daha değişik bir tutum alırdı."

AMERİKA İLE TEMEL SORUNLARDA GÖRÜŞ AYRILIKLARI VAR

Amerika'nın önemli bir müttefikleri olduğunu, ancak bazı temel sorunlarda görüş ayrılıkları bulunduğunu belirten Dregger, bu konuda şunları söyledi:

"Amerikan-Alman ilişkilerini zedeleyen üç sorun var. Birincisi, Doların gemini azıya almış bir şekilde düşmesi ki, bu, Almanya'nın ihracatını çok zor bir durumda bırakmıştır. İkincisi: Amerika'nın atom yasası. Bu yasa, bizim nükleer endüstrimizi dünya pazarlarından koparmakla tehdit ediyor. Sonuncusu da Başkan Carter'in önce kesin olarak şimdi ise bir dahaki açıklamaya kadar nötron bombasının yapımından vazgeçmesidir."

Nötron bombasının Sovyetler Birliği'nin artan askeri üstünlüğüne karşı bir denge unsuru olduğunu söyleyen Dregger, Sovyetlerin izlediği politika konusunda şöyle dedi:

"Kremlin'in politikası nerede iktidar boşluğu varsa, orada saldırıdır"

AFRİKA, SOVYETLERİN YAYILMA HEDEFİDİR

Hıristiyan Demokrat Birlik Partisi sözcüsü açıklamasına devamla, Afrika'nın bugün Sovyetler'in yayılma hedefleri arasında yer aldığını ve Batı'nın doğru bir politika izlemediği taktirde Moskova'nın bu kıtayı kendisine bağımlı kılmasına yardımcı olacağını söyledi.

Partisi adına sözcülükeden Dregger şuna da işaret etti:

"Bu durum, hammadde ikmali bakımından da Avrupa'yı tehdit etmektedir."

Dregger şöyle devam etti: "Avrupa'da askeri güç dengesi açıkça NATO'nun aleyhine değişmiştir.

SOVYETLER'İN ASKERİ ÜSTÜNLÜĞÜ GİTTİKÇE ARTIYOR

"Geleceğimize üç kuvvet etki ediyor: Avrupa'da Sovyetler Birliği'nin gittikçe artan askeri üstünlüğü, Avrupalı hükümetlerin, iç politika şartları nedeniyle savunma sorunları konusunda hareket kabiliyetlerinin yetersiz oluşu ve Amerikalıların artık savunma politikası açısından Avrupa'nın menfaatlerine uygun kararlar alacak durumda olmaması. Bu demektir ki, Avrupa kıtasında NATO ile Varşova Paktı arasında dengeden artık söz edilemez. Politika değişmezse, Avrupa, gittikçe daha çok Moskova'nın çıkarlarına, emellerine ve hedeflerine uygun bir şekilde hareket etmek zorunda kalacaktır. Batı Avrupa'nın Finlandiyalılaştırılması, gelecekteki gelişmelerin ilk basamağı olabilir."

Alfred Dregger, Rusya'nın orta menzilli füzeler ve tanklar alanında silahsızlanmaya yanaşmadığını belirterek, Avrupa'nın da bu alanlarda Rusya'ya erişmesinin mümkün olmadığını söyledi. Ve geriye sadece nötron bombasının kaldığını ileri sürdü.

BATI'NIN NÖTRON BOMBASINDAN VAZGEÇMESİNİN ŞARTI

Konuşmasının sonunda, tek bir şart altında Avrupa'nın nötron bombasından vazgeçebileceğini söyleyen Dregger, sözlerine şöyle son verdi:

"Sovyetler Birliği tank alanında ciddi bir şekilde silahsızlanmaya girişirse, Batı ancak o zaman nötron bombasından vazgeçebilir. Bu , Brejnev'e karşı savunulması gereken çizgi olmalıdır."

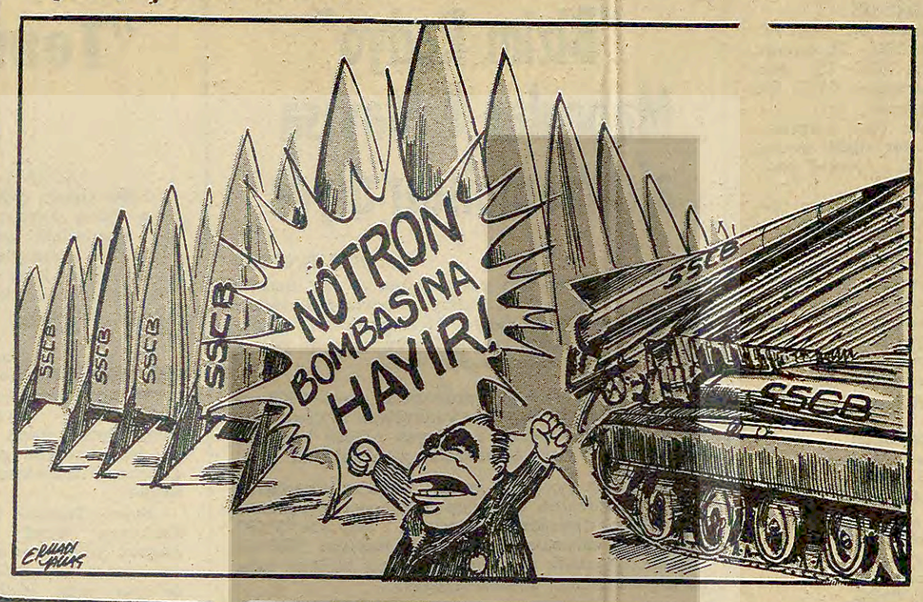

MOSKOVA'NIN YENİ NÜKLEER SİLAHLARI...

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsviçre'de yayınlanan Allgemeine Schweizerische Militaer Zeitschrift" adlı askeri dergi, Nisan sayısında, Sovyetler Birliği'nin imal ettiği yeni nükleer silahlar üzerine bir tanıtma yazısı yayınladı. Yazıda, ABD Savunma Bakanı Brown'ın verdiği açıklamalara da değinilerek Rusya'nın geliştirdiği 4 yeni tip nükleer silah hakkında bilgi veriliyor. Yazıda, yeni geliştirilen silahların, şimdiye kadar yapılmış olan en modern nükleer silahlar olan SS-16 ve SS-19'lardan daha da ileri bir tekniğe sahip olduğu açıklanıyor. Söz konusu silahlar, Rusya'nın imal ettiği 'Missiles' serisinin beşinci neslidir. Moskova, Missiles-4 serisinden yılda 100 ile 150 adet arasında üretiyor.

Aynı derginin bir başka makalesinde, Sovyetler Birliği'nin 1977 yılının ilk yarısında yaptığı uçak sayısını açıklayan bir tablo var.

Bombardıman uçağı: 17, Avcı ve avcı bombardıman uçağı: 540. Nakliye uçağı: 200. Helikopter: 700. Eğitim uçağı: 20

Sovyetler Birliği'nin uçak yapım sayısını bir önceki yılın sayılarıyla karşılaştıran dergi, Moskova'nın özellikle helikopter yapımına çok önem verdiğini belirtiyor.. Dergi helikopterlerle ilgili şu bilgileri eklemiş: "MI-8 helikopteri askeri ve sivil amaçlar için kullanılıyor. Halen 7000 adet MI-8 helikopteri var. Bunlar bütün Doğu ülkeleri için standart tip olarak imal ediliyor."

Rusya: Nötron bombası silahsızlanma görüşmelerinde pazarlık konusu olamaz

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği, ABD Başkanı Carter'in, nötron bombasını erteleme kararının, Orta Avrupa'da karşılıklı kuvvet indirimi görüşmelerinde pazarlık konusu yapılamayacağını bildirdi.

Federal Almanya Başkanı Helmut Schmidt, önceki gün parlamentoda yaptığı konuşmada, Carter'in kararının, Varşova Paktı ülkelerinin silahlanmalarını sınırlamaları için yapılan bir uyarı olduğunu söylemişti.

SovyetTASS ajansıSchmidt'in görüşünü eleştirirken, nötron bombasıyla NATO ve Varşova Paktı ülkeleri arasında silahsızlanma görüşmelerin birbiriyle bağlantılı olamayacağını belirtti.

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği uzun bir süredir nötron bombasının aleyhine geniş bir kampanya yürütüyor. Moskova yöneticileri, kendi silah üretimleri hakkında ayrıntılı bilgi vermekten kaçınırken, nötron bombasının barbarlığı ve vahşeti üzerine uzun demeçler veriyorlar. Brejnev, bu propaganda ile de yetinmemiş, birçok batılı ülkenin liderine, nötron bombasına karşı çıkmaları için tehdit mektupları göndermişti. Kremlin son olarak, ABD'nin nötron bombasından vazgeçmemesi halinde kendilerinin de nötron bombası gücünde silahlar yapabileceğini açıkladı.

ESKİŞEHİR VALİLİĞİNDEN
(MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ)

Cinsi	Miktarı	Muhammen Tutarı	Geçici Teminatı	İhalenin Tarihi Gün ve saati
1) Tek Tip Ekmek (654 Gr.)	50.000 Ad.	200.000 TL.	11 250 TL.	5.5.1978 Cuma günü saat (11.00) de
2) Sebze ve Meyve	15 Kalem	116.462,5 TL.	7073 TL.	5.5.1978 Cuma günü saat (11.30) da

1 — Yukarıda cins, miktar ve muhammen tutarları yazılı ve geçici teminatları ile ihale gün ve saati yazılan gıda maddeleri Eskişehir Endüstri Meslek Lisesi Öğrenci Pansiyonu için 2490 Sayılı Kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.
2 — İki kalemde gösterilen gıda maddeleri ayrı ayrı isteklilere ihale edilecektir.
3 — Eksiltme Eskişehir Endüstri Meslek Lisesi Müdürlüğü odasında toplanacak Komisyonunca 5.5.1978 Cuma günü saat 11.00'de ekmek, aynı gün saat 11.30'da da sebze ve meyvenin yapılacaktır.
4 — Şartnameleri her gün mesai saatleri dahilinde Okul Pansiyonunda görülebilir.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin,
a) 1978 Yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesini,
b) Geçici teminat makbuzunu,
c) Ekmek için istekliler 2490 Sayılı kanun hükümlerine göre hazırlayacakları teklif mektuplarını 5 Mayıs 1978 Cuma günü saat 10.00'a kadar, sebze ve meyve için aynı gün saat 10.30'a kadar makbuz karşılığında İhale Komisyonu Başkanlığına verilecektir.
6 — Ekmek ihalesi değişik fiat esasına uyularak yapılacaktır.
7 — Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilân olunur.

NOT: 13.4.1978 Tarihinde neşredilen aynı işe ait ilân metninde yazılı (ihalenin gün ve saati sütunu ile 3.ncü maddede yazılan) ihale saatı yukarıdaki ilânda görüldüğü şekilde düzeltilmiştir.

İlân olunur.

Basın 14210-176

(İLAN)
MALTEPE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Belediyemiz düğün salonunda fotoğraf çekimi işi 1 sene müddetle 60.000 liradan 2490 sayılı kanunun 41 nci maddesine göre açık arttırma süretiyle kiraya verilecektir.
İhalesi 30/4/1978 salı günü saat 15.30 da belediye encümeninde açık arttırma yapılacaktır.
Geçici teminatı 4250 lira
İhale şartnamesi mesai saatleri dalinde belediye tahakkuk şefliğinde görülecektir.

Basın 14127-174

LÜLEBURGAZ KEPİRTEPE ÖĞRETMEN LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

S.No.	Cinsi	Miktarı	Tutarı	Geçici Teminatı	İhale Tarihi	saati	Şekli
1—	Ekmek	75.000 Kg.	408.750.-	21.100.-	3.5.1978	11	Kapalı Zarf
2—	Linyit Kömürü	1.000 Ton	700.000.-	31.750.-	3.5.1978	15	Kapalı Zarf
3—	Kesilmiş sobalık odun	100 Ton	95.000.-	6.000.-	3.5.1978	15	" "
4—	29 kalem bakkaliye maddesi	89.750 Kg.	1.412.750.-	66.133.-	4.5.1978	11	" "
5—	26 kalem sebze ve meyva	75.750 Kg.	500.125.-	23.755.-	4.5.1978	15	" "

1- Okulumuzun 1978 mali yılına ait yiyecek ve yakacak maddeleri yukarıya çıkarılmış olup ihalelerin tarihi, saati ve şekli belirtilmiştir.
2- 1,2,3 sıra no.lu kalemlerin ihalesi çarşamba günü, 4 ve 5 sıra no.lu kalemlerin ihalesi perşembe günüdür.
3- Kapalı zarf usulü ile yapılacak ihalelere katılmak istiyenlerin 2490 sayılı Kanuna göre hazırlanmış teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat önce, 1978 yılına ait Ticaret odası vesikası ile teminat mektuplarının Kepirtepe Öğretmen Lisesi satınalma komisyon Başkanlığına vermeleri şarttır.
4- Kanuna uygun olmıyan zarflar kabul edilmez. Postadaki geçikmeler dikkate alınmaz, yukarıdaki 5 kalem maddeye ait şartnameler çalışma saatleri içinde okul idaresinde görülebilir.
5- 29 kalem kuru bakkaliye maddeleri ile 26 kalem sebze ve meyvelerin tamamına birden teklifte bulunulabileceği gibi ayrı ayrı teklifte de bulunulabilir.
6- İhaleler Kepirtepe Öğretmen Lisesinde yukarıda belirtilen gün ve saatlerde yapılacaktır. İLAN OLUNUR.

Basın 14207-175

MUHABİRİMİZ NURİ ÇOLAKOĞLU'NUN SORULARINI CEVAPLAYAN

ŞERAFETTİN ELÇİ

"Doğu'da bulanık suda balık avlamak isteyenler var.."

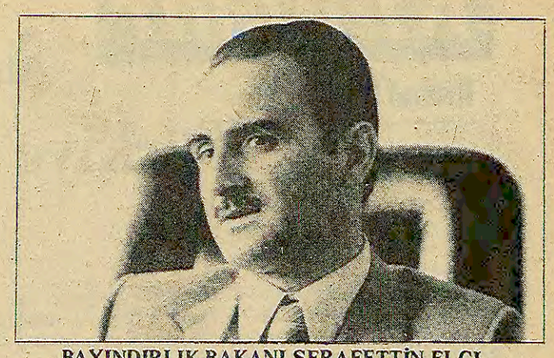

BAYINDIRLIK BAKANI ŞERAFETTİN ELÇİ

Nuri Çolakoğlu: *12 Mart'ı yaşatmak isteyenler hâlâ çabalarını sürdürüyorlar, çeşitli düzeylerde girişikleri hareketlerle, bu konuda gerek gençlik kesimi içinde, gerekse başka çevrelerde bu konuda birçok tertipler düzenleme çabasındalar. Bütün bunların açığa çıkartılmasında fayda var. Gazetemizde özellikle bu son tertiplere dikkat çekmeye gayret ettik. Doğu'da halk yüzyıllardır büyük sıkıntı, yoksulluk içinde, büyük baskılara maruz kalıyor zaman zaman. Doğu bölgesi kendi siyasi konumu itibariyle büyük devletlerin hegemonya çatışmalarına sahne olan bir bölge. Buradaki çeşitli milliyetlerden halkı birbirine düşürüp, bu ortamdan yararlanmak isteyenler faaliyetler gösteriyorlar, gerek büyük devletler, gerekse yurt içindeki bazı gerici çevreler. Siz de Doğu bölgesinde yaptığınız konuşmalarda buna işaret ettiniz, bu bizim için çok önemli bir nokta. Bu konudaki fikirlerinizi rica edecektik.*

Şerafettin Elçi: Ben bunu, hemen hemen bütün konuşmalarımda yeteri kadar dile getirmeye çalıştım. Benim samimi kanım şu ki, halkın yararına işleyebilen en iyi rejim gerçek anlamında özgürlükçü demokratik rejimdir. Bu rejimin alternatifleri baskı rejimleridir, faşist rejimlerdir. Onların hiç bir zaman halkın yararına olabileceği kanaatinde değilim. Bunların yöneticileri istedikleri kadar iyi niyetli olduklarını iddia etsinler, bu rejimlerin hiç bir zaman halkın yararına olabileceğine kani değilim. Belki bir süre, nihayet halkın duygularına, heyecanlarına seslendikleri için ve ilk heyecanla büyük merhaleler katedebilmelerine rağmen bu rejimlerin sonları daima halk için büyük bir hüsran, büyük bir yıkım ve büyük bir felâket olmuştur. Bunun en basit örnekleri de zaten yakın tarihte, gerek Almanya nazizmi ve gerekse İtalyan faşizmi, biliyorsunuz kısa bir sürede çok büyük mesafe aldılar. Ama bu mesafe giderek halkı uçuruma, felâkete sürükledi. Bu rejimlerin ben hiç bir zaman halkın yararına olabileceği kanaatinde değilim. Başında da belirttiğim gibi özgürlükçü demokratik rejimin halk için en iyi rejim olduğuna, halkın bu rejim içinde, bu özgürlükçü ortam içinde kendi dert ve sorunlarını daha iyi dile getirebileceğini, geç işlese dahi sonuçlarının daha verimli olabileceği kanaatindeyim.

Bu nedenle ben özellikle gezilerimde özgürlükçü demokratik rejime alternatif olabilecek, diğer baskı ve faşist rejimi davet edebilecek her türlü kışkırtıcılığa, provokasyona karşı halkı uyanık olması için uyardım ve devamlı bu temayı işledim.

FAŞİST REJİMLERİ DAVET EDECEK PROVOKASYONLARA DİKKAT

Nuri Çolakoğlu: *Bu gerçekten çok önemli bir mesele efendim. Şimdi mesela bakıyoruz, bazı büyük basında, özellikle Ankara'da yayınlanan bir haftalık dergide "doğudan esecek bir rüzgar"dan, "doğudaki bir isyan için yeşil ışık yakıldığı"ndan, "bölücülüğün gemi azıya aldığı"ndan filan....*

Şerafettin Elçi: Bu beni gerçekten son derece üzdü. Doğu'da böyle bir havanın esmesi söz konusu değil. Doğu halkı gerçi, evet belki normal bir eğitim düzeninden geçmemiştir, ama politik konularda oldukça bilinçlidir. Böyle bir maceraya atılabileceklerine hiç bir zaman kani değilim. Yalnız doğu halkı çok müzdarip bir halkdır, dertleri, problemleri çoktur. Belki bu dert ve problemlere karşı davranış tarzı biraz daha sert. Fakat sert olabilirse de, hiç bir zaman bir isyana, devlete karşı bir bölünmeye götürecek bir hareket içinde olabileceklerine kani değilim. Basındaki bu yayın beni son derece üzdü. Ve bunları ben mutlaka, kesin surette kasıtlı yayınlar olarak nitelendiriyorum.

BULANIK SUDA BALIK AVLAMAK İSTEYENLER

Nuri Çolakoğlu: *Biz, bazı çevrelerin halkı kışkırtmak istediğini söylüyoruz.*

Şerafettin Elçi: İşin gerçeği odur. Çünkü bugünkü rejimden memnun olmayanlar var. Bunların tek umudu bir kargaşa ortamı yaratıp, yani bulanık suda balık avlamak isteyenler, bu kargaşa ortamından sonra belki kafalarındaki faşist ve hiçbir zaman halkın benimseyemeyeceği bir rejimi Türkiye'ye getirmek sevdasında olabilirler. Bunda da en çok neresi, bu kışkırtmaya daha elverişlidir diye düşünmüşlerdir, kendi kafalarında. Olsa olsa doğu halkı buna daha elverişlidir diye, doğu halkı üzerinde bir kampanya açmışlardır. Bu çok sakat ve tehlikeli bir oyundur. Buna doğu halkı kanmayacağı gibi yöneticilerin de, benim kanaatimce, bu tip yayınları pek ciddiye almamaları gerekir.

DİKKATLERİ "BÖLÜCÜLÜĞE" ÇEKMEK

Nuri Çolakoğlu: *Gerçekten gittikçe artan bir dozda böyle bir hava yaratılmaya çalışılıyor. Bazı insanlar umutlarını böyle bir şeye bağlamış durumdalar. Bazı büyük devletler, Türkiye'deki bazı çevreler yani iç ve dış mihraklar umutlarını buraya bağlamışlar.*

Şerafettin Elçi: Ben bunu bir de şuna bağlamak istiyorum. Şimdi Türkiye'de faşizm tamamen gemi azıya almıştır. Bugünkü hükümet de faşizme karşı gerekli tedbirleri alma azminde. Burada güdülen oyun ve amaç şudur: "Türkiye için esas büyük tehlike faşizm değil de, doğudaki bölücülük hareketidir" diye kamuoyunu ve devletin nazari dikkatlerini bu bölgenin üzerine çevirip, kendilerine daha rahatlıkla at oynatmalarına fırsat yaratma oyunu olabilir. Bu oyun var işin içinde. O konuda çok dikkatli olmak lazım. Onlar bütün dikkatleri doğu halkı üzerine çevirip, devleti, kamuoyunu orayla meşgul ettirip, ondan sonra kendileri istedikleri gibi rahatlıkla at oynatabilsinler diye böyle bir oyun tezgahlamış olabilirler.

KAÇAKÇILIĞI ÖNLEME DEĞİL, HALKA BASKI

Nuri Çolakoğlu: *Bir de halen devlet mekanizması içinde yer alan bazı kişilerin, doğuda silah araması, kaçakçılığı önleme vb. gibi bahanelerle halk üzerinde baskı, zulüm yaparak böyle bir ortam yaratma girişimleri var. Bunlar zaman zaman basına yansıyor. Zaman, zaman milletvekilleri tarafından meclise getiriliyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?*

Şerafettin Elçi: Efendim benim bu konuda düşündüğüm şu. Devlet elbette güvenlik önlemleri almaya mecburdur. Yani bu, devlet için meşru müdafaadır. Bunlar meşruiyet sınırları içinde kaldıkça ona karşı bir diyeceğim yok, ama maalesef uygulamada buna ters düşen örnekler görülebilmektedir. Devletin bu görevi adeta halka bir baskı aracı yapılmak istenmektedir ki, ben tamamen buna karşıyım. Bunu bu gezimdeki konuşmalarımda dile getirdim. Devlet halktan çıkmıştır, halkın yanındadır, halkın yanında olmalıdır. Devlet hiç bir zaman halka karşı bir baskı aracı olarak kullanılmamalıdır. Benim görüşüm bu.

Devlet yöneticileri daima devleti halka sempatik göstererek, halkla devletin kaynaşması aracı olmalıdır. Yoksa kötü uygulamalarla devletle halkı karşı karşıya getirmeye kimsenin hakkı yoktur. Fakat uygulamada bunların kötü örneklerini görüyoruz. Kaçakçılık mesela. ... Evet, doğuda kaçakçılık var. Türkiye'nin her tarafında var. Bugün Ankara'da bile kaçakçılık var. Yalnız doğuda büyütülecek dozda bir kaçakçılık olduğuna, ben kani değilim. Kanaatim şudur ki, benim ilim olan Mardin'de bütün bir yıl boyunca yapılan kaçakçılık, bir geminin tek bir seferinden dahi çok daha az miktarda bir kaçakçılıktır. Yalnız kaçakçılık orada jandarma tarafından halka bir baskı aracı olarak kullanılıyor. Aklın havsalanın alamayacağı uygulamalar var. Bilhassa sınır köylerinde. Burada söylersek bile inanmayan olabilir. Mesela çoğu köylerde gece sokağa çıkma yasağı var, doğu sınır köylerinde. Mesela gece ışık yakma yasağı var köyde. Bunun gibi kendi özel mülkiyetinde olan arazilerini kullanamama yasağı var. Bunlar kaçakçılığı önleme bahanesi altında işlenmektedir ki, bence bunun asıl amacı kaçakçılığı önleme değil, ordaki halka baskı yapmaktır. Ben bunu hiç bir zaman tasvip etmiyorum.

ÇATIŞMA ÇIKARMA

Nuri Çolakoğlu: *Doğuda aşiretler arasındaki çatışmaları körüklemek, farklı dinsel grupları ve gene farklı milliyetleri biribirine düşürmek için bu anlaşmazlıklardan yararlanma, kargaşalığı artırma amacıyla silah vb. getirildiğini duyuyoruz. Bu, yürütülen gericilik kampanyasıyla birleşince, epeyce tehlikeli bir durum gösteriyor. Bu konuda ne yapmalı? Halkı ne şekilde uyarmak gerekir?*

Şerafettin Elçi: Efendim tabi bunun tarihi kökenleri var. Doğu bölgesinde halen eski dünyanın kalıntısı olan aşiretçilik söz konusu. Aşiretler arasında yer yer çatışma mümkündür. Bir de bugünkü Türkiye'deki güvensizlik ortamı buna eklenince halkta gerçekten silaha bir gereksinme şiddetli bir şekilde kendini gösteriyor. Kırsal yörelerde bu daha yoğun oluyor. Çünkü hem hasmı bulunan bir aşirete karşı kendini silahlı olarak daha güçlü duruma getirme ve hem de kendi kişisel güvencesini sağlamak için. Bu sadece doğu bölgesi için söz konusu değil. Türkiye'de de büyük miktarda silah kaçakçılığı ve yoğun şekilde her tarafta ruhsatsız silah bulunmaktadır. Ama dediğiniz gibi halk arasındaki bu aşiret olgusunu, yöresel çatışmaları daha yoğun bir hale getirip daha kesif bir silahlı çatışma haline dönüştürme çabaları ve planları var. Bunu da ben kesin olarak bilemiyorum. Bunun altında yatan oyunu kesin olarak bilemiyorum. Yalnız dediğim gibi olabilir yani silaha olan bir ihtiyaç bugün orda kendini şiddetle hissettirebilir. Bu hem Türkiye'deki bugünkü ortamın sonucu, bir de ordaki sosyal yaşantının sonucudur. Bunun altındaki maksat kesinlikle siyasi midir? Yoksa bu silahlı çatışmaları bir ticaret vasıtası haline getiren şebekelerin, şirketlerin daha fazla pazar alanı yaratmaları çabası sonucu mudur? Bu konuda kesin bir şey bilmiyorum.

Doğu halkının silahlanması devlete karşı bir silahlanmadan ziyade oradaki sosyal yapının ve bugün Türkiye'nin içindeki bulunduğu güvensizlik ortamının bir gereksinmesidir. Sadece kişisel savunmasını yapmak için halk silahlanma ihtiyacını duymaktadır.

Nuri Çolakoğlu: *Bakanlığınız çok önemli yatırımcı bir bakanlık. Hükümet programında da bölgeler arasındaki dengesizliğin giderilmesi meselesi yer alıyor. Bu konuda ne gibi projeleriniz var? Bu konuda hem bölgeyi iyi bilen bir kişi, hem de hükümetin önemli bir bakanlığının başında bulunan bir kişi olarak.*

Şerafettin Elçi: Efendim benim bu konudaki görüşüm, yıllardır savunduğum, bölgeler arasındaki dengesizliğin giderilmesi konusundaki görüşlerime hükümet programında da yeteri kadar yer verilmiştir. Ben kendi bakanlığımla ilgili, bakanlık olarak yatırımların doğuya götürülmesinde öncelik verilmesi görüşündeyim. Ve bakanlığa geldikten sonra bütçeden ayrılan ödenekleri mümkün mertebe geri kalmış bölgelere götürecek şekilde, program üzerinde bazı değişiklikler yaptım. Doğunun yollarına ayrılan ödenekleri artırdım. Tabi bunun daha da fazla artırılması gerekir, çünkü doğuda yol ulaşımı halledilmiş değildir. Halen hastasını normal bir vasıtayla hastaneye götürmekten mahrum olan vatandaşlarımız vardır. Bunlar kışın bütün dünyadan tamamen ayrılmış vaziyette, yazın ise ancak iptidai ulaşım vasıtası olan katır sırtında hastalarını yerleşme merkezlerine getirip, bilinen perişanlık içinde olan yörelerimiz vardır. Bunlara bir an evvel hizmet götürmek hem bir insanlık görevidir hem de hükümetimizin benimsediği politikanın sonucudur. Bu nedenle doğudaki yatırımlara daha ağırlık vermek görüşündeyim. Sadece benim bakanlığımla ilgili değil, diğer bakanlıkların da yatırımlarını daha süratle doğuya götürebilmeleri için elimden gelen çabayı harcıyorum.

MC'nin kuruluşundan bu yana EĞİTİM ENSTİTÜLERİ

İLHAN SÜRMELİ

Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri komandoların saldırılarını protesto etmek ve taleplerini dile getirmek için 1975'te 19 Mayıs gösterilerinde çeşitli pankartlar taşıdılar.

Gazi Eğitim Enstitüsü iki yıldır faşist işgal altında

● Çeşitli saldırı olaylarına karışan komandolar, hâlâ ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar

Gazi Eğitim Enstitüsü 1926 yılında kuruldu. Bu okuldan bugüne kadar onbinlerce öğretmen yetişti. Bunlar halkın mücadelesine önemli katkılarda bulundular.

MC'nin işbaşına gelmesiyle halkımızın üzerindeki baskı ve terör alabildiğine arttı. İlerici yurtsever öğretmenlerle, öğretmen yetiştiren okullarda da saldırılar her geçen gün yoğunlaştı. Gazi Eğitim Enstitüsü bu okullardan biri. MC'nin amacı bu okulu ele geçirerek, buradan faşist öğretmenler yetiştirmek, bu şekilde halkın mücadelesini de etkilemek.

MC işbaşına gelir gelmez, öğretmen ve öğrenci temsilcileri tarafından seçilen okul müdürü Yakup Şimşek'i görevinden aldı. Yakup Şimşek, Mamak Lisesi öğretmenliğine sürüldü. Yerine Mustafa Şen atandı. Mustafa Şen göreve başlar başlamaz ilk iş olarak okuldaki polis sayısını artırdı. O güne kadar öğrencilerden tecrit olmuş olan MHP'li komandolarla işbirliğine girdi. Hatta onlara her konuda önderlik etti. Kendilerinden olmayan bölüm şefleri ile 25 öğretmeni sürdürdü. Öğrenciler üzerinde baskı kurmaya başladı. Ergün Aygün adlı ilerici öğrenciye, bir yarışmada yanlış kronometre tutulduğunu söylediği için, bir ay okuldan uzaklaştırma ve kamplara katılmama cezası verdi. Müdür Mustafa Şen, bu cezanın oldukça ağır olduğunu bunun değiştirilmesi gerektiğini söyleyen görgü tanığı 93 öğrenciye de ihtar, tekdir, okuldan uzaklaştırma gibi cezalar verdirdi. Bu öğrencilerin evine, Disiplin Kurulu üyelerinden habersiz ve onlar adına saldırgan ifadelerle dolu birer yazı gönderdi.

Bu yazıların basında yer alması üzerine M. Adem Solak adındaki Disiplin Kurulu üyesi, mektuptan haberi olmadığını, imzasının kendisinden habersiz olarak kullanıldığını belirtti.

BİR ÖĞRENCİYİ BIÇAKLAYAN MEHMET ŞAHBAZ HÂLÂ DIŞARIDA

1975-76 öğrenim döneminin başlamasıyla birlikte saldırılar da yoğunlaştı. Bu saldırılar, idare-polis-komando işbirliği ile yapılıyordu. Daha okulun ikinci günü olan 14 Ekim 1975'te Mehmet Şahbaz adındaki komando, okul içinde Selahattin Bağlı adlı öğrenciyi üç yerinden bıçakladı. Saldırgan Mehmet Şahbaz, olaydan sonra elini kolunu sallaya sallaya dolaştı. Aynı gün Matematik Bölümü öğrencisi olan Erol Aydın, kantinde feci şekilde dövüldü. Bu öğrenci kaldırıldığı hastanede bir hafta tedavi altında kaldı. Bir haftalık rapor aldı. Yine aynı gün komandolar, Yüksek Öğretmen Okulu yurtlarının önünde, dağılmakta olan öğrencilere ateş açtılar, üzerlerine dinamit attılar.

MÜDÜR MUSTAFA ŞEN'İN ODASINDAN ÖĞRENCİLERE BOMBA ATILDI

Bir öğrenci bundan sonraki gelişmeleri şu şekilde anlattı: "3 Ekim 1975'te okul bahçesinde bu saldırıları kınayan bir basın toplantısı yaptık. Bu toplantıya kalabalık bir öğrenci kitlesi katıldı.

"Basın toplantısından sonra derslere girmek istedik. Müdür, polislerle komandoları üzerimize saldırtarak, okula girmemizi engellemeye çalıştı. Polisler arkadaşlarımızı copladı. Komandolar, müdürün odasından üzerimize bomba attılar. Olayı izlemek isteyen gazeteciler tartaklandı."

27 Ekim 1975'te öğrenciler, yapılan saldırıları kınamak ve bu saldırıları halka duyurmak için bir haftalık ihtar boykotu başlattılar. Aynı günün akşamı evlerine dönen öğrenciler, komandolar tarafından pusuya düşürülerek kurşun yağmuruna tutuldular. Öğrencilerden Abdülkadir Tosun tabanca kurşunuyla yaralandı. Polis, saldırganların Yüksek Öğretmen Okulu Yurtlarına girmesine göz yumarken, saldırıya uğrayan öğrencilerden beşini gözaltına aldı.

MHP'Lİ KOMANDOLAR OKULU İŞGAL EDİYOR

Bir haftalık boykot 3 Kasımda bitti. Öğrenciler okula döndüklerinde MHP'li komandoların işgaliyle karşılaştılar. Aynı gün Ankara'da MHP'nin kurultayı vardı. MHP'liler, o gün Ankara'daki güçlerinin önemli bir kısmını okula yığmışlardı.

İşgalci komandolar öğrencilerin üzerine bombalı silahlı bir saldırı düzenlediler. Fakat öğrenciler bunlara karşı kararlı bir şekilde direndi. Komandoların saldırısı püskürtüldü. Komandolar telaş içinde arkadaşlarını vurdular. Polis, olay yerinde üzerinden iki kimlik çıkan 22 kişiyi yakaladı. Daha sonra bunların komando oldukları anlaşılınca 24 saat içinde serbest bırakıldılar. Polis, müdürün iftiralarına dayanarak, saldırganlar yerine öğrencileri tutuklamaya başladı.

Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem, arkadaşları tarafından öldürülen komandonun cenazesinde bir konuşma yaparak, Eğitim Enstitülerindeki faşist uygulamaları destekledi.

> Eğitim Enstitülerinin (bir hafta ertelenen onbeşi dışında) büyük bir kısmı uzun bir zorunlu tatil döneminin ardından bugün yeniden öğrenime başlıyor.
>
> 1975'den beri büyük öğrenci kitlesinin ve kamuoyunun doğrudan ilgisini çekmiş olan Eğitim Enstitülerinde olup bitenler, meydana gelen olaylar aydınlatılmaya muhtaçtır. Bu öğrenim kurumlarının yeniden açıldığı şu günlerde bu ihtiyaç, geçmişi değerlendirerek geleceği görmek açısından bir görevdir de aynı zamanda.
>
> Geçmişin değerlendirilmesine yardımcı olmak amacıyla, özellikle üç büyük kentteki Gazi Eğitim, Atatürk ve Buca Eğitim Enstitülerinin şimdiye kadar ki durumunu ve buradaki gelişmeleri yansıtmaya çalışacağız.

14 Ağustos 1975

"Demek benim de imzamı kullanmışlar,,

MC'nin atadığı Müdür Yakup Şimşek Disiplin Kurulu üyelerine haber vermeden imzalarını kullandı. Üyelerden M.Adem Solak bu durumu basına yansıtıp kınadı.

Daha sonra okula öğrenci adı altında, çok sayıda komando yerleştirildi. Müdür, polis desteği ile bunlara okulu işgal ettirdi.

Gazi Eğitimdeki uygulamaların hepsi polisin tam desteğini alan komandolar tarafından yapıldı. İşgalin planları, bizzat devletin atadığı müdür tarafından yapıldı. Bu durum, işgallerin bir devlet politikası olarak gerçekleştirildiğini gösteriyor.

MACERACI VE REVİZYONİST GRUPLAR İŞGALİ KOLAYLAŞTIRDILAR

Gazi Eğitimde işgali kolaylaştıran başlıca etken maceracı ve revizyonist grupların öğrencileri dağıtan bir siyaset izlemeleridir. Bu akımlar, saldırıların en yoğun olduğu bir dönemde başlatılan haklı boykotu süresiz boykot haline dönüştürerek öğrencileri okuldan uzaklaştırdılar. Birçok öğrencinin bu tür bir boykota karşı çıkmasına rağmen Devrimci Yol'cular başını çektiği bu akımlar süresiz boykotta direttiler.

Boykot başta haklı nedenlere dayandığı için destek gördü. Fakat bu eylemin ne zaman biteceği ve akibeti meçhul olduğu için yavaş yavaş öğrencilerin desteğini kaybetmeye başladı. Boykotu savunan gruplar bu durumun farkındaydılar. Nitekim öğrencilere "Siz gidin, bize adresinizi bırakın gelişmeleri mektupla bildiririz" diyerek bir kısmını da kendileri gönderiyorlardı.

Faşistler boykotla boşalan okula rahatça yerleştiler. İdare komandolarla işbirliği halinde derslere devam etti. Bu yüzden birçok öğrenci dersleri izlemek için yeniden okula gitmeye başladı.

Devrimci Yol'cular ve peşlerine takılan maceracı, revizyonist gruplar, okula giden öğrencileri faşist saydıklarını söylediler ve öğrencilere, okula giden otobüs ve dolmuşların duraklarında saldırmaya başladılar. Birçok öğrencinin kitaplarını yırttılar, şebekesini aldılar. Bu tutum faşist işgalleri güçlendirdi.

Devrimci Yol'cuların süresiz boykotunun 3. ayında okula devam edenlerin oranı % 50 civarındaydı. Bu oran gittikçe artıyordu. Devrimci Yolcularla peşlerinden giden gruplar ise hâlâ boykotun sürdüğünü iddia ederek dernek köşelerinde oturmanın teorilerini yapıyorlardı. Onlar hâlâ sağa sola "Şanlı boykotumuzun 120. günündeyiz" gibi yazılar yazıyorlardı.

1976-77 döneminde, Gazi Eğitimde işgale karşı kıpırdanmalar başladı. O güne kadar okula gelmeyen bu gruplar, bu sefer de Gazi Eğitime, öğrencilerden kopuk bir şekilde ayrı gruplar halinde gitmeye başladılar. Bunlar okulun önüne kadar geliyor, fırsat bulurlarsa işgalcilerden bir iki kişiyi hırpalıyor geri dönüyorlardı. Bu eylemler kitlenin desteğini almak bir yana tepkisini çekiyordu. Bu sayede faşistler, öğrencileri aldatabilmek ve kendi işgallerini sürdürmek fırsatını buluyorlardı. Zaten bu eylem pratikte de iflas etti. İlk günkü toplu gidişe, gece-gündüz bölümlerinden toplu olarak, 700 kişi katılmıştı. Bu sayı 15 gün içinde 100'e indi. Böylece Devrimci Yolcular, okulda biriken potansiyeli tekrar dağıttılar. Toplu gidişi savunanlar bu sefer de hatayı öğrencilerin üzerine yıktılar. Faşist terörün baskısı altındaki öğrencilere "kof, işe yaramaz" damgasını vurdular.

KOMANDOLAR VE SUÇLARI:

12 Kasım 1976: Başlarında Komiser Melih Kiter ve Müdür Yardımcısı Coşkun Karakaya'nın bulunduğu İzzet Erbaş, Necati Gürler, Hamit Gündoğan ve Gazi Okka'dan oluşan bir grup faşist, Gafur Tanyıldız adlı öğrenciyi sopalarla döverek öldürdüler.

20 Ocak 1977: Mehmet Güçlü, Emin Kuru, Can Öztacı ve Hanefi Yılmaz adlı faşistler, Matematik Bölümünde dört öğrenciyi tabancayla yaraladılar.

28 Ocak 1977: Mehmet Gök ve Feyzullah Alaçam adlı faşistler, üç öğrenciyi yaraladılar.

26 Aralık 1975: Okul idarecileri, öğrencilere yapılan saldırıyı planlayıp yönettiler.

Faşistlerin başını çeken ve işgalin sorumluları olan diğer saldırganlar şunlardır:

Ahmet İlbey, Yunus Dümen, Orhan Keskin, Oktay Erol, Özdemir Bozalt, Hud Karakulak, İbrahim Dinçer, Ahmet Bilgin, Hasan Ali Polat.

Bunlar elbette Gazi Eğitimde yapılan saldırıların bir kısmı. Öğrencilere yapılan saldırıları ve saldırganları halka duyurabilmek için, bu olayları yaşayan okurlarımızı gazetemize yazı yazarak, yardım etmeye çağırıyoruz.

YARIN

ATATÜRK VE BUCA EĞİTİM ENSTİTÜLERİ

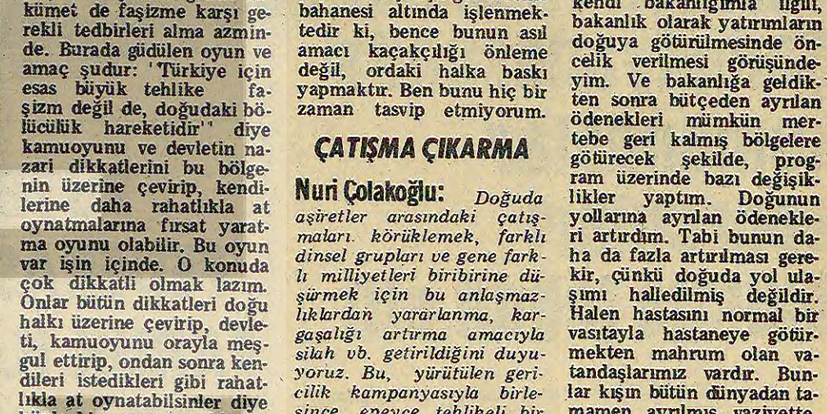

ŞÖFÖRLER, YOLLARIN BOZUKLUĞUNDAN ŞİKAYET EDİYOR

İSTANBUL (YUSUF ÇELİK)

Silahtar, Şişhane ve Şişli arasında 54 minibüs çalışıyor. Minibüslerin esas kalkış durağı Silahtar'dadır.

Minibüsçülerin en büyük sorunları mazot ve benzin bulunmayışı, yolların bozukluğu, trafik polislerinin ve belediye zabıtasının baskıları, korsan dolmuşçular. 54 araba Belediye'ye 80-90 bin lira ruhsat parası ödüyor ama dertleriyle ilgilenen kimse yok.

Durağın eski şöförlerinden birisi şunları söylüyor:

"Bizim en çok şikayet ettiğimiz bu yolların durumudur. Bilhassa Hasköy ile Sütlüce arasındaki yollar çok berbat. Yağmur yağsa da yağmasa da bu yollardaki çukurlar, göller kalkmaz. Günde en az bir kaçımızın tekerleği patlar. Birkaçımızın makası kırılır. Kırıldı mı 1400 liralık fişeği karaborsadan 3000 liraya alıyoruz. Birkaç sefer biz aramızda para toplayıp çok bozuk olan birkaç yeri düzeltik ama hepsine bizim gücümüz yeter mi?"

Durağın kahyası ise en çok Belediyeye binlerce lira ruhsat parası ödemelerine rağmen bazılarının ruhsatsız çalışmasına kızıyor. Rüşvet alan trafik polislerinin buna göz yumduğunu söylüyor.

Şöförler Belediyenin sorunlarına çözüm bulmasını, önce de yolları yapmasını istiyorlar.

Kitaplar

Kemal Doğan

Alman Dışişleri Belgeleri

Türkiye'deki Alman politikası (1941-1943)

Türkçesi: Levent Konyar, Havass Yayınları, 1977, 96 sayfa, 40 lira.

Kitaptaki belgeler Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı Arşiv Bölümü tarafından derlenmiş ve ilk kez 1948'de yayınlanmış. Belgeler daha çok, Almanya'nın o dönemdeki Türkiye Elçisi Von Papen ile Alman Dışişleri Bakanı Ribbentrop arasındaki yazışmaları kapsıyor. Bunların yanısıra, aynı dönemdeki diğer gizli yazışmalar da kitapta yer alıyor.

Belgelerin yer aldığı tarih, 1941-1943 dönemi. Bu dönemin başlarında Türkiye, İngiltere ve Fransa'nın başını çektiği Batılı ülkelerin kampıyla faşist kamp arasında yalpalıyordu. İngiltere ve Fransa, daha sonra da ABD, Türkiye'nin faşist kampa karşı savaşa katılmasını sağlamaya çalışıyorlardı. Almanya da, Türkiye'yi faşist kampın safında yer almaya zorluyor ve bu amaçla askeri, iktisadi ve siyasi baskı yapıyordu.

Kitaptaki belgeler her iki kampı Türkiye üzerindeki bu çatışmasını gözler önüne seriyor.

Daha da önemlisi, kitaptaki belgeler, Türkiye'nin o dönemde izlediği dış politikayı, bu politikanın sonuçlarıyla birlikte ortaya koyuyor. Kitap bu açıdan mutlaka incelenmeli.

FAŞİST ALMANYA'NIN TÜRKİYE'YE SIZMA YÖNTEMLERİ

Belgeler okunduğunda, faşist Almanya'nın Türkiye'yi tahakkümü altına almaya çalışırken kullandığı yöntemlerle bugün sosyal-emperyalist Rusya'nın aynı amaçla kullandığı yöntemler arasında, hemen hiç bir farkın bulunmadığı görülüyor. Ribbentrop'un Von Papen'e 17 Mayıs 1941 tarihli telgrafında, "Eğer, Türkiye'nin muhafız eşliğinde silah ve malzeme geçişine razı olduğunu anlarsak, karşılığında Edirne yakınındaki sınırın ölçüsü ileride belirlenmek üzere düzenlenmesi ve/veya herhangi bir adanın kendisine vaad edilmesi mümkündür." (s. 11) deniliyor. Almanya, Yakın Doğu ve Kafkasya'ya silah ve malzeme sevkini Türkiye üzerinden gerçekleştirmek için bir yandan Türkiye'ye baskı yapıyor, diğer yandan da, Türkiye'ye toprak vaad ediyordu. Ayrıca, Almanya'nın Türkiye'ye dayattığı saldırmazlık anlaşmasının en önemli unsuru da şöyle açıklanıyor:

"...Tasarlanan paktta belirleyici etken, savaş malzemesinin Türkiye topraklarından ulaştırma olanağının sağlanmasıdır." (s. 14)

"SİYASİ ANLAŞMA"NIN ANLAMI

1940'ların Almanyası gibi bugünkü Rusya da aynı şeyleri Türkiye'den talep ediyor ve Türkiye'yi siyasi anlaşmaya zorluyor.

Alman faşizmi Sovyetler Birliği'ne saldırmadan dört gün önce, 18 Haziran 1941'de Türkiye ile "saldırmazlık ve dostluk anlaşması"nı imzalamıştı. Kitaptaki belgeler, Almanya'nın, Rusya'ya karşı girişilen saldırıdan önce Türkiye ile "siyasi anlaşma"yı imzalamaya büyük önem verdiğini göstermektedir.

Türkiye'nin, Almanya ile bu anlaşmayı imzalamasını, Alman Dışişleri Bakanı şöyle yorumlamaktaydı:

"Türkiye, Almanya ile bir anlaşma imzalamayı gerçekte kendini bir Alman saldırısına karşı güvence altına almak için istemektedir." (s. 19) Alman saldırısına karşı "güvence"nin bedeli Türkiye'nin Alman faşizmine destek olmayı kabul etmesi olmuştur. Bugün, iki süper devlete, özellikle de Rusya'ya karşı, bu İsmet Paşa'dan kalma siyaseti sürdürmeye çalışanların umdukları "güvence"nin maliyeti daha da pahalı olacaktır. Çünkü, Türkiye'nin stratejik önemi, Rusya için, Almanya için olduğundan hem daha fazladır, hem de yeni bir dünya savaşında Türkiye'nin savaş dışı kalabilmesi olanak dışıdır.

"DENGE SİYASETİ" VE "SAHTE TARAFSIZLIK"

İsmet Paşa'nın, "denge siyaseti" sayesinde Türkiye'yi savaş dışı tuttuğu, bugün de Türkiye'nin bu siyaseti izlemesi gerektiği hep savunulagelmiştir.

Ancak, kitaptaki belgelerin de açıkça ortaya koyduğu gibi, Türkiye, Alman faşizmine dolaylı yoldan destek sağladı. Hatta, devletin başındakiler Almanya'yı desteklediklerini açıkça belirttiler. Von Papen'in, 5 Ocak 1942 tarihli "Siyasi Raporu"nda şöyle deniliyor.

"Konuşmamız sonunda, Cumhurbaşkanı, tarafsız çekimserlik (impartial neutrality) sınırlarının çok ötesine geçmiş olduğunu ısrarla belirtirken, şüphesiz düşmanın, Türkiye'nin mihverleri bu biçimde dolaylı yoldan desteklediğini zamansız öğrenmemesi gerektiğini ifade ediyordu." (s. 43)

Alman işbirlikçilerinin adamı Şükrü Saraçoğlu'nun Başbakanlığa getirilmesiyle birlikte, Türkiye'nin Almanya'yı daha da açıktan desteklediği görülüyor. Von Papen, Alman Dış İşleri'ne gönderdiği mesajda, Saraçoğlu'nun kendisine, Hitler'i desteklediğini açıkladığını belirtiyor (s. 68) Yine Von Papen, 28 Ağustos 1942 tarihli telgrafında Saraçoğlu ile yaptığı görüşmeyi özetlemekte ve şöyle demektedir:

"Türkiye'nin topraklarından belli kişilerin geçmesine göz yumacağına dair taahhüt de aldım.

"Saraçoğlu'nun önerisi kanımca, tatmin edici bir gelişme ve Türkiye'nin bağlılığını sağlamak için bir koz anlamına geliyor." (s. 72)

ALMANYA'YA STRATEJİK BAKIR VE KROM MADENLERİ SATILDI

Türkiye, Alman emperyalistlerinin savaş mekanizması için gerekli olan krom ve bakır madenlerini satmayı kabul etti. Almanya, bu stratejik madenlerin karşılığında Türkiye'ye silah verdi. 17 Mart 1942 tarihli bir belgede şöyle deniliyor:

"Türkiye ile 9 Ekim 1941 tarihinde yapılan Clodius anlaşmasında bu yirmi parçanın, henüz imal edilmemiş 100.000 top cephanesiyle birlikte teslimine söz verilmişti...

"Cephane anlaşmasının imzalanışıyla 4.000.000 Mark, topların tesliminde ise 2.000.000 Mark olmak üzere 6.000.000 Mark alacağız. Bu toplamla Türkiye'den acil ihtiyacımız olan bakır ve pamuk gibi stratejik hammaddeleri alabiliriz. Gelecek yılın başından itibaren teslimine başlanacak cephaneler için yapılacak yaklaşık 8.000.000 Marklık ödemeyle de yukarıda değindiğimiz stratejik hammaddelerin yanında, 15 Ocak ile 31 Mart 1943 arasındaki dönemde söz verilen 45.000 ton kromu satın alabiliriz." (s. 54-55)

İşte İsmet Paşa'dan kalma "denge" ve "güven verme" siyasetlerinin sonucu budur. Saldırgan emperyalizme teslimiyet.

Bu kitapta bugün için çıkarılacak çok ders vardır.

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ

Kuruluş Bildirisi
Tüzük ve Program

5 LİRA

Genel Dağıtım ve İsteme Adresi
TİKP Genel Merkezi
Necatibey Cad. 22/19 Ankara Ap. Kat. 5
Yenişehir - ANKARA

TİKP YAYINLARI

Dergiler...Olaylar...Görüşler...Dergiler...Olaylar...Gö

Ahmet Kaçmaz Kıbrıs'ta işgalin sürmesinden yana

Kitle dergisinin 10 Nisan tarihli 205. sayısında TSİP Genel Başkanı AhmetKaçmaz, Kıbrıs'ta çözüme karşı çıkarak şunları söylüyor:

"Bugün yönetime hâkim olan ve hükümete damgasını vuran sağ sosyal demokrasi, geçmişten beri devamlı .. emperyalizme şirin gözükmeye çalışmıştır. Bugün de aynı politikayı sürdürmektedir.

"Gerçi, "ABD'ye gölge etme ` başka ihsan istemem" denilmekte, "yeni ulusal savunma kavramı oluşturulması"ndan sözedilmektedir; ama bütün bunlar bizce "emperyalizme kafa tutan" bir kisve altında yine emperyalizmin dümen suyundan ayrılmamak için yapılmaktadır. Çünkü böyle yapılarak, hem ABD'nin ve yerli işbirlikçilerinin Kıbrıs'ta ve dış politikada istediği tavizler, sanki ülkenin çıkarları bunları gerektiriyormuşçasına verilebilecek..."

Kemal Türkler'in marifetleri Fransa'da da dile düştü

TİP'in yayın organı Yürüyüş'ün 11 Nisan 1978 tarihli 157. sayısında, Fransız revizyonistlerinin denetimindeki CGT (Genel İş Federasyonu)'nun uluslararası bülteninden aldığı bir yazıda şunlar söyleniyor:

"DİSK yönetim kurulu toplantısında ezici çoğunluk Türkler'i, DİSK'e daha önce küçük bir politik fraksiyon tarafından ortaya atılan 'Ulusal Demokratik Cephe' sloganını empoze etmekle suçlamış, olağanüstü kongreye gitme kararı almış, Türkler'in sözde 'beyin takımı' olan Genel sekreterle yedi danışmanı kapı dışarı etmiştir.

"Türkler ve ekibinin tasfiye edilmelerinde bir başka önemli olay da... Bu ekibin işçilerin aidatlarını ve grev fonlarını, onbinden fazla grevci işçi üç ayda kişi başına 100 DM aldıkları bir sırada, günlük bir gazete ile sözkonusu küçük politik fraksiyonun gençlik örgütünü finanse etmek için harcadıkları ortaya çıkarılmıştır."

Görüldüğü gibi Kemal Türkler ve Mehmet Ertürk çetesinin marifetleri Fransa'daki sendika ağalarını bile şaşkına çevirmiş.

"İlke" ile "Yürüyüş" dergileri arasındaki açık artırma

Kim daha çok Rusçudur

Şu günlerde revizyonistler hararetli bir açık artırmaya girişmiş durumlar. Revizyonist TSİP, TİP ve sahte TKP'nin yayın organlarında devam eden bu yarışmanın konusu, "Kim daha çok Rusçudur?". 11 Nisan tarihli 157'inci sayısında Yürüyüş dergisi şöyle diyor:

"...Enternasyonalizm de bir açık artırma konusu oldu. Enternasyonalizm gibi bir temel ilkeyi en çok artıranın üzerinde kalacak bir ihsan olarak görüyorlar."

"Böyleleri, sosyalist ülkeleri futbol takımı tutar gibi tutmayı enternasyonalizm sanıyorlar. Örneğin en enternasyonalist benim demeye çalışan bir oportünist çizgi, 'Hayır asıl ben öyleyim' diyen bir başka çizgiye 'enternasyonalizmi, Sovyetizmi kendi ipoteği altında saydığı' gerekçesi ile çatıyor. (İlke, Ocak 1978, s. 66)

"Ne demek 'Sovyetizm? Uluslararası dayanışmanın, enternasyonalizmin dışında bir de 'Sovyetizm'mi var?

"Böyle bir şey yok. Sosyalist sistemin öncüsü Sovyetler Birliği var. Sovyetler Birliği ile dostluk ve dayanışma var."

Türkiye'ye kim saldıracakmış

Kitle dergisinin 205. sayısındaki başyazısında şöyle deniyor:

"...Türkiye'ye sosyalist sistemden bir 'saldırı' geleceği yoktur. Türkiye'ye doğrudan bir saldırı olacaksa bu, ya ABD emperyalizminin kendisinden, ya da onun bölgedeki uydularından gelecektir."

Kitle dergisi, "sosyalist sistem" dediği sosyal-emperyalist Rusya'dan bir saldırı gelmeyeceği hakkında taahhütte bulunurken, "ABD'nin uyduları" dediği, Yunanistan gibi komşu ülkelerin Türkiye'ye saldıracağını iddia ediyor.

Şantajın vebali kimin boynunda?

10 Nisan tarihli Özgür Toplum dergisinin 10 Nisan 1978 tarihli 8. sayısında "Ekonomi de Başdöndürücü Gelişmeler" başlıklı yazının bir bölümü şöyle:

"Dış ekonomik ilişkiler açısından gözden uzak tutulmaması gereken bir başka gelişme ise, kuzey komşumuz SSCB ile yapılan ticari görüşmeler ve varılan anlaşmalar olmuştur...

"Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi ve artırılması Batı alemi için farklı ve etkili bir uyarı niteliğinde de olmuştur... Batılı devletler, Türkiye'nin, 'teslimiyet anlayışını' sert bir biçimde terkelmeye hazır olduğunu ve bunun vebalinin de kendi boyunlarında bulunduğunu anlamışa benzemektedirler."

Peki, CHP yönetiminin iki süper devlet arasında pazarlık politikasının, ABD'ye şantaj yapmak amacıyla Rusya ile ticareti artırmanın vebali kimin boynunda?

HALK TİYATROSU
Ankara'da

"Deprem ve Zulüm"
Pazartesi hariç her gün 21.00'de
Cumartesi- Pazar 15.00'de

Oyun çizelgesi
12 Nisan çarş. 21.00: Deprem ve Zulüm
13 Nisan Perş. 21.00: Toprak
14 Nisan Cuma 15.00 ve 21.00: Toprak
15 Nisan C.tesi 15.00: Deprem ve Zulüm 21.00: Toprak
16 Nisan Pazar 15.00: Deprem ve Zulüm 21.00: Toprak
19 Nisan Çarş. 21.00: Deprem ve Zulüm
20 Nisan Perş. 21.00: Toprak

Adres: Karanfil sok. No. 26 Kızılay-Ankara

7'den 70'e SPOR

Türkiye Taekvan-do Şampiyanosunda komandolar sporcuları ölümle tehdit etti

BURSA (THA)

Bursa Atatürk Kapalı Spor Salonunda yapılan Türkiye Taekvan-do şampiyonasında Ülkü Ocaklıların Federasyon üyelerini ve hakemleri "ölümle" tehdit etmeleri üzerine, salona seyirci alınmadı, bir federasyon üyesi de olayı savcılığa aksettirdi.

22 bölgeden 229 kız ve erkek sporcunun katıldığı şampiyonada salona gelen komandolar, Ankara Ülküspor Kulübü lehine gösteri yaptılar ve sloganlar attılar. Komandoların, Ülküspor'lu sporcuların yenilmeleri üzerine hakem ve federasyon üyelerine yaklaşarak "ölümle tehdit" ettikleri belirtildi. Federasyon üyesi Remzi Uyarer dün Cumhuriyet Savcılığına başvurarak Rıfat Öztürk adındaki komandodan şikayetçi oldu.

Komandoların olaylara sebebiyet vermesi üzerine dün yapılan karşılaşmalara seyirci alınmadı.

FUTBOL FEDERASYONU FARUK ILGAZ'IN DİKKATİNİ ÇEKTİ

ANKARA

Futbol Federasyonu Fenerbahçe Kulübü Başkanı Faruk Ilgaz'ın dikkatini çekti. Fenerbahçe-Adanaspor maçından sonra Başkan Faruk Ilgaz'ın hakemleri hedef alan açıklamaları küçük düşürücü ve yaralayıcı bulundu. Federasyon Ilgaz'a bir uyarı yazısı göndererek, bu tür davranışlardan kaçınmasını istedi

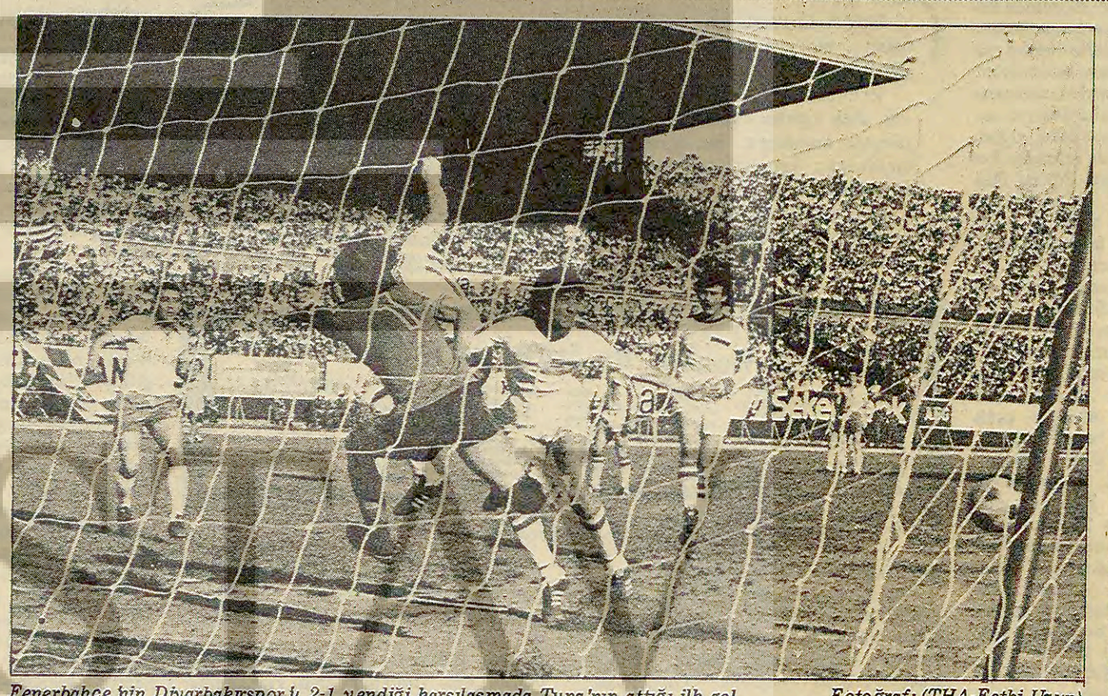

Fenerbahçe'nin Diyarbakırspor'u 2-1 yendiği karşılaşmada Tuna'nın attığı ilk gol *Fotoğraf: (THA-Fethi Uzun)*

Dün oynanan profesyonel maçlarında alınan toplu sonuçlar şöyle

I. LİG

Trabzonspor-Bursaspor	1-0
Fenerbahçe-Diyarbakırspor	2-1
Altay-Orduspor	2-0
Ad.D.Spor-Boluspor	1-0
Ankaragücü-Adanaspor	0-1
Zonguldakspor-Eskişehir	1-0
Mersin İd.Y.-Beşiktaş	0-0

II. LİG

Sarıyer-Balıkesirspor	3-0
Gençlerbirliği-Kayserispor	2-1
Bandırmaspor-Antalyaspor	1-0
Konyaspor-Kırıkkalespor	2-3
Esk.D.Spor-Manisspor	4-1
Giresunspor-Kocaelispor	1-0
Denizlispor-Karabükspor	2-2
Urfaspor-Gaziantepspor	1-1

III. LİG

Çorumspor-Sebatgençlik	1-2
Lüleburgazspor-Malatyaspor	0-1
Hatayspor-Alibeyköy	2-0
Ödemişspor-Hacettepe	2-1
Tokatspor-Kütahyaspor	1-0
Edirnespor-İzmirspor	1-0
Konya Ereğli-Erzincanspor	3-1
Kırklarelispor-Erzurumspor	0-0
Karagümrük-Karşıyaka	1-1

Avrupa Gençler Basketbol Şampiyonası Eleme Grubu Turnuvası sona erdi

Avrupa Gençler Basketbol Şampiyonası Eleme Grubu Turnuvası sona erdi.

Beş gündür devam etmekte olan grup eleme müsabakaları dün İngiltere-Tunus Türkiye-Fransa karşılaşmaları ile sona ermiştir.

İzmir Atatürk Spor Salonunda dün oynanan maçlar İngiltere 93-Tunus 60, Türkiye 59-Fransa 46.

Bu sonuçlardan sonra grup birinciliğini Türkiye, ikinci Fransa, üçüncü İngiltere, dördüncü İskoçya ve beşincide Tunus olmuştur.

Türkiye Genç (!)Basketbol Takımı ve Fransa Genç Basketbol Takımı Avrupa Basketbol Şampiyona katılmaya hak kazanmışlardır.

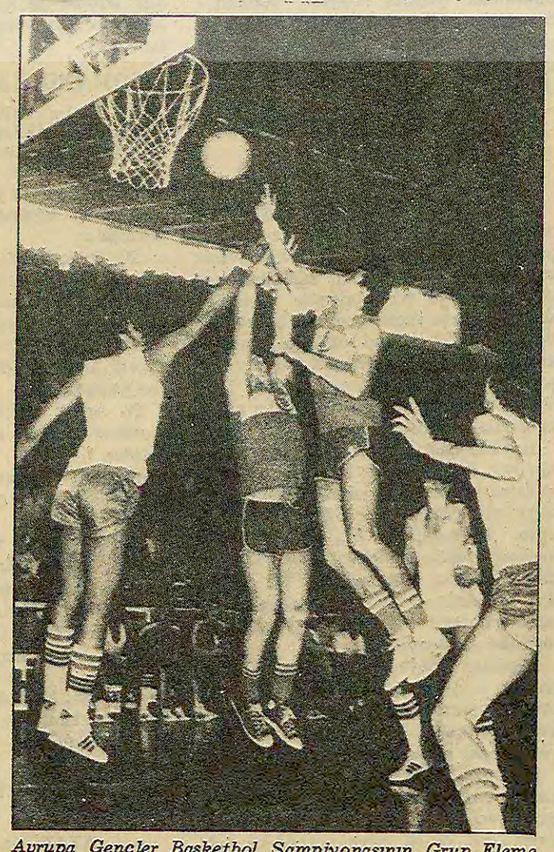

Avrupa Gençler Basketbol Şampiyonasının Grup Eleme müsabakalarında yapılan Türkiye-Fransa karşılaşmasından bir estantane. *(THA-FAX, Foto: Tayfun Sinan)*

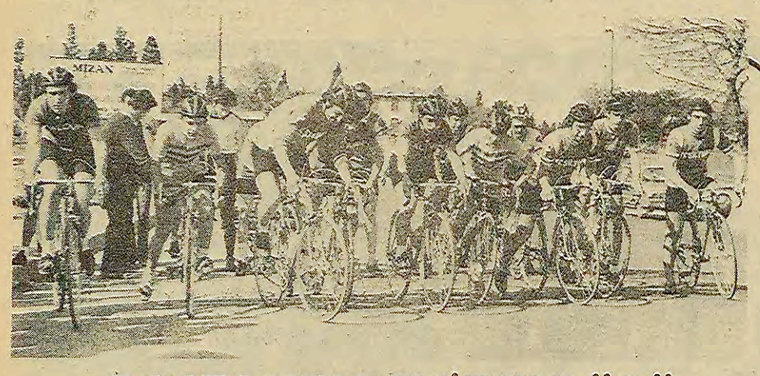

BOSTANCI DENİZ KULÜBÜ BİSİKLET YARIŞI YAPILDI

İSTANBUL(AYDINLIK)

İstanbul Bisiklet Ajanlığının Altunizade Parkurunda düzenlediği Bostancı Deniz Kulübü Bisiklet yarışı yapıldı. Yarışa, Yalova, Bostancı, Taçspor, Yeşilyurt, Anadolu Hisarı, kulüpleri gençler ve büyükler kategorisinde katıldılar.

Yarış süresince gençler üstünlük gösterdi. Genç bisikletçilerden Bülent Yüksekol ve Tuncay Kürkçü 50 kilometrelik parkuru büyüklerden 3 dakika daha önce bitirdiler . . . . . .

Yarışlarda alınan sonuçlar şöyle:

GENÇLER (50 Km)
1—Bülent Yüksekol (Yalova) 1.29'.32"
2—Tuncay Kürkçü (Yalova) 1.31'08"
3—Hakan Türkmen (Bostancı Taçspor) 1.45'.35"

BÜYÜKLER (50 Km)
1—Ercan Sapmaz (Yalova) 1.33'55"
2—Nurkan Arkış (Anadolu Hisarı) 1.33'55"
3—Kemal Gülaçar(Yeşilyurt) 1.33'55"

Şampiyon adayları başarısızdı

F.BAHÇE-2 DİYARBAKIRSPOR-1
TRABZONSPOR-1 BURSASPOR-0

İstanbul İnönü Stadında oynanan Fenerbahçe-Diyarbakır spor maçında lider Fenerbahçe kötü oyunu ile zaman zaman kendi seyircileri tarafından protesto edildi.

Diyarbakırspor, Fenerbahçe karşısında cesaretli ve kendinden emin göründü. İlk yarısı 0-0 biten karşılaşmada daha çok orta saha mücadelesi oldu. İkinci yarıya daha derli toplu giren Fenerbahçe 48. dakikada Tuna'nın ayağından ilk golünü kazandı. Fenerbahçe'nin sevinci fazla sürmedi. 50. dakikada Fenerbahçe kalesi önündeki bir karambolde Yenal ters bir vuruşla topu kendi kalesinin filelerine gönderdi.

Karşılıklı akınlarla devam eden karşılaşmanın 81. dakikasında bu sefer Adanaspor kalesi karıştı. Ayhan topu kendi kalesine gönderince Fenerbahçe 2-1 öne geçti.

Golden sonra Fenerbahçe'nin akınları devam etti. Fakat skor değişmedi.

Şampiyonluk yarışında ikinci olan Trabzonspor da Bursaspor karşısında taraftarlarının beklediği futbolu sergileyemedi. Geçen çarşamba Türkiye Kupasında yine aynı rakibiyle 0-0 berabere kalan Trabzonspor bugünkü maçta çok aceleci ve sinirli bir hava içinde oynadı.

Maçın tek golünü 29. dakikada Mehmet'in ayağından kazanan Trabzonspor puan cetvelindeki yerini korudu.

24. hafta sonunda 1 Ligdeki puan durumu şöyle

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Fenerbahçe	24	14	6	4	40	21	34
Trabzonspor	24	15	3	6	37	14	33
Galatasaray	24	11	8	5	29	20	30
Adanaspor	24	11	8	5	24	26	30
Altay	24	8	9	7	27	25	25
Bursaspor	24	9	6	9	24	18	24
Zonguldakspor	24	9	6	9	28	27	24
Diyarbakırspor	24	8	8	8	24	25	24
Beşiktaş	24	8	7	9	25	27	23
Boluspor	24	9	5	10	19	21	23
Orduspor	24	8	6	10	24	32	22
Eskişehirspor	24	6	9	9	20	22	21
Samsunspor	24	6	8	10	18	26	20
Adana D.Spor	24	5	9	10	19	28	19
Ankaragücü	24	6	4	14	17	27	16
Mersin İ. Yurdu	24	2	12	10	16	9	16

Komando saldırıları sürüyor

ELAZIĞ'DA

Elazığ'da Ülkü-Bir Şubesi Valilikçe süresiz olarak kapatıldı.

Kısa adı "Ülkü-Bir" olan Ülkücü Öğretmenler Derneğinin, Elazığ Şubesi dernek üyesi olmayan bazı kişilerin alındığı gerekçesiyle kapatıldı.

MHP İl İdare Kurulu üyesi ve SSK lojmanlarında oturan Yusuf Çelik'in Çakmak Mahallesindeki evi kurşunlandı. Aynı gece Karayolları 8. Bölge Müdürlüğünde çalışan Veli Özer adlı işçinin evine de patlayıcı madde atıldı.

İZMİR'DE

TARİŞ'in İzmir'deki üzüm işletmesinde yapılan aramada patlamaya hazır üç adet dinamit lokumu bulundu. Hafta tatilinden yararlanarak yapılan arama sonucu bulunan dinamit lokumları etkisiz hale getirildi.

GÜMÜŞHANE'DE

Gümüşhane Devlet Hastanesi Baştabibi Hüseyin Öztürk'ün muayehanesine gece yarısı atılan patlayıcı madde geniş hasar yarattı.

SURUÇ'TA

Suruç'un Cumhuriyet Mahallesinde Abdullah Baysal adlı 23 yaşlarındaki bir genç öldürüldü.

Abdullah Baysal'ın önce dövüldüğü ardından da, kimlikleri belirlenemeyen kişilerce tabanca ile yaylım ateşine tutulup, öldürüldüğü bildirildi.

BM silahsızlanma konusunu görüşmek üzere toplanıyor

NEWYORK

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu silahsızlanma konusunu görüşmek üzere 23 Mayıs tarihinde toplanacak. Bu toplantıya çeşitli ülkelerin devlet ve hükümet başkanları katılarak silahsızlanma konusundaki görüşlerini açıklayacaklar. Bu arada Mayıs sonunda NATO zirvesine katılmak üzere Washington'a gidecek olan Başbakan Bülent Ecevit de Genel Kurul'un 2 Haziran tarihli oturumunda bir konuşma yaparak hükümetinin silahsızlanma konusundaki görüşlerini anlatacak.

Birleşmiş Milletler'den yapılan açıklamaya göre şimdiye kadar toplantıya katılarak konuşma yapacağını bildiren devlet ve hükümet başkanları ve bunların konuşma günleri şöyle:

Fransa Cumhurbaşkanı Valery Giscard Destain 25 Mayıs. Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt 26 Mayıs, Danimarka Başbakanı A. Jorgensen 29 Mayıs, Japonya Başbakanı Takeo Fukuda 30 Mayıs, Panama Başbakanı Omar Torrijos 31 Mayıs, Lüksemburg Başbakanı Gaston Thorn 1 Haziran, Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky 1 Haziran, Başbakan Bülent Ecevit ve İngiltere Başbakanı James Callaghan 2 Haziran, Hindistan Başbakanı Morarji Desai 9 Haziran.

Waldheim çarşamba günü Kıbrıs'a gidiyor

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın Kıbrıs'a gideceği BM Barış Gücü sözcüsü tarafından açıklandı. Kıbrıs Radyosu da Waldheim'ın Çarşamba günü Lefkoşe'ye geleceğini haber verdi.

Waldheim'ın Kıbrıs'ta hem Rum, hem de Türk tarafıyla görüşerek, toplumlararası görüşmeler için gün belirleyeceği bildiriliyor.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Kıbrıs Devlet Başkanı Kipriyanu ile Türk Toplumu Lideri Rauf Denktaş'ı bir araya getireceği yolundaki haberler ise henüz kesinlik kazanmadı. Kıbrıs Rum Radyosunun dünkü yayınında, Waldheim'ın Rum tarafının görüşünü almadan Türk tarafı önerileri hakkında kesin tutum almayacağı bildirildi.

Bu arada Kıbrıs Rum yönetiminin, Türk tarafı önerilerini incelemek amacıyla özel bir komite oluşturduğu haber verildi. Komitede Kıbrıs hükümet yetkilileri yanı sıra, Yunanistan'dan da bir temsilcinin görev aldığı belirtiliyor.

WALDHEİM'IN ORTA DOĞU GEZİSİ BAŞLADI

Bugün Orta Doğu gezisine başlayan Kurt Waldheim, Viyana'dan ayrılmadan önce verdiği demeçte, Türk tarafı önerilerini özlü ve somut bulduğu yolundaki görüşünü tekrarladı. Ancak Waldheim, bu sözlerinin bir değer yargısı olarak yorumlanmamasını isteyerek, gazetecilerin, "Toplumlararası görüşmeler ne zaman başlayacak?" şeklindeki sorusunu da cevaplandırmadı.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Lübnan, İsrail ve Lefkoşe'yi ziyaret ettikten sonra New York'a geri dönecek.

RUM TARAFINDAN GELEN İLK AÇIK TEPKİ

Kıbrıs Başpiskoposu Hristsostomos, Lefkoşe'de yaptığı yazılı açıklamada, Türk tarafı önerilerinin kabul edilir nitelikte olmadığını söyledi. Başpiskopos, Türk tarafı önerilerini okuduğunu belirterek, "Türkiye'nin ödün vermeye niyetli olduğuna dair herhangi bir emare göremedik. Türkler bu önerilerle Kıbrıs'taki durumlarını sağlamlaştırmak amacı güdüyorlar" diye konuştu.

Eğitim...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Toplam 109 bin 354 öğrencinin öğrenim göreceği eğitim enstitülerinde 1977-1978 öğretim yılının ilk yarısı 17 Haziran'da sona erecek. İkinci yarı yıl ise 19 Haziran - 18 Ağustos arasında.

İkinci devre hızlandırılmış eğitim programmının 28 Ağustos'ta başlayıp, 29 Aralık'ta biteceği Eğitim Enstitülerinde, tüm öğrenciler bulundukları sınıflardan devam edecek.

Bugün, Ankara Gazi Eğitim, Ankara Eğitim Enstitüleri ile, Afyon, Balıkesir, Bingöl, Bolu, Çankırı, Gaziantep, Giresun, Isparta, Kırşehir, Malatya, Tokat, Urfa ve Yozgat Eğitim Enstitüleri dışındaki enstitüler öğrenime başlayacak.

1978 yılı

(Baştarafı 1. sayfada)

kullanılabilmesi için gerekli tüm tedbirlerin alınması ve bunun yanısıra kamu kesiminin finansman gücünün de artırılmasına çalışılıyor.

İzmir DİSK...

(Baştarafı 1. sayfada)

çoğunluğu sağlayamadı. Saim Akbulut 77, Cemal Kıral 39 oy aldılar. Bunun üzerine Cemal Kıral "Sonuç belli oldu" diyerek adaylıktan çekildi. 2. turda ise Saim Akbulut 79 oy, diğer aday İsmail Şentürk 20 oy aldılar. İsmail Şentürk'ün de adaylıktan çekilmesi üzerine formalite gereği yapılan 3. turdan sonra İzmir Genel-İş Şube Başkanı Saim Akbulut İzmir DİSK Bölge Temsilciliğine seçilmiş oldu.

Saim Akbulut seçildikten sonra yaptığı konuşmada: "DİSK'in sendikal bağımsızlığının korunması en önemli konudur. Siyasi veya gayri siyasi, legal veya illegal hiç kimse DİSK'e kilit vuramayacaktır." dedi.

Polis İstanbul Devrimci Gençlik...

(Baştarafı 1. sayfada)

misafirlerden Nurhan Gürkan ve Cevat Gürdalı gerekçe gösterilmeden gözaltına alındılar. Ayrıca nişanlısını almak üzere derneğe gelmiş bulunan Mehmet Altay adlı şahıs ta gözaltına alındı.

Polis, baskından evvel dernek kapısının önünde bir el ateş ederek panik yaratmak ve baskınına gerekçe hazırlamak istedi. Daha sonra dernekteki üyelerin tek tek üzerini arayan polis, dernek başkanı ile üyelerden bazılarını tartakladı. Dernek üyeleri yapılan işlemin kanunsuz olduğunu belirtmelerine rağmen, polis derneği boşalttı.

AVUKATA VERİLEN CEVAP

DGB yöneticilerinin gözaltına alınmaları üzerine İstanbul Valisini arayan Avukat Emcet Olcaytu şu cevabı aldı: "Gözaltına alındıklarına göre muhakkak bir suç unsuru olmalıdır. Bundan sonrasıyla Savcılık ilgilenir, Savcılık'tan takip edebilirsiniz".

Bu cevap üzerine gözaltına alma gerekçesini öğrenmek için Birinci Şube'ye giden Olcaytu, gözaltına alma gerekçesinin dernekte kitap bulunması olduğunu öğrendi. Dernekte bulunan Doğu Perinçek'in "Doğru Eylem Nedir" adlı kitabı gözaltına alma gerekçesi olarak gösterildi.

NACİ DEMİRBAŞ'IN AÇIKLAMASI

DGB kurucu üyelerinden Naci Demirbaş ise basına yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Devrimci Gençlik Birliği 16 Nisan 1978 günü saat 15.00 sıralarında Ekip Amiri Yılmaz MERFİZONLU ve bir grup polis tarafından gerekçesiz basıldı. Bir el ateş ederek içeri giren polisler arama belgesi göstermeden içerde bulunan yetmiş üye ve misafirin üzerini aradılar. Dernek Başkanı Bülent Baş, arama izni sorduğunda polis tarafından tokatlandı. Bu kanunsuzluğa ve baskıya karşı çıkan misafirimiz Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi üyesi Mustafa Kemal Çamkıran tartaklandı.

"Bu kanunsuz baskı ve arama sonucu içerde bulunan Yönetim Kurulu üyelerinden ve misafirlerden sekiz kişi gözaltına alındı.

"Bu olay, gençliğin söz, toplantı ve örgütlenme özgürlüğüne yönelen bir saldırıdır. Türkiye'de anarşinin önlenmesi halkın ve gençliğin demokratik haklarına saldırmakla değil, anarşinin esas kaynağı olan kontrgerilla gibi karanlık güçlerin açığa çıkarılması ve ortadan kaldırılmasıyla olacaktır.

"Biz DGB olarak, Derneğimize yönelen bu saldırıyı protesto ediyoruz".

İstanbul Devrimci Gençlik Birliği bundan üç ay önce yine basılmış ve kapatılmıştı. Dernek üç ay kapalı kaldıktan sonra on gün önce açılmıştı ve ilk toplantısını yapıyordu. Bilindiği gibi Devrimci Gençlik Birliklerinin faaliyeti MC döneminde de sürekli olarak engellenmişti. MC, gençliğin düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü yokederek derneklerini kapatmış, yöneticilerini tutuklamıştı.

"Atillaya karşı Türk"...

(Baştarafı 1. Sayfada)

siyaset tartıştıklarını görüyorsunuz ve bu çok sık rastladığım bir manzara.

Yunanlılar için çok ilginç bir kişiydim. Hem Türk hem gazeteci, hem devrimci, hem de Türkiye'nin Kıbrıs işgaline karşı çıkmış tek siyasi akımın temsilcisi.

Bana en güzel ünvanı verdiler. Yunan halkı bana "Atilla'ya karşı Türk" adını taktı. "Kıbrıs fatihi" olacak değildim ya. Ben bu adı hayatım boyunca büyük bir onur duyarak taşıyacak ve bu ada her zaman layık olacağım.

Halkın çeşitli kesimlerinden, hemen hemen bütün siyasi gruplardan, her gittiğim yerde çok ilgi gördüm. En yüksek devlet yetkililerinden tutun da, sokaktaki ayakkabı boyacısına kadar herkes bana yakınlık gösterdi, yardım etti. Yunanistan'a AYDINLIK için röportaj yapmaya gitmiştim ama geçirdiğim zamanın yarısı da onların röportajlarına cevap vermekle geçti. Her gittiğim yerde sonu gelmez sorularla karşılaştım. Bugüne kadar Türkiye hakkında öğrenemedikleri herşeyi benden sordular.

Yunanistan'da okuyucuların merak ettiğini sandığım herşeyi öğrenmeye çalıştım. Bu yazı dizisinde bunları anlatacağım. Yunanistan halkı nasıl yaşıyor, neler düşünüyor? Hangi siyasi partiler var, bunların özellikle Türkiye ile ilişkiler konusundaki düşünceleri neler ? Bugünkü iktisadi ve siyasi durum nasıl ? Türkiye'deki anarşi orada da var mı? Emperyalizmle ilişkileri, Amerika ve Rusya ile ilişkileri nasıl ? Devrimci mücadelenin seviyesi nedir? İşçilerin yaşama şartları, seçimlerde kimlere oy verdikleri, öğrencilerin sorunları. Hangi gazeteleri okuyorlar? Ne gibi yemekler yiyorlar? Günde kaç saat çalışıp, kaç saat dinleniyorlar ? Ne kadar ücret alıyorlar? Et kaça, ekmek kaça? Nasıl eğleniyorlar? Müzikleri ve sanatları nasıl ? Trakya Türkleri ne durumda ?

Şimdiden şunu söyleyeyim ki, iki halk gerçekten ikiz kardeş gibi benziyor. Yunanlılar da bizim gibi araya düşmanlık sokanlardan nefret ediyorlar. Savaş kışkırtıcıları, bizim ortak olan hiç bir şeyimizi yok etmeyi başaramamışlar. Yunanistan halkının kalbindeki Türkiye sevgisini yıkamamışlar. Yunanistan'da gördüklerimizi anlatınca buna siz de inanacaksınız.

YARIN: İSTANBUL'DAN ATİNA'YA YOL GİDER

Yeni vergiler Millet Meclisi Plan Komisyonunda

ANKARA(AYDINLIK)

Hükümet tarafından hazırlanan vergi tasarıları bu sabah Millet Meclisi Plan Komisyonunda ele alınıyor. Plan Komisyonunun bugünkü oturumunda vergi düzenlemelerini içeren tasarıların bir alt komisyona havale edileceği açıklandı. Alt komisyonun çalışmalarını 10 gün içinde tamamlayarak tasarıyı 27 Nisanda tekrar Plan Komisyonuna göndermesi ve Komisyondaki çalışmaların bir iki haftada tamamlanarak, tasarının 5 ile 10 Mayıs arasında Genel Kurula gönderilmesi bekleniyor.

Muhabirimizin sorularını cevaplayan Plan Komisyonu Başkanı CHP Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan, tasarının amacının yüksek gelir gruplarının vergilendirilmesi olduğunu, düşük gelir gruplarının bundan etkilenmeyeceğini iddia etti. Yılmaz Alpaslan şunları söyledi:

"Tasarı yüksek gelir gruplarını vergilendiriyor. Büyük basın organlarında iddia edildiği gibi işçi ve memurlardan daha fazla vergi alınacağı gerçek dışıdır. Aksine bu tasarının kabul edilmesi ile bütçeye 55 milyarlık bir katkı sağlandığından başka, işçi ve memurların yıllık ve maaşlarında yüzde 13 ile yüzde 20 arasında bir artış meydana gelecek.

"Bu tasarı zirai kazançların ilk defa ciddi bir şekilde vergilendirilmesini sağlayacak. Ayrıca serbest meslek sahiplerinin, doktor, avukat gibi kişilerin oldukça gülünç miktarda vergi ödedikleri ortada. Tasarıyla bunlar için bir asgari vergi sistemi getiriliyor. Ben getirilen bu sisteme karşı değilim. Ancak daha pratik bir yaklaşımla bu serbest meslek sahiplerinden daha fazla vergi sağlanabileceği kanısındayım. Serbest meslek sahiplerinin kazançlarından bütçeye daha fazla vergi aktarmak mümkün olabilir. Düşündüğüm sistem hakkındaki önerimi şimdiden açıklamakta yarar görmüyorum. Ancak bunu anlattığımda sanırım arkadaşlarım da bana katılacaklardır.

"Bu tasarının kabulüyle vergi kaybının, vergi kaçakçılığının önlenebileceği, daha fazla kazananlardan daha çok vergi alınmasının mümkün olacağı kanısındayım. Bugüne kadar esas olarak işçi ve memurlardan vergi alınıyordu. Bu tasarıyla üst gelir gruplarına vergi getiriliyor. Lüks tüketim önlenmeye, lüks tüketim mallarına olan talep azaltılmaya çalışılıyor. Örneğin lüks otomobillere vergi getiriliyor. Vergi artışıyla çeşitli yollardan getirilen lüks arabaların ithali önlenecek. Bu da akaryakıt israfının önemli ölçüde önlenmesini sağlayacak. Araba ithali azalacağı için akaryakıta da tasarruf sağlanmasını bekliyoruz."

Alpaslan, Millet Meclisine gönderilen tasarının basımının tamamlandığını, 270 sayfa tutan tasarının incelenmek üzere komisyon üyelerine Cuma günü dağıtıldığını sözlerine ekledi.

YUGOSLAVYA'DAN ELEKTRİK ALACAĞIZ

Başbakan Ecevit, Yugoslavya ile diğer alanlarda da işbirliğini geliştirme kararı alındığını belirterek şöyle devam etti:

"Ortak yatırım projeleri ile ilgili çalışmalar en kısa zamanda başlayacaktır. Elektrik gücünün alışverişi konusunda çalışmalar yapılacak ve sistemlerin birleştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunacaktır. İki ülke rekabet eden değil, dayanışma içinde iki ülke olarak planlamalarında da işbirliğine gidilmesini kararlaştırmıştır.

İKİ ÜLKE ARASINDA KÜLTÜR BİRLİĞİ VAR

"Tarihsel birliğin kültür ilişkilerinde etkili olacağını gördük ve iki ülke arasında kültür birliğinden, ülkeler arasındaki ilişkileri geliştirmede yararlanmayı düşündük. Bu arada üniversite rektörleri de sonbahar aylarında Türkiye'ye gelecekler ve toplantı yapacaklar. TRT ile Yugoslav Radyo-Televizyonunun sürekli işbirliği içinde olması, program alışverişi yapması kararlaştırılmıştır."

Başbakan Bülent Ecevit, bir gazetecinin sorusunu cevaplarken, "Türkiye ile Yugoslavya arasında dünya ve bölge sorunlarına bakış açısında büyük yakınlık bulunduğunu saptadık. Bu konuya bildiride geniş yer veriliyor" dedi.

Ecevit'in Yugoslavya'ya yaptığı ziyarete ilişkin ortak bildiri bugün Ankara ve Belgrad'ta aynı anda açıklanacak.

KAYIP

İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Bilal Dal

Ankara'da...

(Baştarafı 1. Saytada)

1960 yılında Sivas'ta doğan Gürsel Kahraman'ın cesedini bir özel araba sahibi buldu ve karakola haber verdi. Polis cenazeyi Karşıyaka mezarlığına götürdü.

Gürsel Kahraman'ın cenazesi mezarlık morgundan alınarak Sivas'ın Divriği ilçesinin Olukman köyüne götürülecek.

Öte yandan İncesu Lisesi öğrencilerinden Demir, Bünyamin ve Çetin adlı gençler duvarlara Gürsel'in katledilmesini protesto eden yazılar yazdıkları için polis tarafından gözaltına alındılar. Olayın öğrenilmesinden sonra Ankara Emniyet Müdürü gösteri yapılmasını engellemek için mahalleye çok sayıda polis gönderdi.

DİVRİĞİ'DE TOPRAĞA VERİLECEK

İncesu'da faşistler tarafından öldürülen Gürsel Kahraman'ın cenazesi bugün Divriği'de toprağa verilecek. Polis, Gürsel Kahraman'ın cenazesini mahallesine götürmek isteyen yakınlarını engelleyince cenaze dün Divriği'ye gönderildi.

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Başbakan Djuranoviç, askeri bir törenle uğurladı.

İki ülke heyetinden meydana gelen ortak çalışma grubunun hazırladığı karşılıklı işbirliği önerileri üzerinde, iki Başbakan dün son kez biraraya gelerek bir görüşme yaptılar. Görüşmeden sonra bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Ecevit, uzmanların vardıkları sonuçları değerlendirdiklerini, iki dost ülke Başbakanı olarak iki ülke arasındaki işbirliğini geliştirmek için önemli kararlar aldıklarını söyledi.

Ecevit, görüşme sonuçları hakkında bilgi verdiği basın toplantısında şöyle konuştu:

"Görüşmeler son derece yararlı oldu ve inanıyorum ki, her alanda işbirliğinin geliştirilmesinde önemli sayılabilecek bir aşamaya varıldı. Bu arada komisyonlar kendi aralarında çalışmalarını sürdürdüler. Daha sık toplanarak somut sorunlar üzerinde somut sonuçlar almaya çalışacaklar. Ticaret hacmini büyük ölçüde genişletme imkânının olduğunu saptadık.

"Bu arada zaman kaybetmemek için karma komisyonun Haziran ayında yapacağı toplantıyı beklemeden Mayıs ayı sonunda bir Yugoslav ticari heyetini ülkemize göndermeyi kabul ettiler."

Yugoslav yetkililerinin Türkiye'ye demir-çelik ve sun'i gübre satışı konusunda büyük anlayış gösterdiklerini belirten Ecevit, buna karşılık Türkiye'nin bu ülkeye başta pamuk olmak üzere bazı mallar ihraç edeceğini de sözlerine ekledi.

YUGOSLAVYA'DAN ELEKTRİK ALACAĞIZ

Başbakan Ecevit, Yugoslavya ile diğer alanlarda da işbirliğini geliştirme kararı alındığını belirterek şöyle devam etti:

"Ortak yatırım projeleri ile ilgili çalışmalar en kısa zamanda başlayacaktır. Elektrik gücünün alışverişi konusunda çalışmalar yapılacak ve sistemlerin birleştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunacaktır. İki ülke rekabet eden değil, dayanışma içinde iki ülke olarak planlamalarında da işbirliğine gidilmesini kararlaştırmıştır.

İKİ ÜLKE ARASINDA KÜLTÜR BİRLİĞİ VAR

"Tarihsel birliğin kültür ilişkilerinde etkili olacağını gördük ve iki ülke arasında kültür birliğinden, ülkeler arasındaki ilişkileri geliştirmede yararlanmayı düşündük. Bu arada üniversite rektörleri de sonbahar aylarında Türkiye'ye gelecekler ve toplantı yapacaklar. TRT ile Yugoslav Radyo-Televizyonunun sürekli işbirliği içinde olması, program alışverişi yapması kararlaştırılmıştır."

Başbakan Bülent Ecevit, bir gazetecinin sorusunu cevaplarken, "Türkiye ile Yugoslavya arasında dünya ve bölge sorunlarına bakış açısında büyük yakınlık bulunduğunu saptadık. Bu konuya bildiride geniş yer veriliyor" dedi.

Ecevit'in Yugoslavya'ya yaptığı ziyarete ilişkin ortak bildiri bugün Ankara ve Belgrad'ta aynı anda açıklanacak.

Madaralı Roman Ödülünü "Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz" adlı eseriyle Aziz Nesin kazandı

ANKARA (ANKA)

1973 yılında emekli öğretmen Fikret Madaralı tarafından kurulan Madaralı Roman Ödülünü bu yıl "Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz" adlı eseriyle Aziz Nesin kazanmıştır. Seçici Kurul üyelerinin, 1977 yılı içinde basımı yapılan on eser arasında yaptıkları değerlendirmede Aziz Nesin dört oy, "Acı Lokma" adlı eseriyle Fahri Erdinç de iki oy almışlardır.

1973'ten bu yana sırasıyla Yaşar Kemal, Abbas Sayar, Talip Apaydın ve Ömer Polat'ın kazandığı Madaralı Roman Ödülünde bu yıl değerlendirmeye alınan on eser ve yazarları şunlardır: Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz (Aziz Nesin), Yalnızlar (Erhan Bener), Küçük Oyuncu (Pınar Kür), Sancı Sancı (Necati Tosuner), Aşamalar (Afet Ilgaz), ve 24 Saat (Peride Celal), Gocuk (Celalettin Çetin), Gemileri Yakmak (Yusuf Ziya Bahadınlı), Süt Güğümündeki Kurbağalar (Yıldız İncesu) ve Acı Lokma (Fahri Erdinç).

Bu yılki Seçici Kurulun, A.Nesin'in eserini, "bürokrasinin ezdiği insana arka çıkan yazarlık anlayışı ve getirdiği eleştiri"den dolayı ödüllendirdiği açıklanmıştır.

İstihbarat...

(Baştarafı 1. Sayfada)

GÖKDENİZ: Yasalarımıza göre kurulmuş meşru faaliyet gösteren dernekler var. (Ronahi, Bahoz, Şafak, Komal, Rızgari, Aydınlık, Özgürlük Yolu, Roja Welat, Kava gibi yayın grupları var. Yasa dışı TKP, Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi, THKP, THKO, TİİKP gibi illegal örgütler de var.

YANKI: İran, Irak ve Suriye'deki durum Türkiye'ye nasıl etki yapıyor?

GÖKDENİZ: Bu hareket Orta Doğu'da uzun vadede de olsa, sorunu ilgilendiren ülkelerde bir devlet yapısı değişikliği amaçlamakta. İran bu tür davranışlara çok sert davranıyor. Irak'ın ne kadar sert davrandığını da gördük. Barzani İsyanı Türkiye'deki Kürtçülere moral vermişti. Bir takım gruplar uluslararası sorunların tartışıldığı devrelerde bölge ülkelerine zorla baskı yapmak isteyen yabancı güçler, Kürtçülük hareketini teşvik etmekte ve kışkırtmaktadır. Musul sorunu sırasında Türkiye'de çıkartılan isyan gibi. Şimdi Kıbrıs sorunu ortada iken bazı hevesler yeniden mi canlanıyor? Böyle düşünenler varsa, Türk devletinin gücü karşısında ezileceklerini er geç anlayacaklardır.

YANKI: Güneydoğu bölgesinde istikrar sağlamak için sizce ne gibi önlemler alınmalı?

GÖKDENİZ: Bölge halkına devletin aracısız sahip çıkması gerekir. Parasız acil hizmetler sunulmalıdır. Vatandaşın ekonomik bakımdan güçlü kılınması gerekir. Kaçakçılığı yasallaştırmak için çalışan, jandarmaya karşı çıkan politikacı kendine büyük oy kaynağı bulmaktadır. Doğunun kasten geri bırakıldığı ileri sürülüyor. Bunu ileri süren Kürtçüler bir süre sonra Doğunun kalkınmasına karşı çıkacaklardır. Çünkü gelişmiş bölgede Kürt isyanı veya Kürt istilası ortadan kalkar. Ekonomik, kültürel ve sosyal önlemler paketi devlete saygınlık kazandırır.

NATO çevrelerine göre Ambargo en geç mayıs ayı içinde kalkacak

BRÜKSEL

Brüksel'deki NATO çevreleri Türkiye'ye uygulanmakta olan Amerikan silah ambargosunun 30-31 Mayıs'da yapılacak NATO zirvesinden önce kaldırılacağını söylüyorlar. NATO çevrelerinde Türk tarafının Kıbrıs önerileri ambargonun kalkması alanında atılmış önemli bir adım olarak niteleniyor.

Bu arada, Yunanistan'la Türkiye'ye yapılacak askeri yardımın aynı tasarı içinde yer alması nedeniyle ambargonun Kongreden geçerken engellenmesi olanağının zayıf olduğu söyleniyor.

Irkçılık değil Türkiye yurtseverliği

(Baştarafı 1. Sayfada)

gün Aydınlık'ta yayınlanan sözleri, yüreği Türkiye'nin esenliği için çarpan herkesin üzerinde durup düşünmesi gereken gerçekleri dile getiriyor. Evet bunlar gerçeklerdir. Birlikten yana tutum, en baştabu gerçekleri kabul etmekten geçer. Ondan sonra da bu gerçekleri değiştirmek için verilecek mücadeleden. Bu mücadele, doğu-batı demeden bütün Türkiye halkına her alanda eşitlik ve özgürlük kazanma mücadelesidir. İmtiyazlar, baskılar ve eşitsizlikler halkı bölmekten ve zayıflatmaktan başka bir şeye yaramaz.

Bir Devlet Partisi var Türkiye'de. Bu Devlet Partisi yasal olarak kurulmuş bir parti değildir. Fakat "devletin yüksek menfaatlerini korumak" diye özetlenebilecek bir program temelinde, aslında zulmün ve sömürünün bekçiliğini yapmaktadır. Bu parti AP'nin de CHP'nin de üstündedir. Kendi temsilcileri, sözcüleri, yayın organları vardır.

İşte bu Parti bugün yeni bir tertip tezgahlama peşindedir. 12 Mart zulmünün basındaki sanıklarından ve Devlet Partisinin organlarından Yankı dergisi birkaç sayıdır Doğu halkına karşı bir kışkırtma yayınına girişmiştir.

Bir sayıda Emniyet Genel Müdürlüğü eski İstihbarat Dairesi Başkanı diye takdim edilip, bugünkü sayıda eski Mardin Valisi diye tanıtılan Ergun Gökdeniz, kışkırtmanın baş sözcüsüdür. Bu eski istihbaratçı ve Mardin Valisi Aydınlık'la birlikte çeşitli örgüt ve organları "Kürtçü" olarak ilan ettikten sonra hedef olarak gösteriyor.

Bu adamların düşmanı, ne Sovyetler Birliği'dir, ne Amerika'dır, ne de toprak ağalığı. Baş düşman onlar için Türkiye halkıdır.

Halkın birliği ve geleceği için mücadele cesaret ister. En başta da bu tür kışkırtmalara ve saldırılara göğüs gerecek yürek ister. Bu yürek Türkiye halkında vardır. Onun bir parçası olan Aydınlık'ta da vardır. Biz özgürlükten ve eşitlikten yanayız. Her türlü imtiyaza karşıyız. Bu nedenle biz Türkiye halkının birliğinin gerçek savunucularıyız. Ne Kürtçüyüz, ne de Türkçüyüz. Biz Türkiye yurtseverliğinin erleriyiz.

Birliğin biricik temeli, Türkiye yurtseverliğidir. İki süper devlete karşı doğu-batı demeden bütün Türkiye'nin birliği ve özgürlüğü için mücadele, bugün her zamandan daha büyük bir önem taşıyor.

Yaşasın Türkiye yurtseverliği!

Yaşasın 45 milyonluk Türkiye halkının özgürlük ve eşitlik temelindeki birliği!

Doğu Perinçek

Devlet Bakanı Hikmet Çetin Sovyetler'le ekonomik işbirliğini artıracağız dedi

ANKARA (ÖZEL)

Devlet Bakanı Hikmet Çetin, haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplarken, Sovyetler'le ekonomik işbirliğini artırmak kararında olduklarını bildirdi. "Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerle ekonomik işbirliğimizi artıracağız" şeklinde konuşan Devlet Bakanı şunları söyledi:

"Türkiye ekonomisinin önemli bir darboğazda olduğuna kuşku yoktur ve bunu bizler kadar, biraz da hayretle yabancılar bilmektedirler. Ancak bunlamda olmak aynı zamanda seçenekleri de ortaya çıkarmaktadır. Bugün karşılaştığımız bunalım kadar, önümüzde seçenekler de bulunmaktadır. Hükümetimiz bütün seçenekleri kullanmaya kararlıdır."

Devlet Bakanı Hikmet Çetin, dışardan alınacak kredileri hükümetin kendisinin idare edeceğini de savunarak yabancı hükümet ve kuruluşların Türkiye'nin içişlerine müdahale etmesine izin vermeyeceklerini söyledi.

İstanbul'da afiş...

(Baştarafı 1. sayfada)

kasında 16 Nisan gecesi, saat 06.00 sıralarında polislerin silahlı saldırısına uğradığını" söyledi. Özşahin, "Üyelerinin, gelen polis ekiplerine Eminönü Kaymakamlığından ve Savcılıktan alınan izin belgelerini göstermelerine rağmen çoğu içkili olan polislerin ikaz dahi etmeden makinalı tüfeklerle ateş açtıklarını" belirtti. Özşahin, saldırıda dört üyelerinin yaralandığını ve on arkadaşlarının ise kayıp olduğunu belirtti.

Tüm-Der Şubesinin afişlerinde "Memurlara Sendika Hakkı Verilmelidir" ve "Devlet Kurumları Faşistlerden Temizlenmelidir" yazılıydı.

Tüm-Der İstanbul Şubesi açıklamasında "Kitle katliamına yönelik saldırıyı neferetle kınadıklarını, belirterek, saldırının sorumlularının bir an önce açığa çıkarılmasını istedi.

İzmir Fuar Müdürü:

Milliyetçi Çin istese bile İzmir Fuarına katılamaz

İZMİR (AA)

İzmir Fuarına Çin Halk Cumhuriyeti'nin katılmasını sağlamak için Milliyetçi Çin'in fuara kabul edilmeyeceği açıklandı. Geçen yıl Milliyetçi Çin'in fuarda firmalarla temsil edilmesi kararı üzerine, Çin Halk Cumhuriyeti katılmayacağını bildirmişti.

Yektililerin 1977 yılı programında Çin Halk Cumhuriyeti'nin ülke, Milliyetçi Çin'in ise firma olarak temsili yolundaki eğilimleri Pekin tarafından sert tepkiyle karşılanmıştı.

İzmir Fuar Müdürü Hamdi Asena, bu yıl aynı tartışmaların meydana gelmesini istemediklerini bildirerek "Milliyetçi Çin, istese bile 47. İzmir Uluslararası Fuarına katılamaz" dedi.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin, yıllardan bu yana ilk kez fuara katılmasının sağlanacağını da sözlerine ekleyen Hamdi Asena, Çin Halk Cumhuriyeti'nin temsil konusunda çok titiz davrandığının bilindiğini belirtti.

Çalışma Bakanı Ersoy: **"Sosyal devlet ilkesinin hayata geçirilmesi gerekir"**

ANKARA (ANKA)

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Kıbrıs'ta düzenlenen "Türkiye ve Kıbrıs'ta İşçi İşveren İlişkileri" konulu seminere bir mesaj gönderdi.

Bahir Ersoy, mesajında "Sosyal devlet ilkesine ulaşma çabasında, tüm nimet ve külfetleri, çalışan ve çahştıranların arasında eşit biçimde paylaşmaları gerektiğini" belirttikten sonra özetle şöyle dedi:

"Az gelişmiş ülkeler sosyal devlet ilkesini hayata geçirmeye, gelişmiş ülkelerden daha çok çaba göstermelidir."

TELEVİZYON

19.00 EVRENDE İKİ KONU

Sema Coşkun'un sunduğu programın birinci bölümünde, orkestra, çalışması ve yönetimi konusunda Gürer Aykal, 4 çocukla söyleşide bulunuyor. İkinci bölümde ise Ömer Seyfettin'in FORSA adlı kitabı tanıtılıyor ve çocukların gönderdikleri anı, öykü, şiir ve resimlere yer veriliyor.

19.25 TÜRK SANAT MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI

Bu programda Feridun Darbaz yönetimindeki İstanbul Radyosu Fasıl Topluluğundan Hicaz faslından eserler sunulacak.

20.00 HABERLER

20.40 MİNİK KONSER

Bizet'nin "Bir Fransız Dansı" adlı eserini Tadous Stragula yönetimindeki COS seslendiriyor.

20.45 MUTSUZLAR

Sürekli filmin 9. bölümü yayınlanacak.

21.30 ÇANAKKALE KERAMİKLERİ

(Bu programda Türk keramik sanatında az tanınan Çanakkale keramikleri tanıtılıyor.

22.00 SPOR

22.45 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT 1

05.05	Türküler, Oyun Havaları	16.05	Okul Radyosu
06.02	Bölgesel Günaydın	17.02	Akşama Doğru
07.02	Köye Haberler	18.01	Çocuk Bahçesi
07.30	HABERLER	19.00	HABERLER
07.40	Sabahtan Sabaha	19.30	Bölgesel Yayın
09.02	Kadın Dünyası	20.15	Köy Dağarcığı
10.01	Arkası Yarın	20.40	Şarkılar (Aleaddin Şensoy)
11.05	Okul Radyosu	21.02	Türküler Geçidi
12.10	Öğle Üzeri	21.20	Tangolar
13.00	HABERLER	21.40	Güfteler ve Söyledikleri
13.15	Oyun Havaları	22.02	Bölgesel Yayın
13.30	Bölgesel Yayın	23.00	HABERLER
14.32	Müzik Bahçemizden	23.10	Şarkılar
15.01	Sizlerle Birlikte	23.40	Türküler, Oyun Havaları
16.00	Bölge Haberleri		

TRT 2

HAZIRLAYAN: Sabit Yürürdurmaz

Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'nin arması. Altı meşale, altı cumhuriyetin birliğini ifade ediyor.

"Küçük bir ülkenin gücü halkın birliğine bağlıdır"

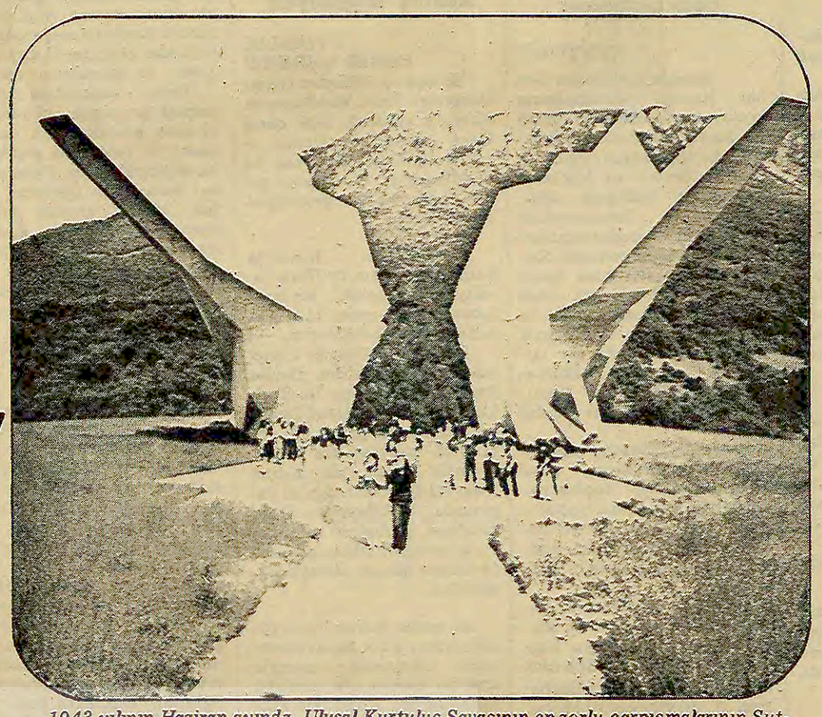

1943 yılının Haziran ayında, Ulusal Kurtuluş Savaşının en zorlu çarpışmalarının Sutjeska'da ölen savaşçılar için dikilen anıt.

Anti-faşist direniş bütün ülkeyi saran bir bozkır alevi gibi çeşitli milliyetlerden halkı birleştirdi

"Küçük bir ülkenin bütün gücü, birliğine ve dayanışmasına bağlıdır. Biz bunu büyük bir özenle korumak istiyoruz. Çünkü bu, bağımsızlığımızın en büyük işaretidir"

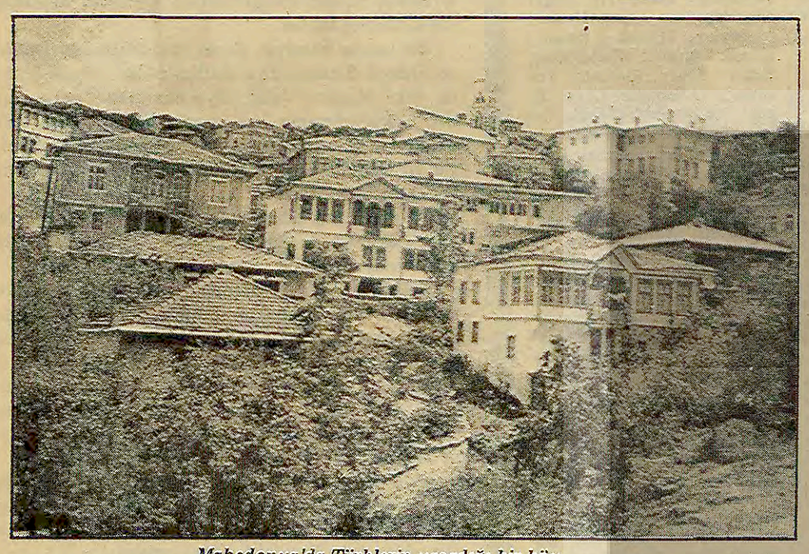

Makedonya'da Türklerin yaşadığı bir köy.

İkinci Dünya Savaşı sırasındaki anti-faşist savaşın alevleri, bütün milliyetlerden Yugoslavya halkını tek bir yumruk halinde birleştirdi. Bugün Yugoslavya, ülkenin bağımsızlığını ve egemenliğini koruyacak olan bu geleneksel birliği bütün gücüyle sağlamlaştırmaya çalışıyor. Tarihi tecrübe Yugoslavlara, düşmana karşı güçlü bir biçimde direnmenin ve zaferler kazanmanın ancak birlik olunca mümkün olduğunu gösterdi.

Emperyalizm halkları böldü

Yugoslavya'da yaklaşık olarak otuz etnik grup yaşıyor. Slavların bu ülkeye geldikleri yedinci yüzyıldan 1. Dünya Savaşının sonuna kadar geçen zamanda, ülke halkı hiç bir zaman birlik halinde yaşayamadı. Onlar yüzyıllarca Osmanlıların ve Habsburh hanedanının boyunduruğu altında ezildi. Bazı dönemlerde belirli milliyetlerin sözde bağımsızlığı gerçekte büyük güçlerin desteği sayesinde gerçekleşmişti. Çok uzun bir dönem boyunca, değişik etnik gruplar arasındaki ilişkiler çok zayıftı. 1. Dünya Savaşında Sırpların, Hırvatların, ve Slavların krallıkları ortaya çıktı. Fakat kendi çıkarlarını hesaplayan burjuva rejimi farklı milliyetlerin aralarındaki çatışmaları çözmeye istekli davranmadı. Zaten bu sorunu çözmeye gücü de yetmiyordu. Bu ulusal çelişkilerden yararlanan faşist saldırganlar, 2. Dünya Savaşı sırasında Yugoslav topraklarını işgal ettiler. Kardeş halkları birbirine düşürmek için farklı etnik grupları birbirlerine karşı kışkırttılar.

Halkın bölünmesi saldırgana yaradı

Nazi Almanya'sı Slovenya'nın kuzey bölgelerini işgal etti ve Sırbistan'ı askeri yönetimi altına aldı. İtalya, Slovenya'nın güney kesimini Hırvatistan kıyılarını, Dalmaçya'nın kıyılarını ve adalarını Karadağ'ı topraklarına kattı. Kosova ve Madenyo'nın batı bölgesi de İtalya'nın boyunduruğuna girmişti. Macaristan ise bazı bölgeleri kendi topraklarına eklemişti. Bulgaristan Makedonya'nın büyük bölümü ile Sırbistan'ın güneydoğusunu sahiplenmişti. Hırvatistan'dan arta kalan Bosna-Hersek ve Srem'i içine alan sözde "bağımsız bir Hırvatistan Devleti" kuruldu. Almanlarla İtalyanların kurduğu bu kukla hükümetin yönetim organlarına vatan hainleri getirildi.

Halk düşmana karşı birleşti

Ama Başkan Tito'nun önderliğindeki Yugoslavya halkı faşist istilacılara karşı birlik olup düşmanla mücadele etmesini bildi.

7 Temmuz 1941 de partizanlar işgalcilere karşı direnişin ilk silahını ateşlediler. Ve bir ay içindeki Sırna'da, Goro'da, Slovanya'da, Bosna'da, Hersek'de, hırvatistan'da ve Makedonya'da ardı ardına silahlı birlikler kuruldu. Anti-faşist direniş bütün ülkeyi saran bir bozkır alevi gibi çeşitli milliyetlerden halkı birleştirdi ve halklar düşmana karşı silah arkadaşlığını gerçekleştirdiler.

Tito, anti-faşist savaşın sonunda bütün milleyetlerin eşit şartlarda yer alacağı birleşik Federal Cumhuriyeti kurmak hedefini açıkladı.

Zafer tek yumruk olan Yugoslavya halkının

29-30 Kasım 1943 de Milli Kurtulus icin Anti-faşist Konseylerinin ikinci toplantısında bütün milliyetlerin eşit olarak yer alacağı Birleşik Federal Devletin kurulduğu ilan edildi.

Tito, Yugoslavya halklarının birliğini şu sözlerle dile getiriyor. "Eğer emperyalist uşaklarına karşı savaşta, halkın birliği olmasaydı ve eğer Sırplar, Hırvatlar, Slovenler, Karadağlılar, Makedonlar ve Müslümanlar Halk Kurtuluş Ordusuna ve Yugoslavya'nın partizan birliklerine fiilen katılmış olmasalardı, Halk Kurtuluş Savaşı yine zafere ulaşamazdı. Yugoslavya halklarının ortak zaferi onların bu uğurda hep birlikte silaha sarılıp savaşa atılmaları ile elde edilmiştir."

Tito, zaferin Yugoslavya'daki bütün etnik grupların gönüllü birliğiyle gerçekleştirildiğini sık sık belirtti. "Çünkü" diyordu, "Onlar geçmişe geri dönmek istemiyorlardı".

Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra Yugoslavya'nın bütün milliyetlerinden halkı birliğin değerini hiç bir zaman unutmadılar. Ulusal anlaşmazlıkları ve çelişkileri körükleyen içerdeki ve dışardaki düşmanların gizli çabalarını yerle bir ettiler.

Gücümüzü birliğimizden alıyoruz!

1976'nın 28 Mayısında Başkan Tito yaptığı konuşmada şunları belirtiyordu. "Biz Yugoslavya'nın düşmanlarının kim olduğunu biliyoruz. Biz, bizi iyi günlerde görmek istemeyenlerin ve birbirimize düşmemizi isteyenlerin kim olduğunu da biliyoruz. Tito 1976 Haziranında ise şunları söylüyordu. "Küçük bir ülkenin bütün gücü, birliğine ve dayanışmasına bağlıdır... Biz bunu büyük bir özenle korumak istiyoruz. Çünkü bu, bağımsızlığımızın en büyük işaretidir."

Geçen yıllarda Yugoslavya bütün milliyetlerin birliğini güçlendirmek için özel bir çaba gösterdi ve birliği bozmak isteyen bütün eğilimlerle ve güçlerle mücadele etti ve tehlikeleri bertaraf etti. Ulusal eşitliği geliştirerek karşılıklı dayanışmaya önem verdi ve iç sorunları esas olarak tartışmalar yoluyla çözdü. Bu arada bütün milliyetlerin arasındaki karşılıklı çıkar ve yardımlaşmaya önem verildi. Bütün ulusların birliğine hizmet eden ekonomik temelin güçlendirilmesinin inşasına önem verildi.

Sadece birlikten güç doğar ve büyük işler ancak geniş yığınların gücüyle başarılabilir. Bu, Yugoslavya'nın bütün milliyetlerinden halkının gerçekleştirmek için çaba harcadığı bir ülküdür.

YUGOSLAVYA'DA SİNEMA VE TİYATRO

Ulusal farklılık zengin bir tiyatro yaratmıştır

Yugoslav tiyatrosu, büyük bir çeşitlilik ve zenginlik gösterir. Ulusal niteliklerin ve dillerin çeşitliliği, uygulama tarzlarının ve oyun dağarcığının çeşitliliği. Bütün bunlar, profesyonel Yugoslav tiyatrosunun temel özellikleridir.

Yugoslav tiyatrosu, birçok ulusun ve ulusal azınlıkların tiyatro alanındaki özelliklerini içinde barındırır. Sırp-Hırvat, Sloven, Makendonya, Macar, İtalyan, Arnavut ve Türk tiyatrosunun dil, deyiş, biçim anlayış ve içerik özellikleri Yugoslav tiyatrosunu etkileyen, oluşturan ögelerdir.

Yabancı bir kişi, Yugoslav tiyatrosunda geleneksel halkçı ya da klasik biçimlerden, deneysel, yenilikçi ifade biçimlerine kadar uzanan bu çeşitli anlatım tarzları karşısında şaşırır. Ancak bu estetik uygulama ve oyun dağarcığı çeşitliliği, temelde bir birlik gösterir. Bu birlik, bir yandan ulusal dramatik edebiyat ve sanata dayanmaktan, bir yandan da öteki halkların ve kültürlerin tiyatrosundaki çağdaş ve tarihsel akımlarla bağlar kurmaktan doğar.

Yugoslavya'da düzenlenen iki büyük tiyatro festivalinde bu eğilimler gözlenebilir. Bunlardan birisi Novi Sad'da 20 yıldır yapılan ve Yugoslav dramatik sanatına ayrılan "Sterjino Pozorje" festivali, diğeri de her yıl Belgrad'da düzenlenen ve dünya tiyatrosundaki yeni eğilimleri yansıtmayı amaçlayan BITEF Festivalidir.

Yugoslavya'da tiyatroların örgütlenme biçimi, küçük topluluklara dayanır. Artistik sorumluluk bilinci, toplumsal sorumluluktan doğar. Tiyatrolarda çalışan herkes, kendilerini yönetecek kararları demokratik biçimde kendileri alırlar.

Yugoslav sinemasında milli bağımsızlık konusu

Yıllık film yapımı iki düzineyi bulmayan Yugoslavya'da, son yıllarda milli bağımsızlık ve yurt savunması temalarını işleyen birçok filmin yapılması dikkati çekiyor. Bu filmler, İkinci Dünya Savaşı sırasında çeşitli milliyetlerden Yugoslav halkının emperyalizme ve faşizme karşı direnişini destanlaştırılıyor. Stole Jankoviç'in "Partizan"ından, Veliko Bulajiç'in "Neratva Köprüsü"ne kadar, bu alanda pek çok örnek gösterilebilir. Yukardaki resimde bu mevsim ülkemizde sunulan iki önemli Yugoslav filminden biri olan "Beşinci Taarruz-Sutjeska" dan bir sahne görülüyor.

Yugoslavya'da Türkler

Yugoslavya'da bütün yurttaşlara eşit haklara dayanan gelişme ve yaratıcılık olanakları sağlanmıştır. Eskiden ulusal benliklerinden yoksun olan azınlık milliyetler bile bu gün Yugoslavya'da kendi ulusal haklarına sahiptirler. Yugoslavya Türkleri, ilk kez kendi ana dillerinde okullara, yayınlara, tiyatrolara ve çeşitli sanat ,ve kültür kurumlarına kavuşmuşlardır. Bu ülkede yaşayan 120 bini aşkın Türk'ün, bu gün ülkenin öteki ulus ve halkları gibi kendi kültürü vardır.

İkinci Dünya Savaşı sonlarında, Yugoslavya'da yaşayan Türkler kendi ana dillerinde eğitim yapan okullar açılması yolunda girişimlerde bulunmuşlardı. İlk Türk okullarının her türlü olanaktan yoksun, öğretmensiz, ders kitapsız bir şekilde çalışmaya başladığı söylenebilir. İlk Türk öğretmenleri, kurslar yoluyla yetişti. Bu arada, Türk öğretmen okulları açıldı. Daha sonraları, Pedagoji Akademilerinde, Türk Dili ve Edebiyatı kürsüleri kuruldu. Bugün artık, Priştina ve Üsküp Fen Fakültesi çevrelerinde Türk Dili ve Edebiyatı kürsüleri çalışmaktadır.

Günümüzde, Yugoslav Türk yazarlarının şiirleri, hikayeleri ve kitapları hemen bütün Yugoslav ulus ve halklarının dillerine çevrilmektedir.

Üsküp ve Priştina Radyo-televizyonlarında her gün Türkçe radyo yayınları verilmekte, haftada üç kere televizyon yayınları sunulmaktadır.

Türkler arasında sevilen Prizren'deki "Doğru Yol", Üsküp'teki "Yeni Yol", Gostivar'daki "Güven", Kalkandelen'deki "Yeni Hayat", Priştina'daki "Gerçek" adlı amatör toplulukların yanı sıra, Radoviş, Valandova ve Debre yakınlarındaki Türk köylerinde de çeşitli sanat ve kültür dernekleri etkinlik göstermektedir.

Herzegovina'da bağ bozumu.

Çeşitli milliyetlerin kaynaştığı bir ülke: Yugoslavya

Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti altı sosyalist cumhuriyetten oluşuyor. Bunlar Bosna-Hersek, Hırvatistan, Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Slovenya federe cumhuriyetleridir.

Yugoslavya'nın dikkat çekici özelliği bu ülke nüfusunun çok milliyetli yapısı. 1971 rakamlarına göre 21 milyonluk Yugoslavya da milliyetlerin dağılımı şöyle.

Sırplar	8 143 246
Hırvatlar	4 526 782
Slovenler	1 678 782
Arnavutlar	1 309 523
Makedonyalılar	1 194 784
Karadağlılar	508 843
Macarlar	477 374
Slovaklar	83 656
Türkler	127 920

Çeşitli milliyetlerden Yugoslavlar kendi cumhuriyetlerinin yanı sıra ülkenin başka alanlarında da topluluklar halinde yaşıyorlar. Bazı milliyetlere ise ülkenin dört bir yanında rastlanıyor.

11

Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün Siyasetname Kitabından yararlanarak

Yazan: RÜSTEM ALADAĞLI

Çizen: SEVİNÇ ALTAN

BABEK — Bir halk isyancısının destanı

ÖZET

Babek, Hürremi kafilesiyle Bazz şehrine gelir. Hürrem Şeyhi Cavidan Babek'i bir gün toplantıya çağırır. Hürremin, Abbasi Sultanlarının zulmüne baş eğmeyen bir bölük halktır.

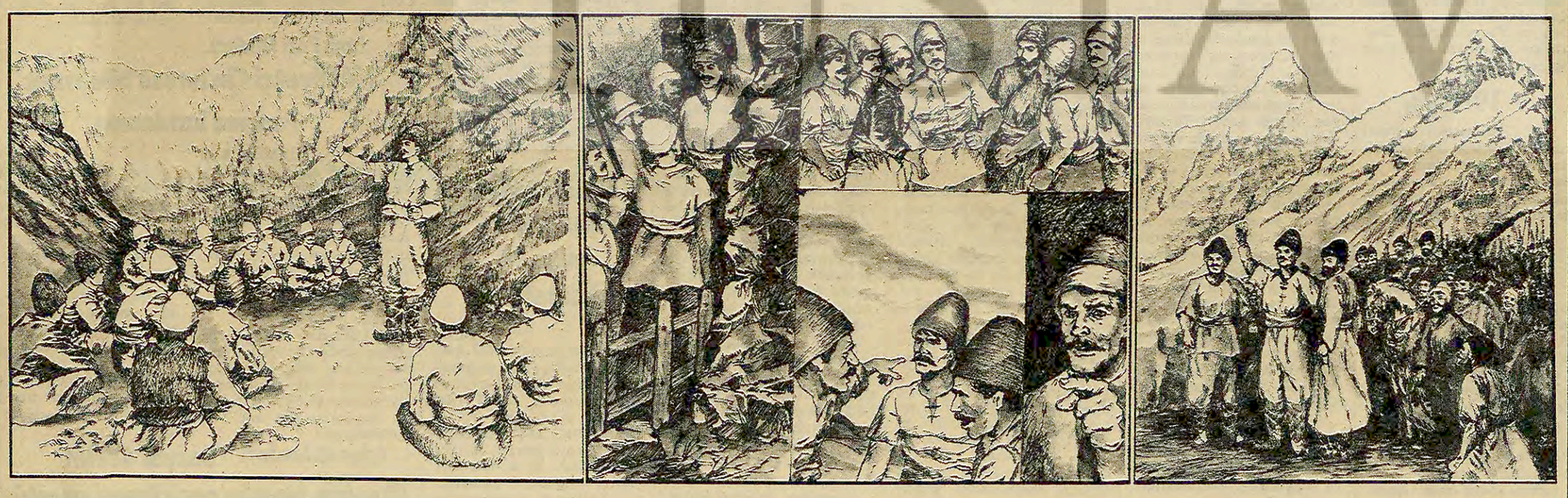

Babek dört arakadaşıyla uzun uzun konuşup planlar yaptı. Sekiz yiğit daha buldular. Bunlarla konuşup, her birini bir diyara saldılar. Öyle ki, her diyarın başında bir önder bulundu. Bu önderlere "Hüccet" dediler.

Sonra yeni arkadaşlar buldular. Bunları propagandacı olarak yetiştirip "dai" adını verdiler. Babek bunlara şöyle dedi:

—"Siz halkın içinde dolaşacaksınız. Sağlam ve inançlı kişileri bulacaksınız. Çorak yerlere bakmayın. Verimli topraklarda dolaşın."

Bu propagandacıları da sekiz diyardaki, sekiz arkadaşlarının, "hüccet"lerin yanına saldılar. Sonra tekrar yeni arkadaşlar buldular. Bunları arkadaşlarının getirdiği insanları eğitmek ve örgütlemek üzere yetiştirip "Yetişkin Dai" adını verdiler. Ve sekiz diyara gönderdiler.

Sekiz diyarda dailer halkın içinde dolaştı. Yetişkin dailer halkı eğitti, örgütledi. Birken beş, beşken on, onken yüz, yüzken bin, binken onbinler oldular. Bir tek fikir ve yolda birleşmiş onbinlerce çelik yürek...

Babek halkın karşısına çıkıp fikirlerini açık açık söylemeyi çok istiyordu. Halkın önünde sultanın adamlarıyla tartışıp onların sırtını yere getirmeyi çok arzuluyordu. Ama sultan öyle bir düzen kurmuştu ki, Babek açıkca fikirlerini söylese o anda kellesi giderdi. İşte bu yüzdendir ki, her tedbiri alarak yola çıkıyordu.

Babek'in fikirleri halkın içinde iyice yayıldı. Sesi kulaktan kulağa, diyardan diyara dolaştı. Sultanlar hiç bir şey duyamadı. Göremedi. Sultanın esir ettiği yoldaşları ser verip sır vermedi.

Babek vaktin olgunlaşmasını bekliyordu. Bu sırada Şeyh Cavidan öldü. Bütün halk birleşti ve Babek'i kendine önder seçti. Artık Babek'in kaderi ile yoksul halkın kaderi tamamen birleşmişti. Babek halk, halkın her biri de bir Babek olmuştu.

Devamı Yarın